

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ

TÜRKİYE EYLEM PLANI
ve STRATEJİSİ

2021-2023

**Bu belge Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın koordinasyonunda
Türkiye İhracatçılar Meclisi ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının
katkılarıyla hazırlanmıştır.**

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	8
KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ VE METODOLOJİSİ	11
KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ TÜRKİYE GÖREV GÜCÜ	17
KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ TÜRKİYE EYLEM PLANI VE STRATEJİSİ (2021-2023)	21
SONUÇ	28
KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ'NİN 7 ANA BİLEŞENİNDE TÜRKİYE'NİN PERFORMANS ANALİZİ	29

KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ

TÜRKİYE EYLEM
PLANI ve STRATEJİSİ
2021-2023

TÜRKİYE KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ'NDE SON İKİ YILDA 14 BASAMAK YÜKSELİŞ GÖSTEREREK 37. SIRAYA ULAŞTI

İnovasyon dinamik bir süreç. Dolayısıyla inovasyonu besleyen faaliyetlerin istikrarlı ve kapsamlı bir şekilde sürdürülmesi gerekiyor. Bu bilinçle, dünyanın önde gelen ekonomileri arasında olmayı hedefleyen Türkiye için Milli Teknoloji Hamlesi vizyonuyla, inovasyonu destekleyici politikaları ve mekanizmaları hayata geçiriyoruz. Böylece Ar-Ge, inovasyon ve girişimcilik ekosistemimizi her geçen gün daha da büyütüyor, derinleştiriyoruz.

Küresel İnovasyon Endeksini de bu süreçte inovasyon performansımızın değerlendirilmesinde ve geliştirilmesinde etkili bir politika aracı olarak

görüyoruz. Endeksin başlıca 3 önemli faydası olduğunu düşünüyorum. İlk olarak yıllık bazda ve kapsamlı göstergeler ile inovasyon performansını farklı açılardan analiz edebilmeye imkan veriyor. İkincisi, ekosistemin güçlü ve zayıf yönlerini görerek potansiyel müdahale alanlarını keşfetmeyi sağlıyor. Ve son olarak, söz konusu müdahale alanlarına yönelik kanıta dayalı yapısal reformların geliştirilebilmesine zemin hazırlıyor. Bu doğrultuda öncelikle Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi Görev Gücünü oluşturduk. Ardından endekste eksik veya güncel olmayan verilerle ilgili sorumlu kurumlarımızı belirledik; endekse veri sağlayan uluslararası kuruluşlarla da iş birliği

Mustafa Varank
Sanayi ve Teknoloji Bakanı

sürecini başlattık. Göstergelerdeki gelişmelerin izlenmesi amacıyla da Küresel İnovasyon Endeksi Koordinasyon ve İzleme Platformunu oluşturduk.

Hayata geçirdiğimiz politikalar, destek mekanizmaları ve başlattığımız girişimler sonucunda ülkemiz, son iki yılda 14 basamak yükseliş göstererek 2022 Küresel İnovasyon Endeksi'nde 37. sıraya ulaştı. Bu raporun sonuçlarını da dikkate alarak Türkiye'nin endekste ilk 30'da yer almasını hedefleyen "Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi" belgemizi hazırladık. Elbette bu dokümanı sadece endekste üst sıralarda yer almak için bir iyi niyet beyanı olarak kurgulama-

dık. Aksine somut adımlar, takip edilebilir hedefler ortaya koyup sorumlu kurumlarımızı belirledik. Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü ile 2023 yılına kadar sıkı bir çalışma takvimi yürüterek, hem endekste üst sıralara çıkabileceğiz hem de küresel ölçekte rekabet edebilen inovasyon ekosistemimizi daha sürdürülebilir hale getireceğiz.

Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi'nin hazırlanmasında, başta Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) olmak üzere, emeği geçen tüm kurum ve kuruluşlarımıza, çalışan akademisyenlerimize katkılarından dolayı teşekkür ediyor, ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

İNOVASYON TİCARİ BÜYÜMENİN VAZGEÇİLMEZ BİR ETMENİDİR

Gelişim yolunun temel taşlarından biri olarak kabul gören inovasyon uzun zamandır ticari büyümenin de vazgeçilmez etmenleri arasındadır. Sürdürülebilir ekonomik büyüme ve ticaret hacmi artışının sağlanmasında inovasyon kapasitesine ilişkin çalışmalar büyük önem taşımaktadır. Bununla birlikte ticari gelişmelerin de, karşılıklı etkileşim yoluyla, inovasyon çalışmaları üzerinde olumlu etkiler yarattığının bilincindeyiz.

Ülkemizin kırdığı ihracat rekorlarının sürdürülebilirliği gayesi ile Ar-Ge ve inovasyona ağırlık veren yüksek teknoloji üretim ile birim fiyatı yüksek ihracat yapmak ve katma değerli ihracatımızı artırmak için tasarım, markalaşma, Turquality, e-İhracat, Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (Ur-Ge) projelerine yönelik destekler, Küresel Tedarik Zinciri Yetkinlik proje desteği (KTZ), fuar ve pazara giriş araçlarından başta KOBİ'lerimiz olmak üzere tüm ihracatçılarımızın yararlanması amacıyla desteklerimizi geliştiriyor ve güçlendiriyoruz.

Ülkemiz son yıllarda özellikle otomotiv, savunma sanayi, makine, elektronik, kimya, ilaç-medikal gibi katma değeri yüksek sektörlerde önemli ihracat başarıları yakalamıştır. Yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürün ihracatımız pandemi, küresel çaptışmalar ve hammadde fiyatlarında artış yaşanan dönemlerde dahi önemli düzeyde artmıştır. Ar-Ge yoğun ve yüksek teknoloji ürün ihracatımız dahilinde özellikle savunma ve havacılık sanayii sektöründe yaşanan gelişmeler, ülkemizin bölgesel ve küresel alanda stratejik ürünleriyle ön plana çıkmasında da önemli bir rol üstlenmiştir. Savunma sanayiindeki başarılarımızı sivil sektöre yaygınlaştırmak için de çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Öte yandan, hizmet sektörlerimizden bilişim sektörü, Türkiye'nin gelişimine öncülük eden sektörler arasında öne çıkmaktadır. Nitekim toplumların hızlı bir değişim içerisinde olduğu günümüzde, bilişim sektörü ülkemiz için de en büyük dönüştürücülerden bir tanesidir. Hizmet ihracatımızın kilit sektörlerinden olan bilişim sektörünü 2012 yılın-

Dr. Mehmet Muş
Ticaret Bakanı

dan bu yana desteklemekteyiz. Bilişim sektöründeki ihracatçılarımızın uluslararası pazarlara açılmasına, bu pazarlarda rekabet gücü kazanarak kalıcı olmalarına ve markalaşmalarına yönelik uygulanan bu destekler, ulusal ve uluslararası gelişmeler, sektörel talepler, geçmiş dönem uygulama tecrübeleri ve ülkemizin hizmet ihracatı hedefleri doğrultusunda 2021 yılında yenilenmiştir. Böylece güncel gelişmelere uyum sağlayan, kapsamlı, yenilikçi ve esnek bir yapıda dizayn edilen "Hizmet İhracatı Destek Program Paketi" içerisinde bilişim sektörümüz, başlı başına ayrı bir Karar olan "5447 sayılı Türkiye Bilişim Sektörünün Uluslararasılaşması ve E-Turquality (Bilişimin Yıldızları Programı) Hakkında Karar" ile düzenlenmiştir.

İnovasyonu destekleyici mekanizmalardan biri olarak geliştirilen bu Karar ile Bakanlığımız tarafından sağlanan tüm bilişim sektörü destekleri sistematik bir şekilde ele alınmış ve söz konusu sektöre sağlanan desteklerin tek bir başlık ile kullanıcıya ulaştırılması hedeflenmiştir. Bilişim ala-

nındaki tüm alt sektörlerin 20'nin üzerinde destek ile desteklendiği bu yeni sistem ile ihracatın tüm ülke geneline, tabana yayılması amaçlanmıştır. Sektöre verdiğimiz destekler hem Küresel İnovasyon Endeksi'nde daha üst sıralara çıkmamıza hem de bilişim sektörümüzün daha da büyümesine yardımcı olarak bu alandaki ihracatımızın artmasına katkı sağlayacaktır.

Küresel İnovasyon Endeksinde son iki yılda ülkemiz adına yaşanan gelişmeler "Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi"nin başarı ile icra edildiğini ortaya koymaktadır. Tüm Dünya tarafından önemsenen "Küresel İnovasyon Endeksi" sıralamamızda gerçekleştirmiş olduğumuz sıçramadan gurur ve memnuniyet duyuyorum. Bu vesile ile başta Küresel İnovasyon Endeksi ile ilgili çalışmaların özel sektör koordinasyonu görevini üstlenen Türkiye İhracatçılar Meclisimiz başta olmak üzere destek ve katkıları bulunan tüm kurum, kuruluşlarımıza ve akademisyenlerimize teşekkür ediyorum.

TİM KOORDİNASYONUNDA KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ'NDE TÜRKİYE'NİN 4 BASAMAK SIÇRAYIŞI!

Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) tarafından 2007 yılından bu yana açıklanan ve ülkelerin inovasyon yetkinliklerini değerlendiren, yatırım ortamının güçlendirilmesi adına küresel iş dünyası tarafından yakından takip edilen "Küresel İnovasyon Endeksi" tüm dünyada giderek daha önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle son on yılda, ölçek ekonomilerinin yerini kademeli olarak yüksek katma değerli ürün ve hizmetlere odaklanan bir inovasyon ekonomisine bırakmasıyla küresel ticaret, gerek nitel gerekse nicel bazda önemli oranda değişmektedir. Küresel odakta yaşanan bu gelişmeler, Türkiye'nin inovasyon programlarına ve Küresel İnovasyon Endeksi gibi global çalışmalara verdiği önemin ne kadar isabetli olduğunu gözler önüne sermektedir. Konu, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlığındaki Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YOİKK) toplantılarında da gündeme gelmiş ve Küresel İnovasyon Endeksi ile ilgili çalışmaların kamusal koordinasyonunun YOİKK'in sekretarya görevini de üstlenen Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından, özel sektör koordinasyonunun ise Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından

yürütülmesi kararlaştırılmıştır. Türkiye İhracatçılar Meclisi olarak, 100 bini aşkın ihracatçımızdan aldığımız güçle ihracatımızın katma değerini inovasyonla artırmak adına çalışmalarımıza hızla devam ediyoruz. Meclisimiz, üniversite-sanayi işbirliğini kurumsal inovasyon sistemiyle güçlendiren Odaklı İnoSuit, Türkiye'nin ilk inovasyon geliştirme programı İnovaLİG, on binlerce üniversite öğrencisini inovasyon ve yapay zeka konusunda eğiten, Nano, Mikro, Küp Uydularda Çok Fonksiyonlu Güneş Paneli Ar-Ge Projesi geliştiren İnovaTİM ve Türkiye'nin 7 farklı ilinde 1.700'den fazla teknoloji girişimciye çeşitli destekler sağlayan TİM-TEB Girişim Evleri ile inovasyon programlarına desteğini sürdürmektedir. Ayrıca, Türkiye'nin en büyük inovasyon buluşması olan Türkiye İnovasyon Haftası her yıl artan ilgi ve katılımıyla düzenlenmektedir. Bu çalışmaların katkıları ile, özellikle katma değeri yüksek ürünlere sahip ihracatçılarımızın sayısı giderek artmaktadır.

Bu uzun soluklu girişimlerle Türkiye'nin Küresel İnovasyon Endeksi'ndeki sıralamasının daha da yüksek seviyelere çıkarılması hedeflenmektedir.

Mustafa Gültepe Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı

2022 yılı, endeks sıralamamızda tarihi bir yıl oldu. Ülkemiz bu yıl 4 sıra birden yükselerek 37. sıraya ulaştı ve tarihinde ilk kez ilk 40 içinde yer aldı. Bu yükseliş, önümüzdeki dönem adına ciddi bir motivasyon kaynağı oldu. İhracat rakamlarımızda tarihi seviyelere eriştiğimiz 2021 yılı, ihracatımızda da önemli bir dönüm noktası oldu. 14 yıldır 100-200 milyar \$ aralığında seyreden ihracatımızı, 200 milyar \$'ın üzerine taşımak son derece önemliydi. 225,4 milyar \$ rakamı, ihracat ailemizin verdiği tüm emeklerin karşılık bulduğu bir rakam oldu. Bu hızlı yükseliş ivmesi, ihracatçımızın sorumluluğunu daha da arttırdı. 2022 yılı için 250 milyar \$ ve 2025 yılına kadar 300 milyar \$ olmak üzere yeni hedeflerimiz var. Bu hedeflere ulaşabilmek adına, ürünlerimizin inovasyonla katma değerini artırmamız gerekiyor.

Bu minvalde, TİM tarihinde ilk kez Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Görev Gücü ile hayata geçirilen Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi Koordinasyon ve İzleme Platformu (TÜRKİZ) kritik önem taşıyor.

Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı

ve Stratejisi (2021-2023), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Meclisimiz koordinasyonunda, Türkiye Görev Gücünün katkıları ile hazırlandı. Ayrıca, İnoSuit programı mentorlarının gönüllü katılımlarıyla oluşturulan sekiz ayrı çalışma grubu, ulusal yol haritası için orta ve uzun vadeli eylem maddelerinin oluşturulması sürecini doğrudan destekledi. Bu vesile ile, TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu üyelerine, sorumlu kurum temsilcilerimize ve Odaklı İnoSuit Programı mentorlarımızla, Küresel İnovasyon Endeksi çalışmalarına adına ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın koordinasyonunda ilgili kamu kurum ve kuruluşlarımızın destekleri, Meclisimizin inovasyon ve girişimcilik ekosistemine yönelik çalışmaları ve firmalarımızın artan rekabet gücüyle, son iki yılda 14 basamak birden yükselerek, tarihindeki en yüksek konuma ulaşan Türkiye'nin, Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) ile önümüzdeki yıllarda çok daha iyi sonuçlar elde edeceğine yürekten inanıyoruz.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu'nun (YOİKK) 2019-2020 Eylem Planı kapsamında "Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı" çalışmaları başlatılmıştır. 30 Haziran 2020 tarihinde yapılan YOİKK Koordinasyon Kurulu Toplantısı'nda, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY'ın başkanlığında, Küresel İnovasyon Endeksi'nde Türkiye'nin yer aldığı sıranın yükseltilmesi yönünde çalışmaların hızlandırılması ve bu doğrultuda sorumlu kuruluşların temsil edildiği bir "Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi Görev Gücünün Oluşturulması" kararlaştırılmıştır.

20 Temmuz 2020 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa VARANK'ın teşrifleri, Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Çetin Ali DÖNMEZ, TİM Başkanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü'nün katılımlarıyla Küresel İnovasyon Endeksi çalışmalarına ilişkin istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. Müteakiben bir dizi toplantı serisi ile Küresel İnovasyon

Endeksi'nde yer alan 80 gösterge analiz edilerek gösterge bazında sorumlu veya ilgili kurum/kuruluşlar belirlenmiştir. Daha sonra, gösterge bazında mevcut durum ile gelişmelerin ve orta ile uzun vadede planlamaya alınan eylem önerilerinin takibini sağlamak amacıyla TİM tarafından Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi Koordinasyon ve İzleme Platformu (TÜRKİZ) oluşturulmuştur. 19 Kasım 2020 tarihinde sorumlu kurum/kuruluşların katılımıyla gerçekleştirilen bir tanıtım toplantısı ile TÜRKİZ kullanıma sunulmuştur. Eylem maddelerine yönelik gelişmeler ilgili tarihten itibaren kurum temsilcileri tarafından aylık olarak platformda raporlanmaktadır. YOİKK Yönlendirme Komitesi Toplantılarında "Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Stratejisinin Oluşturulması" kapsamında kaydedilen gelişmeler ile planlanan faaliyetlere ilişkin TİM tarafından aylık bazda bilgilendirme sağlanmış ve Aralık 2020- Ağustos 2021 döneminde Türkiye Eylem Planı ve Görev Gücü Teknik Toplantıları gerçekleştirilmiştir.

YOİKK Eylem Planı Küresel İnovasyon Endeksi Yol Haritası (2020-2021)

30 Haziran
2020

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) 2019-2020 Eylem Planı gereğince "Küresel İnovasyon Endeksi Yol Haritasının Hazırlanmasına" ilişkin yürütülen çalışmalar kapsamında, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat OKTAY'ın başkanlığında, Küresel İnovasyon Endeksi'nde ülkemizin yer aldığı sıranın hızlıca yükseltilmesi yönünde çalışmaların hızlandırılması ve bu doğrultuda sorumlu/ilgili kuruluşların Bakan Yardımcısı/Kurum Başkanı düzeyinde temsil edildiği bir "Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi Görev Gücü"nü teşkil edilmesi ve yapılacak çalışmaların üst düzeyde sahiplenilmesi talimatlandırılmıştır.

20 Temmuz
2020

Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Mustafa VARANK'ın teşrifleri, Bakan Yardımcısı Dr. Çetin Ali DÖNMEZ, TİM Başkanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü ile TİM teknik ekiplerinin katılımlarıyla "Küresel İnovasyon Endeksi" çalışmalarına ilişkin istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir.

27 Ağustos
2020

"Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı 1. Hazırlık Toplantısı" gerçekleştirilerek 80 gösterge bazında sorumlu kurum/kuruluşlar ile önerilen ilgili kurum/kuruluşlar belirlenmiştir. Toplantı sonrasında sorumlu kuruluşların TİM ile doğrudan çalışma süreci başlamıştır.

9 Eylül
2020

YOİKK Eylem Planı izleme toplantısında bu konu özel bir gündem maddesi olarak ele alınmış ve ilgili paydaşlara konu hakkında tekrar bilgilendirme yapılmıştır.

16 Eylül
2020

Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı 2. Hazırlık toplantısına ilişkin gündemin belirlenmesi ve istişarelerin yapılması amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile TİM temsilcileri toplantı gerçekleştirmiştir.

22 Eylül
2020

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Bakan Yardımcısı Dr. Çetin Ali DÖNMEZ, TİM Başkanı, ilgili Bakanlık ve kurumların temsilcileri ile TİM teknik ekibinin katılımlarıyla Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı 2. Hazırlık Toplantısı gerçekleştirildi. Anılan toplantıda 1-50. Göstergeler değerlendirilmiştir.

23 Eylül
2020

WIPO temsilcileri ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜİK, Türk Patent ve Marka Kurumu ve TİM temsilcileri ile toplantı gerçekleştirilmiştir. WIPO'dan UNESCO İstatistik Enstitüsü ile Yale Üniversitesinin ilgili olduğu göstergelere ilişkin iletişim bilgisi temin edilmiştir.

25 Eylül
2020

25 Eylül 2020 tarihinde, olası 3. hazırlık toplantısına ilişkin gündemin belirlenmesi ve istişarelerin yapılması amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve TİM temsilcileri ile görüşme yapılmıştır.

29 Eylül
2020

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Bakan Yardımcısı Dr. Çetin Ali DÖNMEZ, TİM Başkanı, ilgili Bakanlık ve kurumların temsilcileri ile TİM teknik ekibinin katılımlarıyla Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı 3. Hazırlık Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıda 51-80. Göstergeler değerlendirilmiştir. Eylem planı kapsamında kısa vade hedefleri için 2020 yılı sonuna kadar, nihai olarak değerlendirilen sorumlu kurum/kuruluşların ilgili oldukları gösterge dahilinde, öncelikli olarak veri kaynaklarının tespit edilmesi ve ilgili kaynakta verilerin doğruluk ve güncelliğinin kontrol edilmesi sağlanmış ve akabinde eylem önerileri çerçevesinde gösterge bazında politik tedbirlerin hayata geçirilmesi hedefleri değerlendirilmiştir.

13 Kasım
2020

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı temsilcileri ile yapılan değerlendirme toplantısının ardından, 17 Kasım 2020 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Dr. Çetin Ali DÖNMEZ ile TİM Başkanı'nın katılımlarıyla Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı Değerlendirme Toplantıları gerçekleştirilmiştir. Gösterge bazında mevcut durumun ve gelişmelerin ve orta ve uzun vadede planlamaya alınan eylem önerilerin takibini sağlamak amacıyla TİM tarafından Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi Koordinasyon ve İzleme Platformu (TÜRKİZ) oluşturulmuş ve 19.11.2020 tarihinde sorumlu kurum/kuruluşların katılımı gerçekleştirilen bir tanıtım toplantısı ile kullanıma sunulmuştur.

TÜRKİYE KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ

EYLEM PLANI VE STRATEJİSİ 2021-2023

**5 Mart
2021**

Kısa vadeli göstergelerden sorumlu 15 kurumun 20 temsilcisinin katılımıyla Küresel İnovasyon Endeksi Veri Güncelleme Çalışmaları Değerlendirme Toplantısı düzenlenmiştir.

**12 Mart
2021**

TİM Odaklı İnoSuit Programı akademisyen mentorları ile istişare toplantısı düzenlenerek, orta/uzun vadeli 35 gösterge için 8 farklı çalışma grubu oluşturulmuştur. (Ar-Ge Harcamaları, Araştırmacı Niteliği ve Sayısı, Çevresel Sürdürülebilirlik, Ekonomik Sürdürülebilirlik, Fikri Mülkiyet Hakları, Katma Değeri Yüksek İhracat ve İthalat, Kültür Endüstrisi, Üniversite-Sanayi İşbirliği Çalışma Grupları)

**1-30 Nisan
2021**

21 akademisyen mentorun katkı sağladığı TİM Odaklı İnoSuit Programı Küresel İnovasyon Endeksi çalışma gruplarının, 12 farklı toplantısı gerçekleştirilmiş ve 34 orta ve uzun vadeli eylem önerisi oluşturulmuştur.

**1-31 Mayıs
2021**

Orta ve uzun vadeli eylem önerileri gözden geçirilerek, 35 göstergenin sorumlu kuruluşlarının değerlendirmelerine sunmak üzere toplantı hazırlıkları yürütülmüştür.

**1-30 Haziran
2021**

TİM Odaklı İnoSuit Programı Küresel İnovasyon Endeksi çalışma grupları ikinci toplantıları gerçekleştirilmiştir. Toplamda 7 farklı toplantı düzenlenerek eylem önerileri hakkında sorumlu kurum/kuruluşların değerlendirmeleri alınmıştır.

**17 Haziran
2021**

YOİKK yönlendirme komitesi toplantısında "Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Stratejisinin Oluşturulması" eylemine dair kaydedilen gelişmeler ile birlikte önümüzdeki süreç için yapılması planlanan faaliyetlere ilişkin TİM tarafından bilgilendirme sağlanmıştır.

**17 Ağustos
2021**

Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Çetin Ali DÖNMEZ başkanlığında özel sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen YOİKK Yönlendirme Toplantısı'nda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonu ve TİM sorumluluğunda yer alan Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) eylem maddesine ilişkin gelişmeler paylaşılmıştır.

TÜRKİZ Platformunda yer alan Endeksin 64 aktif göstergesine yönelik sorumlu kurumlar ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen çalışmalar raporlanmaktadır. Bu kapsamda, TÜRKİZ'de 20 kurumun 38 temsilcisi eylem maddelerindeki gelişmelerini Kasım 2020'den bu yana aylık olarak takip edilmektedir.

**1 Aralık
2021**

Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Çetin Ali DÖNMEZ ile TİM Başkanı'nın başkanlığında, Bakanlık ve kamu kurum/kuruluşlarından 78 temsilcinin katılımıyla gerçekleştirilen Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı Değerlendirme Toplantısı'nda 2022 yılında takip edilecek gösterge ve eylem maddelerinde güncellemeler yapılmıştır. Buna göre; aktif 64 göstergenin 38'i kısa vadeli, 26'sı orta/uzun vadeli göstergelerden oluşmaktadır. Kısa vadeli 38 gösterge 14 kurum tarafından, 26 orta/uzun vadeli gösterge ise 9 kurum tarafından takip edilmektedir.

**KÜRESEL
İNOVASYON
ENDEKSİ
VE METODOLOJİSİ**

1. KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ VE METODOLOJİSİ

WIPO tarafından yayınlanan Küresel İnovasyon Endeksi, ülkelerin inovasyon performansını "Kurumlar", "Beşeri Sermaye ve Araştırma", "Altyapı", "Piyasaların Çok Yönlülüğü", "Firmaların Çok Yönlülüğü", "Bilgi ve Teknoloji Çıktıları" ile "Yaratıcı Çıktılar" olmak üzere 7 ana bileşen altındaki 81 farklı göstereyle kıyaslanmaktadır. Küresel İnovasyon Endeksi 2021 yılı raporu dünya nüfusunun %93.5'ini ve dünya GSYİH'nin %97.4'ünü temsil eden 132 ülkeyi içermektedir. Küresel İnovasyon Endeksi her biri temel bileşenler etrafında inşa edilen iki alt endekse (İnovasyon Girdi Alt Endeksi ve İnovasyon Çıktı Alt Endeksi) dayanmaktadır.

1. İnovasyon Girdi Alt Endeksi: Kurumlar, Beşeri Sermaye ve Araştırma, Altyapı, Piyasaların Çok Yönlülüğü, Firmaların Çok Yönlülüğü bileşenlerinden oluşmaktadır. Bu beş girdi bileşeni ulusal ekonomilerin inovasyon faaliyetlerini mümkün kılan unsurları ele almaktadır.

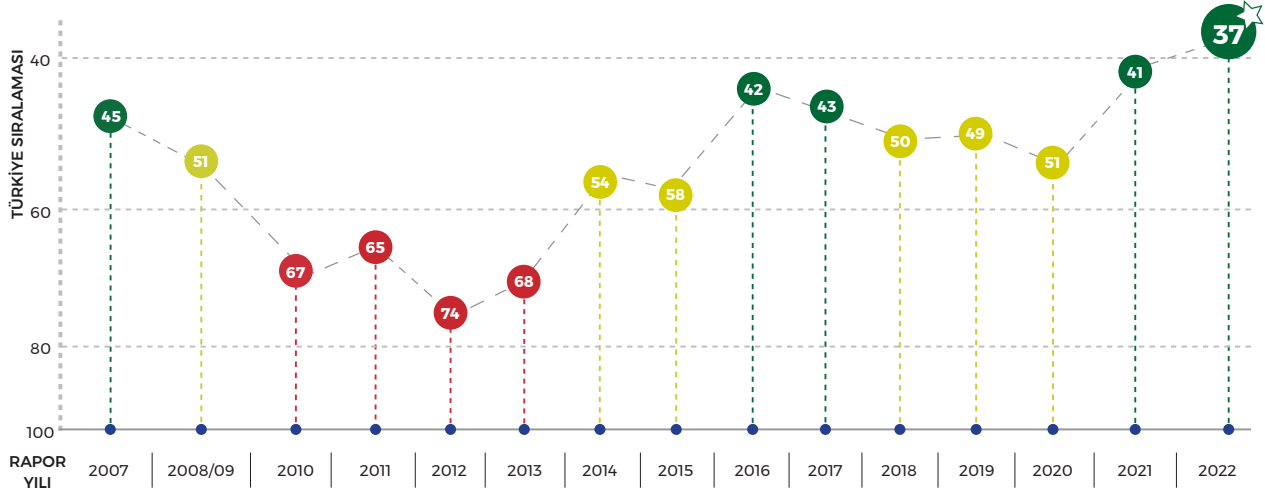
2. İnovasyon Çıktıları Alt Endeksi: Bilgi ve Teknoloji Çıktıları ve Yaratıcı Çıktılar bileşenlerinden oluşmaktadır. İnovasyon çıktıları, ekonomideki inovatif faaliyetlerin sonuçlarını ele almaktadır.

Küresel İnovasyon Endeksi puanı, girdi ve çıktı alt endekslerinin ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonu ve TİM sorumluluğunda, ilgili kurumların katkılarıyla iki yılı aşkın süredir devam eden odaklı çalışmanın neticesinde, Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de Türkiye on basamak yükseliş göstererek tarihindeki en iyi sıralama olan 37. sıraya ulaşmıştır. Küresel İnovasyon Endeksi 2022 raporuna göre, Türkiye son iki yılda 14 basamak yükselerek 37. sırada yer almıştır. Türkiye 2022 raporunda inovasyon çıktılarında inovasyon girdilerine göre daha iyi bir performans sergilemiştir.

Tablo 1: Yıllara Göre Türkiye'nin Küresel İnovasyon Endeksi Sıralaması

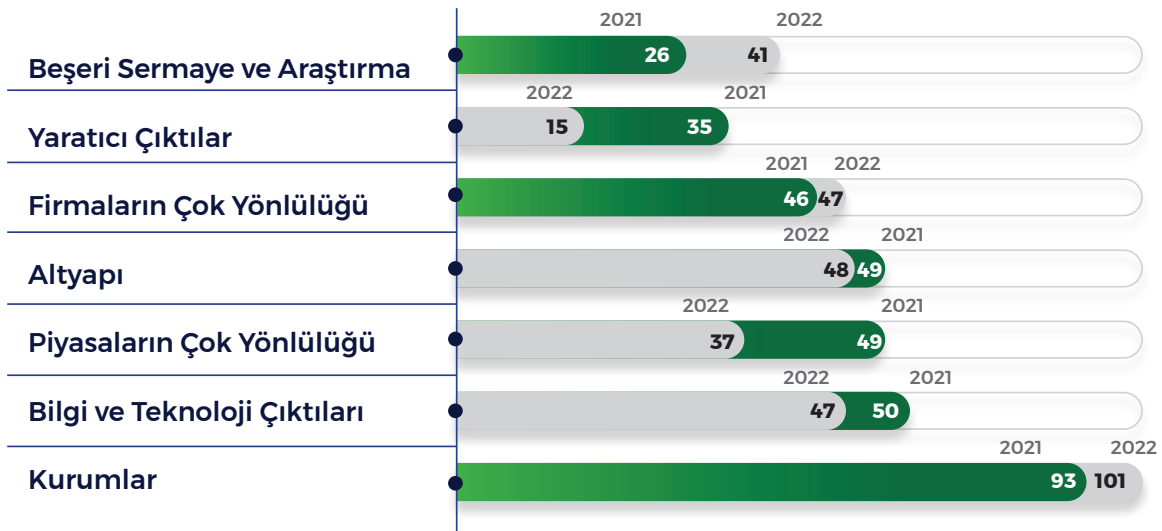

Kaynak: Küresel İnovasyon Endeksi

Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de Türkiye'nin yedi ana bileşen arasında en güçlü olduğu ana bileşen **15. sırada** yer aldığı **Yaratıcı Çıktılar bileşenidir**. Küresel İnovasyon Endeksi 2022 raporunda **35. sırada** yer alan Türkiye, bu bileşende **20 basamak** yükseliş gösterdi. Türkiye'nin en güçlü olduğu ikinci ana bileşen ise, **12 basamak** yükselerek **37. sırada** yer aldığı **Piyasaların çok Yönlü-**

lülü bileşenidir. Türkiye'nin en zayıf konumda olduğu ana bileşen ise 2020 yılına göre 7 basamak gerileyerek **101. sırada** yer aldığı **Kurumlar** bileşeni oldu. Türkiye yedi ana bileşenin dördünde 2022 raporunda yükseliş göstermesine rağmen, 2021 yılına göre en iyi sonuca sahip olduğu **Beşeri Sermaye ve Araştırma** bileşeninde **15 basamak gerileyerek 41. sırada** yer aldı.

Şekil 2: Türkiye'nin 7 Ana Bileşenlerinde Yıllara Göre Sıralamaları

TÜRKİYE

37

Çıktı Endeksi 33	Girdi Endeksi 49	Gelir Üst Orta Gelir	Bölge NAWA	Nüfus (milyon) 85.0	GSYH (SAGG \$) 2,873.8	Kişi Başı GSYH (SAGG \$) 33,963	GII 2021 sıra 41
---------------------	---------------------	-------------------------	---------------	------------------------	---------------------------	------------------------------------	---------------------

		Puan	Sıralama
1. KURUMLAR		46,8	101
1.1	Siyasi Ortam	55,3	81
1.1.1	Siyasi istikrar ve güvenlik*	61,8	87
1.1.2	Kamunun etkinliği*	48,8	73
1.2	Düzenleyici Ortam	48,8	109
1.2.1	Mevzuat/Düzenleme Kalitesi*	44,7	74
1.2.2	Hukukun Üstünlüğü*	36,8	83
1.2.3	İşten Çıkarma Maliyeti	29,8	119
1.3	İş Ortamı	36,4	92
1.3.1	İş Kurma Kolaylığı*	38,4	99
1.3.2	Girişimcilik Politikaları ve Kültürü	34,3	47

		Puan	Sıralama
2. BEŞERİ SERMAYE VE ARAŞTIRMA		38,9	41
2.1.	Eğitim	52,5	66
2.1.1.	Eğitim Harcaması (%GSYH)	4,3	65
2.1.2.	Öğrenci Başına Kamu Harcaması	13,2	87
2.1.3.	Okul Hayatı Beklentisi, Yılı	18,3	11
2.1.4.	Okuma, Matematik ve Bilimde PISA Puanları	462,5	41
2.1.5.	Öğrenci Öğretmen Oranı	15,5	77
2.2.	Yükseköğretim	33,8	56
2.2.1.	Yükseköğretime Katılım	115,0	2
2.2.2.	Bilim ve Mühendislik Mezunlarının Toplam Mezunlara Oranı	15,2	97
2.2.3.	Yükseköğretimde Yabancı Öğrenci Oranı, %	2,0	78
2.3.	Ar-Ge	30,3	36
2.3.1.	Araştırmacılar	1,775,3	42
2.3.2.	GSYH içinde Ar-Ge nin Payı	1,1	39
2.3.3.	Küresel Ar-Ge Firmaları	48,5	29
2.3.4.	QS Dünya Üniversitesi Sıralaması	22,4	46

		Puan	Sıralama
3. ALTYAPI		49,2	48
3.1	Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)	82,2	38
3.1.1	BİT erişimi	87,5	64
3.1.2	BİT kullanımı	66,3	60
3.1.3	Kamunun online hizmetleri	85,9	22
3.1.4	E-katılım (vatandaşların online hizmetlere katılımı)	89,3	23
3.2	Genel Altyapı	39,0	41
3.2.1	Kişi başı elektrik üretimi	3,662,7	57
3.2.2	Lojistik performansı	51,2	44
3.2.3	Gayri safi sermaye oluşumu	32,1	16
3.3	Ekolojik sürdürülebilirlik	26,5	61
3.3.1	Birim enerji kullanımı, GSYH	16,1	17
3.3.2	Çevresel performans	26,3	125
3.3.3	ISO 14001 çevre yönetimi sertifikaları	1,2	66

		Puan	Sıralama
4. PIYASALARIN ÇOK YÖNLÜLÜĞÜ		41,6	37
4.1	Kredi	34,9	39
4.1.1	Startup ve Scaleupların Finansmanı	42,4	35
4.1.2	Özel Sektöre Verilen Yurtiçi Krediler, %GSYH	75,1	44
4.1.3	Mikrofinans Kurumlarından Verilen Brüt Krediler, %GSYH	n/a	n/a
4.2	Yatırım	7,9	61
4.2.1	Piyasa Değeri, %GSYH	25,5	53
4.2.2	Risk Sermayesi Yatırımları	0,0	76
4.2.3	Risk Sermayesi Alıcıları	0,0	76
4.2.4	Alınan Risk Sermayesi Değeri	0,0	33
4.3.	Ticaret, rekabet ve piyasa ölçeği	81,9	11
4.3.1.	Uygulanan Gümrük Vergisi Oranı, %	2,8	71
4.3.2.	Yurtiçi pazarda rekabet yoğunluğu	99,7	2
4.3.3.	Yurtiçi Pazar Ölçeği	2,873,8	11

		Puan	Sıralama
5. FİRMALARIN ÇOK YÖNLÜLÜĞÜ		32,5	47
5.1.	Bilgi yoğun çalışanlar	38,1	52
5.1.1.	Bilgi Yoğun Hizmetlerde İstihdamı İşgücüne Oranı, %	24,0	63
5.1.2.	Örgün Eğitim İmkani Sunan Firmaların Oranı, %	30,7	54
5.1.3.	Özel Sektöre Ar-Ge Harcamalarının GSYH İçindeki Payı, %	0,7	33
5.1.4.	Ar-Ge Harcamalarının GSYH Payında Özel Sektörün Finansmanı, %	57,2	17
5.1.5.	Lisans ve Lisansüstü Kadın Çalışanların Toplam İstihdama Oranı, %	11,0	68
5.2.	İnovasyon bağlantıları	21,5	75
5.2.1.	Üniversite/Sanayi Ar-Ge İşbirliği	43,1	68
5.2.2.	Küme Gelişiminin Durumu	48,9	58
5.2.3.	Ar-Ge Harcamalarının GSYH Payında Yurtdışı Finansmanı, %	0,0	60
5.2.4.	Ortak Girişim / Stratejik İşbirliği Anlaşma Sayısı	0,0	116
5.2.5.	En Az 2 Farklı Ofiste Kayıtlı Bulunan Patent Sayısı	0,3	38
5.3	Bilginin özümsemesi	37,9	44
5.3.1.	Fikri Mülkiyet İçin Yapılan Ödemelerin Toplam Ticarete Oranı, %	0,9	44
5.3.2.	Yüksek Teknoloji İthalatı, %	9,2	51
5.3.3.	BİT Hizmetleri İthalatı, %	0,8	92
5.3.4.	Neft Doğrudan Yabancı Yatırım Girişi, %GSYH	1,3	91
5.3.5.	Araştırma Yeteneği, %	64,9	7

		Puan	Sıralama
6. BİLGİ VE TEKNOLOJİ ÇIKTILARI		27,4	47
6.1.	Bilgi yaratımı	24,6	37
6.1.1.	Kökene Göre Patent Başvuruları	3,3	24
6.1.2.	Kökene Göre PCT Uluslararası Patent Başvuruları	0,6	31
6.1.3.	Kökene Göre Faydalı Model Başvuruları	1,4	17
6.1.4.	Bilimsel ve Teknik Yayınlar	16,8	60
6.1.5.	Akıfça Bulunulan Belgeler H-Endeksi	29,3	35
6.2.	Bilgi etkisi	34,9	39
6.2.1.	Çalışan Başına GSYH Büyüme Oranı, %	3,5	10
6.2.2.	Yeni İşletme Yoğunluğu	1,8	63
6.2.3.	Toplam Bilgisayar Yazılım Harcaması % GSYH	0,5	20
6.2.4.	ISO 9001 Kalite Sertifikası Sayısı	3,4	70
6.2.5.	Yüksek Teknoloji Üretimi, %	31,5	40
6.3	Bilgi Yayını	22,8	67
6.3.1.	Fikri Mülkiyet Gelirlerinin Toplam Ticarete Oranı, %	0,1	66
6.3.2.	Üretim ve İhracat Çeşitliliği	56,0	40
6.3.3.	Yüksek Teknoloji İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %	1,9	63
6.3.4.	BİT Hizmetleri İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %	0,7	93

		Puan	Sıralama
7. YARATICI ÇIKTILAR		41,5	15
7.1	Gayri maddi varlıklar	72,2	4
7.1.1.	Gayri Maddi Varlıkların Yoğunluğu, %	72,8	15
7.1.2.	Kökene Göre Ticari Markalar	130,2	6
7.1.3.	Küresel Marka Değeri, %GSYH	14,8	51
7.1.4.	Kökene Göre Endüstriyel Tasarımlar	16,5	1
7.2	Yaratıcı ürünler ve hizmetler	13,2	72
7.2.1.	Kültürel ve Yaratıcı Hizmet İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %	2,0	77
7.2.2.	Ulusal Filmler	2,4	44
7.2.3.	Eğlence ve Medya Piyasası	4,3	48
7.2.4.	Basılı Yayınlar ve Diğer Medya Üretimi	0,7	70
7.2.5.	Yaratıcı Ürünler İhracatının Toplama Oranı, %	2,6	19
7.3	Online Yaratıcılık	8,6	48
7.3.1.	Jenerik Üst Düzey Alan Adları	11,3	37
7.3.2.	Ülke Uzantılı Üst Düzey Alan Adları	2,2	67
7.3.3.	Milyon Nüfusa Düşen GitHub Taahhütleri	3,6	68
7.3.4.	Mobil Uygulama Yaratımı	17,2	17

Gösterge bazında değerlendirme yapıldığında; Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de Türkiye'nin **en güçlü** olduğu gösterge **1. sırada** yer aldığı **7.1.4. Kökene göre endüstriyel tasarımlar** göstergesidir. Türkiye'nin en güçlü olduğu ikinci gösterge 2021 yılına göre yerini koruyarak 2. sırada yer aldığı 2.2.1. Yükseköğretim katılım göstergesidir. Türkiye'nin bir diğer güçlü olduğu gösterge, 2021 raporuna göre **1 basamak** yükselerek **3. Sırada** yer aldığı **Yurtiçi**

pazarlarda rekabet yoğunluğu göstergesidir.

Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de Türkiye'nin **en zayıf** olduğu gösterge **125. sırada** yer aldığı 3.3.2. Çevresel Performans göstergesidir. Türkiye ilgili göstergede 2021 yılında **84. sırada** yer alıyordu. Türkiye'nin en zayıf olduğu ikinci gösterge 2021 yılına göre **1 basamak** gerileyerek **119. sırada** yer aldığı 1.2.3. İşten Çıkarma Maliyeti göstergesidir.

Şekil 3: Türkiye'nin Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de Güçlü Olduğu Göstergeler

Endeks Göstergesi	Gösterge Adı	Türkiye Sıralaması
7.1.4.	Kökene göre endüstriyel tasarımlar	1
2.2.1.	Yüksek öğretime katılım	2
4.3.2.	Yurtiçi pazarlarda rekabet yoğunluğu	3
7.1.2.	Kökene Göre Marka Başvuruları	6
5.3.5.	Girişimlerde araştırma yeteneği	7
6.2.1.	Çalışan başına GSYİH büyüme oranı	10

Kaynak: Küresel İnovasyon Endeksi

Küresel İnovasyon Endeksi 2022 Raporunda Türkiye'nin 4.1.3. Mikrofinans kurumlarınca verilen brüt krediler göstergesine ait verileri eksik ve 2.1.1. Eğitim harcaması, 5.1.1. Bilgi-yoğun hizmetlerde istihdamın işgücüne oranı ve 5.1.5. Lisans ve üstü dereceye sahip kadın çalışanlar göstergeleri

güncel değildir. Küresel İnovasyon Endeksi çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda Türkiye eksik verilerin tamamlanması konusunda önemli gelişme sağlamış ve bu durum Türkiye'nin endeks sıralamasında ilerlemesine katkıda bulunmuştur.

Kayıp Veriler		Küresel İnovasyon endeksi		
Gösterge Adı		Model Yılı	Türkiye Verisi	Veri Kaynağı
4.1.3.	Mikrofinans kurumlarınca verilen brüt krediler	2020	n/a	IMF, Finansal Erişim Anketi
Güncel Olmayan Veriler		Model Yılı	Türkiye Verisi	Veri Kaynağı
2.1.1.	Eğitim harcaması	2020	2018	UNESCO İstatistik Enstitüsü
5.1.1.	Bilgi-yoğun hizmetlerde istihdamın işgücüne oranı	2021	2020	Uluslararası Çalışma Örgütü
5.1.5.	Lisans ve üstü dereceye sahip kadın çalışanlar	2021	2020	Uluslararası Çalışma Örgütü

KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ

TÜRKİYE
GÖREV GÜCÜ

2. KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ TÜRKİYE GÖREV GÜCÜ

Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) çalışmalarına katkı vermek amacıyla 12 Mart 2021 tarihinde TİM Odaklı İnoSuit Programı akademisyen mentorlarının gönüllü katılımları ile orta/uzun vadeli 35 gösterge için Ar-Ge Harcamaları, Araştırmacı Niteliği ve Sayısı, Çevresel Sürdürülebilirlik, Ekonomik Sürdürülebilirlik, Fikri Mülkiyet Hakları,

Katma Değeri Yüksek İhracat ve İthalat, Kültür Endüstrisi, Üniversite-Sanayi İşbirliği olmak üzere 8 çalışma grubu oluşturulmuştur. İnoSuit çalışma grupları ve ilgili kamu kurum/kuruluşlarının katkıları ile gerçekleştirilen 19 farklı toplantı sonrasında 12 eylem maddesi oluşturulmuş ve 10 orta/uzun eylem maddesinin strateji belgesinde yer almasına karar verilmiştir.

Şekil 4: Türkiye Görev Gücü ve Çalışma Grupları

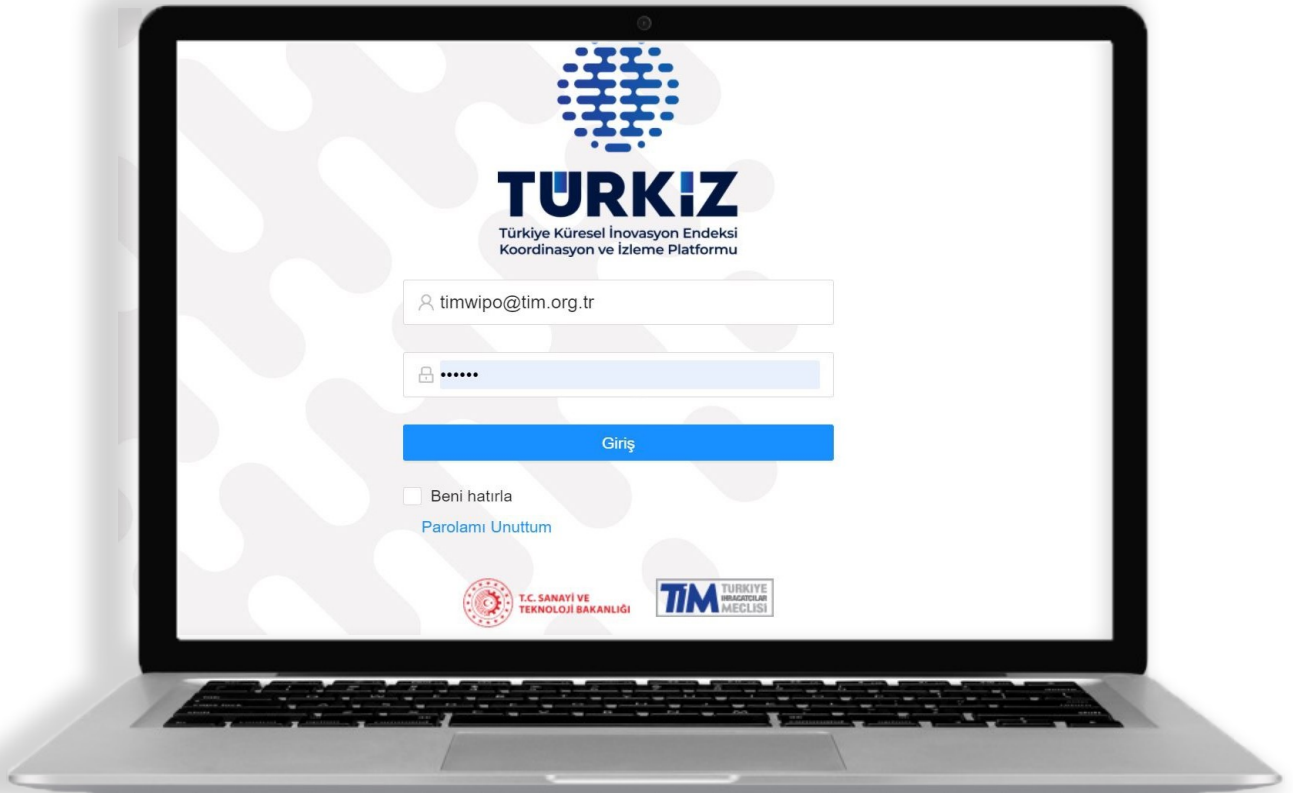

1 Aralık 2021 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Çetin Ali DÖNMEZ ile TİM Başkanı'nın başkanlığında, Bakanlık ve kamu kurum/kuruluşlardan 78 temsilcinin katılımıyla gerçekleştirilen Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı Değerlendirme Toplantısı'nda yeni döneme ilişkin eylem maddeleri değerlendirilmiş ve 10 orta/uzun vadeli yeni eylemin Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) belgesinde yer alması kararlaştırılmıştır.

17 Kasım 2020 tarihinde gerçekleştirilen Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı Değerlendirme Toplantısı'nın ardından, gösterge bazın-

da mevcut durumun ve gelişmelerin ve orta ve uzun vadede planlamaya alınan eylem önerilerin takibini sağlamak amacıyla oluşturulan TÜRKİZ Platformu 19 Kasım 2020 tarihinde sorumlu kurum/kuruluşların katılımı gerçekleştirilen bir tanıtım toplantısı ile kullanıma sunulmuştur.

TÜRKİZ Platformu bünyesinde Endeksin 60 aktif göstergesine yönelik sorumlu kurumlar ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen çalışmalar raporlanmaktadır. Bu kapsamda, TÜRKİZ'de 20 kurumun 38 temsilcisi eylem maddelerindeki gelişmelerini Kasım 2020'den bu yana aylık olarak raporlamaktadır.

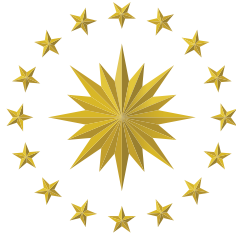
Gösterge

Kurum
38 Teknik Uzman

Eylem Maddesi
40 Kısa vadeli
32 Orta/Uzun vadeli

KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ

TÜRKİYE EYLEM
PLANI VE STRATEJİSİ
(2021-2023)

3. KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ TÜRKİYE EYLEM PLANI VE STRATEJİSİ (2021-2023)

Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi Orta/Uzun Vadeli Eylemler

Küresel İnovasyon Endeksi'nde yer alan **24 gösterge** ile Türkiye'nin konumunun orta/uzun vadede iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu göstergeler, orta/uzun vadeli göstergeler olarak tanımlanmaktadır. **9 kurumun** sorumlu olduğu **24 gösterge** toplamda **32 eylemden** oluşmaktadır. Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) döneminde *Beşeri Sermaye ve Araştırma* bileşeninde 10, *Firmaların Çok Yönlülüğü* bileşeninde 8 ve *Bilgi ve Teknoloji Çıktıları* bileşeninde 8 eylem maddesine sa-

hiptir. Türkiye'nin konumunu güçlendirme potansiyeline sahip olan bileşenlere odaklanan eylemler sayesinde Türkiye Yaratıcı Çıktılar bileşeninde 2021 yılına göre 20 basamak yükseliş göstererek ilgili bileşende 15. sırada yer almıştır. Benzer şekilde Türkiye, Piyasaların Çok Yönlülüğü bileşeninde 12 basamak yükseliş göstererek 37. sırada yer almıştır. Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) döneminde Tablo 5'de yer alan ilgili eylemlerin takibine devam edilecektir.

Tablo 5: Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi Orta/Uzun Vadeli Eylemler

GÖSTERGE NO	GÖSTERGE	SORUMLU KURUM	VADE	EYLEM MADDESİ
1.2.2.	Hukukun Üstünlüğü	Adalet Bakanlığı	Orta/Uzun	Eylem 1: Yargı Reformu Stratejisi Belgesi izleme sisteminin oluşturulması ve Yargı Reformu Stratejisinin uygulanması sürecinde etkin koordinasyonun sağlanması ve buna ilişkin raporlama yapılacaktır.
2.2.1.	Yükseköğretime katılım	YÖK	Orta/Uzun	Eylem 2: Türkiye'nin 2023 hedefleri doğrultusunda öncelikli alanlarda öğrenci sayılarının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
2.2.2.	Bilim ve mühendislik mezunlarının toplam mezunlara oranı (%)	YÖK	Orta/Uzun	Eylem 3: Türkiye'nin 2023 hedefleri doğrultusunda Fen ve Mühendisliğin öncelikli alanlarında öğrenci sayılarının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
2.2.3.	Yükseköğretimde yabancı öğrenci oranı	YÖK	Orta/Uzun	Eylem 4: Yükseköğretim Kurulu 2019-2023 Stratejik Planı doğrultusunda yabancı öğrenci sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
2.3.1.	Araştırmacılar	TÜBİTAK	Orta/Uzun	Eylem 5: Ülkemizdeki TZE araştırmacı sayımında varsa iyileştirmeye açık hususlar tespit edilecek ve WIPO tarafından değerlendirmeye alınan verilerin güncelliği ve doğruluğu analiz edilecektir. Eylem 6: Teşvik projelerinden yararlanan ve doktora tez aşamasına gelmiş bursiyerlerin SGK kaydının olmadığı bilgisi TÜİK'e iletilerek araştırmacı sayısına eklenecektir.

GÖSTERGE NO	GÖSTERGE	SORUMLU KURUM	VADE	EYLEM MADDESİ
2.3.2.	GSYİH içinde Ar-Ge'nin payı	TÜBİTAK	Orta/Uzun	<p>Eylem 7: Veri kontrolü ve doğrulama yapılarak Ar-Ge harcaması göstergesinde iyileştirme yapılması hususu değerlendirilecek; Ar-Ge harcamasında en büyük paya sahip özel sektör Ar-Ge harcamasının daha fazla tetiklenmesi için gerekli tavsiye niteliğinde tedbirler tespit edilecektir.</p> <p>Eylem 8: Frascati Kılavuzu Türkçe'ye çevrilerek Ar-Ge ve inovasyon alanındaki farkındalığın artırılması çalışmalarına katkı sağlanacaktır.</p> <p>Eylem 9: Yükseköğretim Ar-Ge harcamalarının muhasebe kayıtlarına doğru işlenmesine yönelik farkındalık faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.</p>
2.3.3.	Küresel Ar-Ge firmaları	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Orta/Uzun	<p>Eylem 10: AB Sınai Ar-Ge Yatırım Skorbordunda yer alabilecek kadar yüksek Ar-Ge harcaması olup bu raporda yer almayan firmaların bulunma olasılığına ilişkin olarak veri tabanlarından sorgulamalar yapılacak, varsa ilave firmaların söz konusu raporda yer alabilmesi için gerekli koşullar ve geliştirme alanları tespit edilecektir.</p>
2.3.4.	QS Dünya Üniversite sıralaması	YÖK	Orta/Uzun	<p>Eylem 11: Dünya akademik başarı sıralamalarında 5 üniversitemizin 2022 yılı itibari ile ilk 500'de yer alması iki üniversitemizin ise 2023 yılı itibariyle ilk 100'de yer alması doğrultusunda çalışmalar yürütülecektir.</p>
3.1.1.	BİT erişimi	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	Orta/Uzun	<p>Eylem 12: İnternet erişiminin artırılmasını kapsayan Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından hazırlanmaktadır. Bu kapsamda hazırlanmış olan 2017-2020 dönemi eylem planının sona ermesini müteakip, yeni üç yıllık dönemi içeren plan Bakanlık takdirleri doğrultusunda yürürlüğe konulabilecektir.</p>
3.1.2.	BİT kullanımı	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	Orta/Uzun	<p>Eylem 13: İnternet erişiminin artırılmasını kapsayan Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından hazırlanmaktadır. Bu kapsamda hazırlanmış olan 2017-2020 dönemi eylem planının sona ermesini müteakip, yeni üç yıllık dönemi içeren plan Bakanlık takdirleri doğrultusunda yürürlüğe konulabilecektir.</p>
3.2.2.	Lojistik performansı	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Orta/Uzun	<p>Eylem 14: Türkiye'nin LPI indeksinde daha üst sıralara çıkmasına destek olmak amacıyla tanıtım çalışmaları yürütülecektir.</p>
3.3.2.	Çevresel performans	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Orta/Uzun	<p>Eylem 15: Küresel İnovasyon Endeksi'ne pozitif etkiye sahip olacak çalışmalar ile Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı çalışmaları koordine edilecektir.</p>
5.1.1.	Bilgi-yoğun hizmetlerde istihdamın işgücüne oranı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Orta/Uzun	<p>Eylem 16: Bilgi yoğun sektörlerde gençlere yönelik geleceğin mesleklerinde uygulanacak işbaşı eğitim programları ve mesleki eğitim kursları ile nitelikli işgücü yetiştirilecektir.</p>

TÜRKİYE KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ
EYLEM PLANI VE STRATEJİSİ 2021-2023

GÖSTERGE NO	GÖSTERGE	SORUMLU KURUM	VADE	EYLEM MADDESİ
5.2.1.	Üniversite - Sanayi İşbirliği	YÖK	Orta/Uzun	Eylem 17: Öğretim üyeleri atama ve yükseltmelerde ve başarı ölçütlerinde sanayi projelerinin ağırlıkları artırılacak ve benzer kanun ve yönetmeliklerle sağlanan avantajlar inovasyon projeleri için de sağlanacaktır.
5.2.2.	Küme Gelişimlerinin Durumu	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Orta/Uzun	Eylem 18: Firmaların teknik bilgi ve altyapı olanak ve kabiliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla kümelenme destek programı yürütülecek ve bu kapsamda küme aktörlerinin birbirleriyle etkileşimini artıracak faaliyetler desteklenecektir.
5.3.1.	Fikri mülkiyet için yapılan ödemelerin toplam ticarete oranı	Türk Patent ve Marka Kurumu	Orta/Uzun	Eylem 19: Sınai mülkiyet varlıklarının devir ve lisans işlemlerine ilişkin veri tabanı oluşturulması amaçlanmaktadır.
				Eylem 20: Sınai mülkiyet varlıklarının bankalar nezdinde teminat olarak kullanılmasına yönelik olarak işbirliği yapılması amaçlanmaktadır.
				Eylem 21: Patent ve faydalı modellerin ticarileştirilmesine yönelik olarak sağlanan vergi teşvik uygulamaları ve sonuçları etkin bir şekilde takip edilecektir.
				Eylem 22: Sınai mülkiyete ilişkin geliştirme maliyetlerine yönelik portallarda zorunlu sekme açılması ve aynı portaldan firmaların yazılım teliflerine yönelik geliştirme harcamalarını da girmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.
5.3.5.	Girişimlerde Araştırma Yeteneği (%)	TÜBİTAK	Orta/Uzun	Eylem 23: Veri kontrolü ve doğrulama yapılarak özel sektör TZE araştırmacı göstergesinde iyileştirme yapılması hususu değerlendirilecek; 5746 sayılı kanun kapsamında Ar-Ge merkezi olan ve/veya teknoparklar bünyesinde faaliyet gösteren firmaların TZE araştırmacı sayılarını artırmak için gerekli tedbirler tespit edilecektir.
6.1.2.	Kökene göre PCT uluslararası patent başvuruları	Türk Patent ve Marka Kurumu	Orta/Uzun	Eylem 24: Patent destek programlarının revize edilmesi/tanıtımının yapılması amaçlanmaktadır.
6.1.4.	Bilimsel ve teknik yayınlar	TÜBİTAK	Orta/Uzun	Eylem 25: Üniversitelerin bilimsel ve teknik yayınların artırılması konusunda, iyi uygulamaların artırılması, uygulama örneklerinin paylaşılarak yaygınlaştırılması ve etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.
				Eylem 26: Bilimsel Araştırma Projeleri ve üniversite içindeki proje faaliyetlerini destekleyen sistemler merkezi sistemlerle entegre edilecektir.
6.1.5.	Atıfta bulunan belgeler H - endeksi	TÜBİTAK	Orta/Uzun	Eylem 27: Araştırmacıların yayın sayısı ve kalitesinin yükseltilmesine yönelik politika önerileri oluşturulacaktır.
6.2.5.	Yüksek Teknoloji Üretimi	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Orta/Uzun	Eylem 28: Orta-yüksek ve yüksek teknoloji üretilimin artırılmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.

GÖSTERGE NO	GÖSTERGE	SORUMLU KURUM	VADE	EYLEM MADDESİ
6.3.1.	Fikri mülkiyet gelirlerinin toplam ticarete oranı	Türk Patent ve Marka Kurumu	Orta/Uzun	Eylem 29: Sınai mülkiyet varlıklarının devir ve lisans işlemlerine ilişkin her türlü verinin kaydedildiği ve takip edildiği bir veri tabanı oluşturulması ve Türk Patent ve Marka Kurumu, Kredi Garanti Fonu ve TÜRKSMĐ arasında işbirliği yapılacaktır Eylem 30: Teknoloji Transfer Platformu kullanıcı odaklı (design thinking) olarak yeniden tasarlanacaktır.
7.1.2.	Küresel marka değeri, ilk 5000, GSYİH yüzdesi	Türk Patent ve Marka Kurumu	Orta/Uzun	Eylem 31: Brand Finance İlk 5.000 Küresel Marka Listesinin tespit edilmesi, metodolojisinin araştırılması ve incelenmesi ile listede yer alan Türk firmalarının marka değerleri araştırılacaktır.
7.3.2.	Ülke uzantılı üst düzey alan adları	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	Orta/Uzun	Eylem 32: ".tr" uzantılı alan adı sayısı arttırılacaktır.

Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi Kısa Vadeli Eylemler

Küresel İnovasyon Endeksi'nde yer alan **36 gösterge** kısa vadeli göstergeler olarak tanımlanmaktadır. **14 kurumun** sorumlu olduğu 38 gösterge toplamda **40 eylemden** oluşmaktadır. Türkiye'nin verilerinin güncel tutulması ve veri kaynağı sağlayan kurumlarla iletişime geçilerek teyit edilmesi önem taşımaktadır. "Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) döneminde Tablo 6'da yer alan ilgili eylemlerin takibine devam edilecektir."

GÖSTERGE NO	GÖSTERGE	SORUMLU KURUM	VADE	EYLEM MADDESİ
2.1.1.	Eğitim harcaması	TÜİK	Kısa	Eylem 1: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
2.1.2.	Öğrenci başına kamu harcaması	TÜİK	Kısa	Eylem 2: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
2.1.3.	Okul hayatı beklentisi (yıl)	TÜİK	Kısa	Eylem 3: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
2.1.4.	Okuma, matematik ve bilimdeki PISA puanları	MEB	Kısa	Eylem 4: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
2.1.5.	Öğrenci/öğretmen oranı	MEB	Kısa	Eylem 5: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
3.1.3.	Kamunun online hizmetleri	T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi	Kısa	Eylem 6: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
3.1.4.	E-katılım (vatandaşların online hizmetlere katılımı)	T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi	Kısa	Eylem 7: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.

Tablo 6: Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) Kısa Vadeli Eylemler

TÜRKİYE KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ
EYLEM PLANI VE STRATEJİSİ 2021-2023

GÖSTERGE NO	GÖSTERGE	SORUMLU KURUM	VADE	EYLEM MADDESİ
3.2.1.	Kişi başı elektrik üretimi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Kısa	Eylem 8: Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücün gelişimi.
3.2.3.	Gayri safi sabit sermaye oluşumu	TÜİK	Kısa	Eylem 9: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
4.1.2.	Özel sektöre verilen yurtiçi krediler	BDDK	Kısa	Eylem 10: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
4.1.3.	Mikrofinans kurumlarınca verilen brüt krediler	T.C. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi	Kısa	Eylem 11: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
4.2.2.	Piyasa değeri	SPK	Kısa	Eylem 12: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
4.3.1.	Uygulanan gümrük vergisi, ağırlıklı ortalama	Ticaret Bakanlığı	Kısa	Eylem 13: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
4.3.2.	Yurt içi pazarlarda rekabet yoğunluğu	Rekabet Kurumu	Kısa	Eylem 14: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
5.1.2.	Örgün eğitim imkanı sunan firmaların oranı	TÜİK	Kısa	Eylem 15: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
5.1.3.	Özel sektör tarafından yapılan Ar-Ge harcamaları	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Kısa	Eylem 16: Ar-Ge Merkezlerinin dış kaynaklı proje ve işbirliklerini geliştirmeleri yönünde çalışmalarda bulunulacaktır.
5.1.4.	Özel Sektör tarafından finanse edilen Ar-Ge harcamaları	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Kısa	Eylem 17: Ar-Ge Merkezlerinin dış kaynaklı proje ve işbirliklerini geliştirmeleri yönünde çalışmalarda bulunulacaktır.
5.1.5.	Lisans ve üstü dereceye sahip kadın çalışanlar	TÜİK	Kısa	Eylem 18: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
5.2.3.	Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payında yurtdışı finansmanı (%)	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Kısa	Eylem 19: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
5.2.4.	Ortak girişim / stratejik ittifak anlaşmaları sayısı	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Kısa	Eylem 20: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
5.2.5.	En az 2 farklı ofiste kaydı bulunan patent ailesi sayısı	Türk Patent ve Marka Kurumu	Kısa	Eylem 21: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
5.3.2.	Yüksek teknoloji ithalatı (%)	TÜİK	Kısa	Eylem 22: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
5.3.3.	BiT hizmetleri ithalatı (%)	TÜİK	Kısa	Eylem 23: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
5.3.4.	Doğrudan Yabancı Yatırım Girişleri (% GSYİH)	T.C. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi	Kısa	Eylem 24: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
6.1.1.	Kökene göre patent başvuruları	Türk Patent ve Marka Kurumu	Kısa	Eylem 25: Patent ve faydalı model konusunda KOBİ'lere yönelik farkındalık ve bilgilendirme faaliyetleri yürütülmesi Eylem 26: Patent ve faydalı model konusunda üniversitelere yönelik patent araştırma ve başvuru hazırlama eğitimleri verilmesi

GÖSTERGE NO	GÖSTERGE	SORUMLU KURUM	VADE	EYLEM MADDESİ
6.1.3.	Kökene göre faydalı model başvuruları	Türk Patent ve Marka Kurumu	Kısa	Eylem 27: Patent ve faydalı model konusunda KOBİ'lere yönelik farkındalık ve bilgilendirme faaliyetleri yürütülmesi
				Eylem 28: Patent ve faydalı model konusunda üniversitelere yönelik patent araştırma ve başvuru hazırlama eğitimleri verilmesi
6.2.1.	Çalışan başına GSYİH büyüme oranı	TÜİK	Kısa	Eylem 29: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
6.2.3.	Toplam bilgisayar yazılımı harcaması	T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi	Kısa	Eylem 30: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
6.3.4.	Yüksek Teknoloji Üretimi	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Kısa	Eylem 31: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
6.3.3.	BİT hizmetleri ihracatı	Ticaret Bakanlığı	Kısa	Eylem 32: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
7.1.2.	Kökene göre marka başvuruları	Türk Patent ve Marka Kurumu	Kısa	Eylem 33: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
7.1.4.	Kökene göre endüstriyel tasarımlar	Türk Patent ve Marka Kurumu	Kısa	Eylem 34: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
7.2.1.	Kültürel ve yaratıcı hizmetler ihracatı	Ticaret Bakanlığı	Kısa	Eylem 35: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
7.2.2.	Ulusal filmler	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Kısa	Eylem 36: 15-69 yaş arası kişilerde milyon kişi başına düşen film sayısı belirlenecektir.
7.2.3.	Eğlence ve medya piyasası	TİM	Kısa	Eylem 37: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.
7.2.4.	Basılı yayınlar ve diğer medya üretimi	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Kısa	Eylem 38: ISBN atanan başlık sayısı ve bandrol verilen kitap adedi
			Kısa	Eylem 39: Yayınevlerinin yurtdışı lisans satışlarına yönelik teşvik
7.3.4.	Mobil uygulama yaratımı	TÜİK	Kısa	Eylem 40: Türkiye verisinin güncelliğinin kontrol edilmesi.

4. SONUÇ

Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat OKTAY liderliğindeki YOİKK bünyesinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın koordinasyonunda TİM, "Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Yol Haritası ve Eylem Planı"nı hazırlama görevini üstlenmiş ve 2020 yılında görev gücü oluşturulmuştur. Görev gücünün hayata geçirilmesinin ardından YOİKK bünyesinde Endekste yer alan 81 göstergeden aktif olarak takibinin gerçekleştirileceği 64 göstergeye yönelik kısa, orta ve uzun vadeli eylemler hazırlanmıştır. Akabinde ilgili göstergelerin iyileştirilmesine yönelik sorumlu kurumların temsilcileri ve Odaklı İnoSuit Programı akademisyen mentorları ile teknik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, orta/uzun vadeli göstergelerde yer alan eylem maddelerine yönelik 8 farklı çalışma grubu oluşturulmuş ve istişare toplantıları düzenlenmiştir. 21 mentorun katkı sağladığı TİM Odaklı İnoSuit Programı Küresel İnovasyon Endeksi çalışma gruplarının toplantıları sonucunda, 10 yeni orta ve uzun vadeli eylem önerisi geliştirilmiştir. Gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde, hâlihazırda takip edilen eylem maddelerinde güncellemeler yapılmıştır. Buna göre; aktif 60 göstergenin 36'sı kısa vadeli, 24'si orta/uzun vadeli göstergelerden oluşmaktadır. Kısa vadeli 36 gösterge 14 kurum tarafından, 24 orta/uzun vadeli gösterge ise 9 kurum tarafından takip edilmeye devam edilmektedir.

Endeksteeki göstergelerin veri kaynakları arasında yer alan UNESCO, OECD, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü gibi uluslararası kuruluşların veri tabanlarında istatistiki bilgilerin doğruluk ve güncelliğinin teyit edilmesi önem taşımaktadır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı sorumluluğunda ve TİM koordinasyonunda, görev gücündeki so-

rumlu kurumlar tarafından yapılan çalışmalarla 2021 raporunda önemli ilerleme sağlanmıştır. 2020 raporunda 51. sırada yer alan Türkiye'nin endeksteeki 4 göstergeye ait verileri eksik ve 8 göstergeye ait verileri güncel değilken, 2021 raporunda verisi eksik ve güncel olmayan 8 gösterge güncellenmiştir. Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi kapsamında ağırlıklı veri güncelliğinin kontrol edilmesine odaklanan kısa vadeli eylemler ile Türkiye'nin konumunun güçlendirilmesine yönelik çalışmalara devam edilecektir.

4 Ekim 2021 tarihinde gerçekleştirilen YOİKK Toplantısında Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay, YOİKK gündemiyle eylem planına bağladıkları çalışmalar sonucunda WIPO tarafından yayımlanan '2021 Küresel İnovasyon Endeksi'nde Türkiye'nin, 10 basamaklık bir iyileşme göstererek 132 ülke arasında 41. sıraya yükseldiğini belirterek çalışmanın başarısının altını çizmiştir. 28 Aralık 2021 tarihinde ise Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN, TÜBİTAK Bilim, Özel, Hizmet ve Teşvik Ödülleri'nde yaptığı konuşmada; 'Türkiye, Küresel İnovasyon Endeksi'nde bu yıl 10 basamak birden yükselerek ulaştığı 41. sırayla, ilk 50 liginde en büyük artış kaydeden ülke oldu" ifadelerini kullanarak Türkiye'nin yeni başarılarına imza atacağını vurgulamıştır.

"Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi" doğrultusunda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Türkiye İhracatçıları Meclisi tarafından, eylem planından sorumlu kurumlar ve WIPO ile birlikte 2023 yılına kadar yakın bir çalışma takvimi yürütülerek, ülkemizin ilk 30 liginde yer alması hedeflenmektedir.

**KÜRESEL
İNOVASYON
ENDEKSİ'NİN
7 ANA BİLEŞENİNDE
TÜRKİYE'NİN
PERFORMANS ANALİZİ**

5. KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ'NİN 7 ANA BİLEŞENİNDE TÜRKİYE'NİN PERFORMANS ANALİZİ

1. KURUMLAR

101

Çıktı Endeksi 33	Girdi Endeksi 49	Gelir Üst Orta Gelir	Bölge NAWA	Nüfus (milyon) 85.0	GSYH (SAGG \$) 2,873.8	Kişi Başı GSYH (SAGG \$) 33,963	GII 2021 sıra 41
---------------------	---------------------	-------------------------	---------------	------------------------	---------------------------	------------------------------------	---------------------

		Puan	Sıralama
1. KURUMLAR		46,8	101
1.1	Siyasi Ortam	55,3	81
1.1.1	Siyasi İstikrar ve Güvenlik	61,8	87
1.1.2	Kamunun Etkinliği	48,8	73
1.2	Düzenleyici Ortam	48,8	109
1.2.1	Mevzuat / Düzenleme Kalitesi	44,7	74
1.2.2	Hukukun Üstünlüğü	36,8	83
1.2.3	İşten Çıkarma Maliyeti	29,8	119
1.3	İş Ortamı	36,4	92
1.3.1	İş Yapma Kolaylığı Politikaları	38,4	99
1.3.2	Girişimcilik Politikaları ve Kültürü	34,3	47

1. KURUMLAR			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Singapur	95.9	Yemen	17.5
İsviçre	89.2	İran	31.1
Norveç	87.1	Belarus	32.2
Hollanda	86.9	Mozambik	32.3
Lüksemburg	84.6	Zimbabve	33.3

1.1. SİYASİ ORTAM			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Singapur	100.0	Yemen	0.0
Danimarka	90.7	İrak	23.3
Norveç	90.3	Mali	33.3
Yeni Zelanda	90.2	Zimbabve	34.1
Lüksemburg	90.1	Burundi	35.8

1.1.1. SİYASİ İSTİKRAR VE GÜVENLİK			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Singapur	100.0	Yemen	0.0
Yeni Zelanda	96.4	İrak	25.5
Brunei	94.6	Mali	41.8
Danimarka	90.9	Myanmar	43.6
İzlanda	90.9	Nijerya	45.5

1.1.2. KAMUNUN ETKİNLİĞİ			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Singapur	100.0	Yemen	0.0
İsviçre	93.2	İrak	21.1
Finlandiya	91.7	Burundi	22.6
Norveç	91.4	Zimbabve	22.8
Danimarka	90.4	Angola	24.3

1.2. DÜZENLEYİCİ ORTAM			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Singapur	98.7	Sri Lanka	21.3
Yeni Zelanda	96.7	Endonezya	21.8
Finlandiya	95.7	Zambiya	22.7
Norveç	95.6	Yemen	30.8
Hong Kong	94.2	Gana	31.1

1.2.1. MEVZUAT/DÜZENLEME KALİTESİ			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Singapur	100.0	Yemen	0.0
Yeni Zelanda	91.8	İran	8.5
Finlandiya	91.2	Zimbabve	9.4
Lüksemburg	90.9	İrak	10.6
Avustralya	90.3	Cezayir	12.7

1.2.2. HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Finlandiya	100.0	Yemen	0.0
Norveç	97.5	İrak	0.6
Y. Zelanda	94.9	Burundi	11.9
Singapur	94.9	Zimbabve	13.0
Danimarka	94.3	Gine	13.3

1.2.3. İŞTEN ÇIKARMA MALİYETİ			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Avusturya	100.0	Sri Lanka	0.0
Brunei	100.0	Endonezya	1.4
Hong Kong	100.0	Zambiya	15.7
Japonya	100.0	Gana	17.3
Ürdün	100.0	Mozambik	41.6

1.3. İŞ ORTAMI			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
BAE	89.4	Belarus	0.8
Singapur	89.0	İran	13.3
Hollanda	86.8	Nikaragua	14.5
İsviçre	85.8	Hırvatistan	17.9
Endonezya	82.1	K. Makedonya	18.3

1.3.1 İŞ YAPMA KOLAYLIĞI POLİTİKALARI			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
İsviçre	91.5	Arjantin	12.4
Lüksemburg	89.7	Nikaragua	14.5
Singapur	89.0	Yemen	21.6
Avusturya	83.4	B. Hersek	21.8
Uruguay	81.9	İran	22.0

1.3.2 GİRİŞİMCİLİK POLİTİKALARI VE KÜLTÜRÜ			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
BAE	100.0	Mozambik	0.0
Endonezya	98.9	Belarus	0.8
Estonya	98.1	Hırvatistan	3.6
Hollanda	97.3	K. Makedonya	4.0
Katar	85.7	İran	4.6

Kurumlar ana bileşeni; Siyasi Ortam, Düzenleyici Ortam ve İş Ortamı başlıklı üç alt bileşenden oluşmaktadır. Kurumlar ana bileşeninde Türkiye, 2021 yılına göre 18 basamak gerileyerek 101. sırada yer almıştır. Siyasi Ortam başlığında 2021 yılına göre 6 basamak gerileyerek 81. sırada yer alan Türkiye, Düzenleyici Ortam

bileşeninde ise yerini koruyarak 109. sırada yer almıştır. İş Ortamı bileşeninde ülkemiz 1 sıra gerileyerek 91. sırada yer almıştır. Küresel İnovasyon Endeksi 2022 Raporu'na göre, Türkiye Kurumlar bileşeninde OECD ülkeleri arasında 38. ve üst orta gelir grubundaki ülkeler arasında 24. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
1.1.	Siyasi Ortam	77	75	81
1.1.1.	Siyasi İstikrar ve Güvenlik	92	89	87
1.1.2.	Kamunun Etkinliği	71	70	73

1.1. Siyasi Ortam

Kurumlar ana bileşeni kapsamında yer alan siyasi ortam göstergeleri; siyasi istikrar ve güvenlik ile kamunun etkinliği olup ülkemizde YOİKK kapsamında takip ediliyor olması ve mükerrerlik oluşturmaması adına bu gös-

tergeler Küresel İnovasyon Endeksi çalışmalarında ele alınmamıştır. Türkiye OECD ülkeleri ve üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 37. sırada yer almaktadır

1.1.1. Siyasi İstikrar ve Güvenlik

Siyasi istikrar ve güvenlik göstergesi; siyasi istikrarsızlık veya siyasete dayanan şiddet olasılığı algılarını ölçen endeks değerini ifade

etmektedir. Verileri IHS Markit tarafından toplanan bu göstergede ülkemiz 2021 yılına göre 2 basamak ilerleyerek 87. sırada yer almıştır.

1.1.2. Kamunun Etkinliği

Kamunun etkinliği göstergesi; kamu hizmetlerinin kalitesi, kamu hizmetlerinin siyasi etkilerden bağımsızlığı, politika oluşturma ve uygulama; mevcut politikalara hükümetin destek olması ve taahhüdünü sürdürmesini

ifade etmektedir. Verileri Dünya Bankası'nın Dünya Yönetişim Göstergeleri Raporu aracılığıyla toplanan bu göstergede ülkemiz 2021 yılına göre 3 basamak gerileyerek 73. sırada yer almıştır.

1.2. Düzenleyici Ortam

Düzenleyici ortam başlığı altındaki göstergelerden mevzuat/düzenleme kalitesi ve işten çıkarma maliyeti de yine mükerrerlik oluşturmaması adına bu platformda çalışılmamıştır. Düzenleyici Ortam alt bileşeninde Türkiye

2021 yılındaki yerini koruyarak 109. Sırada yer almıştır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 38. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 24. sırada yer almıştır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
1.2.	Düzenleyici Ortam	108	109	109
1.2.1.	Mevzuat/Düzenleme Kalitesi	74	72	74
1.2.2.	Hukukun Üstünlüğü	82	78	83
1.2.3.	İşten Çıkarma Maliyeti	117	118	119

1.2.1. Mevzuat/Düzenleme Kalitesi

Bu gösterge; hükümetin, özel sektör gelişimini mümkün kılan ve teşvik eden sağlam politikalar ve düzenlemeler oluşturma ve uygulama becerisine ilişkin algıları yansıtan endeks değerini ifade etmektedir. Verileri Dünya

Bankası'nın Dünya Yönetişim Göstergeleri Raporu aracılığıyla toplanan bu göstergede ülkemiz 2021 yılına göre 2 basamak gerileyerek 74. sırada yer almıştır.

1.2.2. Hukukun Üstünlüğü

Bu gösterge; toplum kuralları, sözleşme uygulamalarının kalitesi, mülkiyet hakları, polis ve mahkemelerin yanı sıra suç ve şiddet olaylarıyla ilgili hukuk kurallarına güven duyulmasını ifade etmektedir. Göstergesi takip eden sorumlu kurum Adalet Bakanlığı olup bu kapsamda orta ve uzun vadeli bir eylem olan "Yargı Reformu Stratejisi Belgesi izleme sisteminin oluşturulması ve Yargı Reformu Stratejisinin

uygulanması sürecinde etkin koordinasyonun sağlanması ve buna ilişkin raporlama yapılması" eylemini sürdürmektedir. Verileri Dünya Bankası'nın Dünya Yönetişim Göstergeleri Raporu aracılığıyla toplanan bu göstergede Türkiye 2021 yılına göre 5 basamak gerileyerek 83. sırada yer almıştır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 36. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 19. sırada yer almaktadır.

1.2.3. İşten Çıkarma Maliyeti

Bu gösterge ise, işten çıkarmalardan kaynaklanan ihbar tazminatlarının ve kıdem tazminatlarının maliyetlerini (haftalık maaş cinsinden) ifade eder. İşçinin bir yıl, beş yıl ve 10 yıllık çalışmasına uygulanan ihbar tazminatı ve kı-

dem tazminatlarının ortalama değeri dikkate alınmaktadır. Verileri Dünya Bankası'nın İş Yapma Kolaylığı Endeksi aracılığıyla toplanan bu göstergede ülkemiz geçen yıla göre 1 basamak gerileyerek 119. sırada yer almıştır.

1.3. İş Ortamı

İş ortamı başlığı altında yer alan göstergeleri de aynı şekilde mükerrer çalışma olmaması sebebiyle bu çalışmalarda ele alınmamıştır. Ülkemizin bu göstergelerde 2021 ve 2022 yılı

sıralamaları ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 33. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 18. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
1.3.	İş Ortamı	91	91	92
1.3.1.	İş Yapma Kolaylığı Politikalar	-	-	99
1.3.2.	Girişimcilik Politikaları ve Kültürü	-	-	47

1.3.1 İş Yapma Kolaylığı Politikaları

İş Yapma Kolaylığı Politikaları göstergesi 2022 yılı raporunda ilk kez değerlendirilmektedir. Türkiye bu göstergede 99. Sırada yer almış-

tır. Türkiye ayrıca, OECD ülkeleri arasında 35. Sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 17. Sırada yer almıştır.

1.3.2. Girişimcilik Politikaları ve Kültürü

Girişimcilik Politikaları ve Kültürü göstergesi 2022 yılı raporunda ilk kez değerlendirilmektedir. Türkiye bu göstergede 47. Sırada yer al-

mıştır. Türkiye ayrıca, OECD ülkeleri arasında 27. Sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 20. Sırada yer almıştır.

2. BEŞERİ SERMAYE VE ARAŞTIRMA

41

Çıktı Alt Endeksi 33	Girdi Alt Endeksi 49	Gelir Üst Orta Gelir	Bölge NAWA	Nüfus (milyon) 85.0	GSYİH (\$) 2,873.8	Kişi başı GSYİH (\$) 33,963	GII 2021 sıra 41
-------------------------	-------------------------	-------------------------	---------------	------------------------	-----------------------	--------------------------------	---------------------

		Puan	Sıralama
2. Beşeri sermaye ve araştırma		38,9	41
2.1. Eğitim		52,5	66
2.1.1.	Eğitim Harcaması (%GSYH)	4,3	65
2.1.2.	Öğrenci Başına Kamu Harcaması	13,2	87
2.1.3. Okul Hayatı Beklentisi, Yıl		18,3	11
2.1.4.	Okuma, Matematik ve Bilimde PISA Puanları	462,5	41
2.1.5.	Öğrenci Öğretmen Oranı	15,5	77
2.2. Yükseköğretim		33,8	56
2.2.1.	Yükseköğretime Katılım	115,0	2
2.2.2.	Bilim ve Mühendislik Mezurlarının Toplam Mezurlara Oranı	15,2	97
2.2.3.	Yükseköğretimde Yabancı Öğrenci Oranı, %	2,0	78
2.3.	Ar-Ge	30,3	36
2.3.1. Araştırmacılar		1,775,3	42
2.3.2.	GSYH içinde Ar-Ge nin Payı	1,1	39
2.3.3.	Küresel Ar-Ge Firmaları	48,5	29
2.3.4.	QS Dünya Üniversite Sıralaması	22,4	46

2. BEŞERİ SERMAYE VE ARAŞTIRMA		2.1. EĞİTİM		2.1.1. EĞİTİM HARCAMASI (%GSYH)		2.1.2. ÖĞRENCİ BAŞI KAMU HAR.	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Güney Kore 66.4	Gine 6.0	Botswana 87.6	Gine 15.8	Namibiya 100.0	Bangladeş 0.0	Tunus 100.0	Guatemala 0.0
Almanya 64.1	Etiyopya 8.8	Namibiya 73.7	Uganda 16.1	Botswana 89.2	Moritanya 6.7	Mozambik 79.0	Ekvador 3.3
İsveç 62.6	Nijer 9.5	Norveç 72.4	Maritanya 18.5	S. Arabistan 78.0	Sri Lanka 7.3	Umman 73.3	Sri Lanka 3.4
İsviçre 62.4	Uganda 10.4	İsveç 72.1	Bangladeş 18.8	Norveç 76.0	Myanmar 9.8	Kıbrıs Cum. 72.5	Madagaskar 4.4
Avusturya 61.7	Mali 10.7	Belçika 70.6	Nijer 20.5	İsveç 76.0	Bahreyn 9.9	Fas 70.5	Bangladeş 5.0
2.1.3 OKUL HAYATI BEKLENTİSİ, YIL		2.1.4 OKUMA, MATEMATİK VE BİLİMDE PISA PUANLARI		2.1.5. ÖĞRENCİ ÖĞRETMEN ORANI		2.2. YÜKSEK ÖĞRENİM	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Avusturya 100.0	Nijer 0.0	Çin 100	Dominik 0.0	Hırvatistan 100.0	Etiyopya 0.0	BAE 71.5	Zambia 0.0
Yeni Zelanda 94.7	Mali 7.2	Singapur 90.8	Filipinler 6.4	Gürcistan 99.3	Mozambik 19.0	Singapur 66.4	Mozambik 1.1
Yunanistan 93.0	Etiyopya 13.7	H. Kong 80.3	Cezayir 11.3	Malta 97.9	Gine 28.1	Avusturya 58.8	Tanzanya 1.3
Belçika 90.1	Pakistan 15.4	Estonya 78.1	Panama 12.5	Brunei 97.5	Bangladeş 29.1	Avusturya 58.5	Mali 1.6
İsveç 88.8	Nijerya 15.5	Japonya 75.9	Fas 13.8	Kuveyt 96.4	Kenya 34.8	Peru 57.2	Gine 2.2
2.2.1. YÜKSEK ÖĞRETIME KATILIM		2.2.2. BİLİM VE MÜH. MEZUNLARININ TOPLAM MEZUNLARA ORANI		2.2.3 YÜKSEKÖĞRETİMDE YABANCI ÖĞRENCİ ORANI, %		2.3. AR-GE	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Yunanistan 100.0	Zambia 0.0	Umman 100.0	Tanzanya 0.0	Lüksemburg 100.0	Nepal 0.0	G. Kore 86.8	Dominik Cum. 0.0
Türkiye 76.8	Nijer 0.2	İran 99.8	Mozambik 0.2	Katar 100.0	Myanmar 0.1	ABD 86.1	Benin 0.0
Avusturya 76.2	Burundi 0.6	Malezya 99.6	Guatemala 0.9	BAE 100.0	Endonezya 0.2	İsviçre 78.3	Arnavutluk 0.0
G. Kore 65.3	Uganda 0.7	Brunei 97.8	Bangladeş 5.6	Kıbrıs Cum. 69.6	Hindistan 0.3	Japonya 77.4	Kamerun 0.0
Arjantin 63.2	Mali 1.0	Tunus 97.5	Mısır 5.9	Avusturya 69.4	Kolombiya 0.5	Almanya 75.3	Gine 0.0
2.3.1 ARAŞTIRMACILAR		2.3.2. GSYH İÇİNDE ARGE PAYI		2.3.3. KÜRESEL ARGE FİRMALARI		2.3.4 QS DÜNYA ÜNİVERSİTE SIRLAMASI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
G. Kore 100.0	Guatemala 0.0	İsrail 100.0	Maritanya 0.0	ABD 100.0	Zimbabve 0.0	ABD 98.9	Angola 0.0
İsveç 91.0	Angola 0.1	G. Kore 88.6	Madagaskar 0.0	Almanya 94.0	Zambiya 0.0	Birleşik Krallık 98.5	Cezayir 0.0
Danimarka 88.3	Tanzanya 0.1	İsveç 64.8	Guatemala 0.3	Çin 93.8	Yemen 0.0	Çin 86.8	Arnavutluk 0.0
Finlandiya 86.4	Burundi 0.1	Belçika 63.9	Angola 0.4	Güney Kore 90.4	Vietnam 0.0	İsviçre 84.3	Ermenistan 0.0
Singapur 83.6	Nijer 0.1	ABD 63.4	Honduras 0.6	Japonya 90.1	Özbekistan 0.0	Hong Kong 82.9	Azerbaycan 0.0

Beşeri Sermaye ve Araştırma temel bileşeni toplam iki gösterge ile Eğitim, Yükseköğretim ve Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge) olmak üzere alt bileşenden oluşmaktadır. Türkiye Eğitim alt bileşeninde 66. Yükseköğretimde

56. Ar-Ge'de 36. sırada bulunmaktadır. Türkiye, OECD ülkeleri arasında bu temel bileşende 31. sırada yer almaktadır. Üst orta gelir grubunda ise 4. sırada yer almaktadır.

2.1. Eğitim

Beş alt göstergeden oluşan Eğitim bileşeninde Türkiye, OECD ülkeleri arasında 35. sırada yer

alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 13. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
2.1.	Eğitim	7	6	66
2.1.1.	Eğitim Harcaması (%GSYH)	n/a	n/a	65
2.1.2.	Öğrenci Başına Kamu Harcaması	n/a	n/a	87
2.1.3.	Okul Hayatı Beklentisi, Yıl	12	11	11
2.1.4.	Okuma, Matematik ve Bilimde PISA Puanları	41	41	41
2.1.5.	Öğrenci Öğretmen Oranı	84	80	77

2.1.1. Eğitim Harcaması

Eğitim harcaması göstergesi eğitime ilişkin toplam genel (yerel, bölgesel ve merkezi) hükümet harcamalarının, GSYİH yüzdesi olarak ifade edilir. Uluslararası kaynaklardan hükümete yapılan transferlerle finanse edilen harcamaları içermektedir. Türkiye 2022 raporunda bu göstergede 65. Sırada yer aldı. Türkiye ayrıca, OECD ülkeleri arasında 27. Sırada yer alırken, üst orta gelir grubu arasında 14. Sırada yer almıştır. Eği-

time ayrılan payın Üst Politika Belgelerinde yer alan hedefler doğrultusunda artması ile Türkiye'nin bu göstergedeki konumunun iyileşmesini sağlayacaktır. Bu noktada Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Strateji belgesi içerisinde bu göstergeye ait UNESCO İstatistik Enstitüsü'nün verilerinin TÜİK verileriyle uyumlu olmasının takip edilmesi ve veri güncelliğinin takibi Türkiye'nin konumunu güçlendirmesini sağlayacaktır.

2.1.2. Öğrenci Başına Kamu Harcaması

Ortaöğretim düzeyinde öğrenci başına ortalama toplam genel devlet harcaması, kişi başına GSYİH yüzdesi olarak ifade edilmektedir. Türkiye 2022 raporunda bu göstergede 87. Sırada yer aldı. Türkiye ayrıca, OECD ülkeleri arasında 36. Sırada yer alırken, üst orta gelir grubu arasında 17. Sırada yer almıştır. Küre-

sel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Strateji belgesi içerisinde bu göstergeye ait UNESCO İstatistik Enstitüsü'nün verilerinin TÜİK verileriyle uyumlu olmasının takip edilmesi ve veri güncelliğinin takibi Türkiye'nin konumunu güçlendirmesini sağlayacaktır.

2.1.3. Okul Hayatı Beklentisi, Yıl

Gösterge okula başlama yaşındaki bir kişinin, ilköğretimden yükseköğretime kadar eğitim düzeyleri içinde geçirmeyi bekleyebileceği toplam yıl sayısını ifade etmektedir. Belirli bir yaştaki bir çocuk için okul yaşam beklentisi, ilköğretimden yükseköğretim seviyelerine kadar yaşa özel kayıt oranlarının toplamı olarak hesaplanmaktadır. Kayıtların yaşa göre dağıtılmayan kısmı, kayıtlı oldukları ilköğretimden yükseköğretime kadar olan eğitim düzeyi için okul çağındaki nüfusa bölünür ve o eğitim düzeyinin süresi ile çarpılarak elde edilmektedir.

Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 2021 yılındaki yerini koruyarak 11. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 11. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 1. sırada yer almaktadır. Bu noktada Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Strateji belgesi içerisinde bu göstergeye ait UNESCO İstatistik Enstitüsü'nün verilerinin TÜİK verileriyle uyumlu olmasının takip edilmesi ve veri güncelliğinin takibi Türkiye'nin konumunu güçlendirmesini sağlayacaktır.

2.1.4. Okuma, Matematik ve Bilimde PISA Puanı

Onbirinci Kalkınma Planı'nda Eğitim başlığına vurgu yapılmış ve okullaşma oranının artırılması, okulların teknolojik altyapılarının iyileştirilmesi ve öğrencilerin sosyal ve bilimsel olarak kendilerini geliştirmeleri hedefler arasında sıralanmıştır. Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 2021 yılındaki yerini koruyarak 41. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 33. sırada yer alırken, üst orta gelir

grubu ülkeleri arasında 3. sırada yer almaktadır. Bu noktada Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Strateji belgesi içerisinde bu göstergeye ait UNESCO İstatistik Enstitüsü'nün verilerinin Milli Eğitim Bakanlığı ve TÜİK verileriyle uyumlu olmasının takip edilmesi ve veri güncelliğinin takibi Türkiye'nin konumunu güçlendirmesini sağlayacaktır.

2.1.5. Öğretmen/Öğrenci Oranı

Ortaokula kayıtlı öğrenci sayısının, ortaokul öğretmen sayısına bölünmesi ile hesaplanmaktadır. Bir bütün olarak orta öğretim düzeyi için verilerin eksik olduğu durumlarda, üst orta öğretim için oranlar rapor edilir; bunlar da eksikse, bunun yerine alt-orta öğretim oranları rapor edilir. Yüksek bir öğrenci-öğretmen oranı, her öğretmenin çok sayıda öğrenciden sorumlu olması gerektiğini gösterir. Başka bir deyişle, öğrenci-öğretmen oranı ne kadar yüksek olursa, öğrencilerin öğretmenlere görece erişimi o kadar düşük olur. Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 2021 yılına göre üç basamak yükselerek 77. Sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında da 32. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu

ülkeleri arasında 21. sırada yer almaktadır.

OECD Bir Bakışta Eğitim 2021 Raporu verilerine göre, Türkiye'de öğretmen başına düşen öğrenci sayıları ortaokul kademesinde 13 olduğu ve bu oranla OECD ortalamasını (13) yakaladığı görülmektedir. Türkiye bu alanda istikrarlı bir şekilde iyileşme göstermektedir. Bu noktada Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Strateji belgesi içerisinde bu göstergeye ait veri kaynağı olan UNESCO İstatistik Enstitüsü'nün verilerinin Milli Eğitim Bakanlığı ve TÜİK verileriyle uyumlu olmasının takip edilmesi ve veri güncelliğinin takibi Türkiye'nin konumunu güçlendirmesini sağlayacaktır.

2.2. Yükseköğretim

Yükseköğretim bileşeni yükseköğretime katılım, bilim ve mühendislik mezunlarının toplam mezunlara oranı ve yükseköğretimde yabancı öğrencilerin oranı göstergelerini ele almaktadır. Türkiye bu bileşende 56. Sıradadır. Ayrıca Türkiye bu bile-

şende OECD ülkeleri arasında 28. Sırada yer alırken, üst-orta gelir grubu ülkeleri arasında 8. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin endekste en iyi ikinci skoru olan Yükseköğretime Katılım Oranı göstergesinde 132 ülke arasında 2. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
2.2.	Yükseköğretim	91	24	56
2.2.1.	Yükseköğretime Katılım	n/a	2	2
2.2.2.	Bilim ve Mühendislik Mezunlarının Toplam Mezunlara Oranı	73	75	97
2.2.3.	Yükseköğretimde Yabancı Öğrenci Oranı, %	80	80	78

2.2.1. Yükseköğretime Katılım

Yükseköğretime Katılım göstergesi endekste Türkiye'nin en başarılı olduğu göstergelerden birisi olarak göze çarpmaktadır. Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi 2021'de 2. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 2. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 1. sırada yer almaktadır. Bununla birlikte, YÖK Gelecek Projesi'nin öncelikli alanlar, ihtisaslaşma, açık bilim, üniversitelerde çeşitlilik, araştırma üniversiteleri, bölgesel kalkınma odaklı üniversiteler, mesleki uygulama ağırlıklı üniversiteler, tematik üniversiteler, temel bilimlerde üstün başarı sınıflarının

oluşturulmasına yönelik hedefleri bu alanlarda yükseköğretime katılımı artıracaktır. Ayrıca, YÖK lisans bursları ve YÖK 100/2000 Doktora Projesi yükseköğretime katılımı artıracak diğer faktörler olarak göze çarpmaktadır. Bu noktada Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Strateji belgesi içerisinde bu göstergeye ait UNESCO İstatistik Enstitüsü'nün verilerinin Yükseköğretim Kurumu verileriyle uyumlu olmasının takip edilmesi ve YÖK Gelecek Projesi ve burs programlarının iyileştirilmesine yönelik atılacak adımlar Türkiye'nin konumunu güçlendirmesini sağlayacaktır.

2.2.2. Bilim ve Mühendislik Mezunlarının Toplam Mezunlara Oranı

Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi 2022 raporunda 97. Sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 38. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 22. sırada yer almaktadır. YÖK 2023 Stratejileri kapsamında, yükseköğretim sistemindeki öğrenci kapasitesini nicelik ve nitelik olarak geliştirme hedefleri arasında yer alan faaliyetler bu göstergede iyileşmeyi sağlayacaktır. YÖK 2023 Stratejisinde de değinilen eğitim-istihdam bağlantısının

güçlendirilmesi bilim ve mühendislik bölümlerine katılımı artıracaktır. Bu noktada Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Strateji belgesi içerisinde bu göstergeye ait UNESCO İstatistik Enstitüsü'nün verilerinin Yükseköğretim Kurumu verileriyle uyumlu olmasının takip edilmesi ve YÖK Gelecek Projesi ve burs programlarının iyileştirilmesine yönelik atılacak adımlar Türkiye'nin konumunu güçlendirmesini sağlayacaktır.

2.2.3. Yükseköğretimde Yabancı Öğrenci Oranı

Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 2021 2 basamak ilerleyerek 78. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 34. Sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 19. sırada yer almaktadır. YÖK 2023 Stratejisi içerisinde işbirliği geliştirilen ülke sayısının 2023'te 37'ye çıkarılması ve yabancı uyruklu öğrenci sayısının 2023'te 200 bine ulaşması hedeflenmiş-

tir. Bu noktada Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Strateji belgesi içerisinde bu göstergeye ait UNESCO İstatistik Enstitüsü'nün verilerinin Yükseköğretim Kurumu verileriyle uyumlu olmasının takip edilmesi ve YÖK Gelecek Projesi ve burs programlarının iyileştirilmesine yönelik atılacak adımlar Türkiye'nin konumunu güçlendirmesini sağlayacaktır.

2.3. Araştırma & Geliştirme (Ar-Ge)

Araştırma & Geliştirme (Ar-Ge) bileşeni; Araştırmacılar, GSYİH İçinde Ar-Ge'nin Payı, Küresel Ar-Ge Firmaları, QS Dünya Üniversite Sıralaması göstergelerini ele almaktadır. Türkiye bu bileşende 2021 yılına göre 2 basamak yükselerek 38. sıradan 36. Sıraya ulaşmıştır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 28. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 4. sırada yer almaktadır. Türkiye, 207 üniversite, 1250'ye yakın Ar-Ge Merkezi, 370'den fazla Tasarım Merkezi, 182 bin 847 Ar-Ge personeli

ile güçlü bir altyapı ve kapasiteye sahiptir. Bu dönemde Ar-Ge yatırımının %70'i özel sektör, %23,7'si üniversiteler, %5,6'sı kamu kurumlarına aittir. Bununla birlikte, Gayrisafi yurt içi Ar-Ge harcamasının GSYH içindeki oranı 2020 yılında %1,09 iken, 2021 yılında 7 trilyon 248 milyar 789 milyon TL'lik GSYH içindeki oranı %1,13'a yükselmiştir. Türkiye'nin endekste güçlü olduğu bileşende uzun vadeli yatırımlar ve stratejiler sayesinde konumunu güçlendireceği görülmektedir.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
2.3.	Ar-Ge	40	38	36
2.3.1.	Araştırmacılar	46	43	42
2.3.2.	GSYH içinde Ar-Ge nin Payı	39	36	39
2.3.3.	Küresel Ar-Ge Firmaları	33	29	29
2.3.4.	QS Dünya Üniversite Sıralaması	45	45	46

2.3.1. Araştırmacılar

Türkiye Araştırmacılar göstergesinde 2020 yılına göre 1 basamak yükselerek 2022 raporunda 42. sırada yer almaktadır. OECD ülkeleri ile kıyaslama yapıldığında Türkiye 32. sırada, üst-orta gelir grubu ülkeleri arasında ise 5. sırada yer almaktadır. Onbirinci Kalkınma Planı özel sektörde araştırmacı insan gücünün sayısı ve niteliğinin artırılmasını amaçlamaktadır. Bununla birlikte, TÜBİTAK 2019-2023 Stratejik Planı'nda yer alan ihtiyaç duyulan araştırmacı sayısının ve niteliğinin artırılması amacıyla

doktora derecesine sahip nitelikli insan kaynağının üniversite-sanayi işbirliği ile yetiştirilmesini sağlamak hedefi çerçevesinde Sanayi Doktora Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen projelerdeki doktora bursiyeri sayısının 2023 yılında 6000 olması amaçlanmaktadır. İlgili gösterge özelinde ülkemizde tam zamanlı araştırmacıların sayımında iyileştirilmeye açık hususların tespit edilerek eylem geliştirmesi, endekste Türkiye'nin performansını yükselmesini sağlayacaktır.

2.3.2. GSYİH İçinde Ar-Ge'nin payı

Türkiye GSYİH içinde Ar-Ge'nin payı göstergesinde 2022 yılına göre 3 basamak gerileyerek 2022 raporunda 39. sırada yer almaktadır. OECD ülkeleri ile kıyaslama yapıldığında Türkiye 32. sırada, üst-orta gelir grubu ülkeleri arasında ise 4. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin Ar-Ge Harcamalarının kayıtlarının tutulmasındaki farkındalık

faaliyetleri önem taşımakta ve Türkiye'nin kamu kurum/kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının Ar-Ge harcamalarını muhasebeleştirilmesi noktasında gelişim alanları bulunmaktadır. Bu alandaki gelişimler doğrudan Küresel İnovasyon Endeksi'ne katkıda bulunarak Türkiye'nin endekste konumunu güçlendirecektir.

2.3.3. Küresel Ar-Ge Firmalarının Ar-Ge Yatırımları

Küresel Ar-Ge Firmaları göstergesi ülkelerin en fazla Ar-Ge harcaması yapan üç firmasının harcamalarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır. Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 2021 yılındaki yerini koruyarak 29. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 24. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 2. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin Ar-Ge

harcamaları bakımından ilk üç sırada yer alan firmaların Ar-Ge yatırımlarını geliştirme alanlarının ve Ar-Ge yatırımları konusunda büyük potansiyele sahip firmaların tespit edilerek ilgili üst politika belgeleri hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilecek eylemler Türkiye'nin gösterge bazındaki yükselişinin devam etmesini sağlayacaktır.

2.3.4. QS Üniversite Sıralaması

Türkiye QS Üniversite Sıralaması göstergesinde endekste 2021 yılına göre 1 sıralama gerileyerek 46. sırada yer almıştır. OECD ülkeleri arasında Türkiye 29. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında Türkiye 9. sırada yer almaktadır. YÖK Strateji Planı (2019-2023) "dünya akademik başarı sırala-

malarında 5 üniversitemizin 2022 yılı itibarı ile ilk 500'de yer alması 2 üniversitemizin ise 2023 yılı itibarı ile ilk 100'de yer alması"ni hedeflemektedir. Bu doğrultuda Türkiye'nin yükseköğretim kurumlarındaki niteliğin artırılması ile Türkiye'nin ilgili gösterge bazında endekste konumu güçlenecektir.

3. ALTYAPI

48

Çıktı Alt Endeksi 33	Girdi Alt Endeksi 49	Gelir Üst Orta Gelir	Bölge NAWA	Nüfus (milyon) 85.0	GSYİH (\$) 2,873.8	Kişi başı GSYİH (\$) 33,963	GII 2021 sıra 41
-------------------------	-------------------------	-------------------------	---------------	------------------------	-----------------------	--------------------------------	---------------------

		Puan	Sıralama
3. Altyapı		49,2	48
3.1	Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)	82,2	38
3.1.1	BİT Erişimi	87,5	64
3.1.2	BİT Kullanımı	66,3	60
3.1.3	Kamunun Online Hizmetleri	85,9	22
3.1.4	E-Katılım	89,3	23
3.2	Genel Altyapı	39,0	41
3.2.1	Kişi başı Elektrik Üretimi	3,662.7	57
3.2.2	Lojistik Performansı	51,2	44
3.2.3	Gayrisafi Sermaye Oluşumu	32,1	16
3.3	Ekolojik Sürdürülebilirlik	26,5	61
3.3.1	Birim Enerji Kullanımı, GDYH	16,1	17
3.3.2	Çevresel Performans	26,3	125
3.3.3	ISO 14001 Çevre Yönetimi Sertifikaları	1,2	66

3. ALTYAPI		3.1. BİLGİ VE İLETİŞİM TEKN. (BİT)		3.1.1. BİT ERİŞİMİ		3.1.2. BİT KULLANIMI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İsveç 670	Madagaskar 670	G. Kore 95.6	Myanmar 26.0	Singapur 99.6	Nijer 34.6	İzlanda 891	Yemen 11.5
Norveç 66.5	Gine 66.5	B. Krallık 94.2	Nijer 26.7	Hong Kong 98.2	Etiyopya 36.8	Danimarka 88.6	Nijer 13.0
Finlandiya 65.9	Burundi 65.9	Danimarka 93.8	Moritanya 27.0	BAE 98.2	Burundi 38.1	İsviçre 88.2	Tacikistan 15.6
İsviçre 65.7	Nijer 65.7	Estonya 93.6	Yemen 28.7	Kıbrıs Cum. 98.1	Yemen 39.9	Güney Kore 87.4	Burundi 16.6
Danimarka 64.4	Myanmar 64.4	Finlandiya 92.6	Madagaskar 29.3	Lüksemburg 98.0	Kamerun 41.0	Birleşik Krallık 87.3	Gine 16.7

3.1.3 KAMUNUN ONLINE HİZMETLERİ		3.1.4. E-KATILIM		3.2. GENEL ALTYAPI		3.2.1. KİŞİ BAŞI ELEKTRİK ÜRETİMİ	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Güney Kore 100.0	Moritanya 10.0	Estonya 100.0	Moritanya 9.5	Katar 76.2	Zimbabve 2.9	Bahreyn 100.0	Nijer 0.0
Estonya 99.4	Laos 19.4	Güney Kore 100.0	Cezayir 15.5	Norveç 72.5	Yemen 3.6	İzlanda 100.0	Ruanda 0.2
Danimarka 97.1	Gine 21.8	ABD 100.0	Laos 21.4	İsveç 68.3	Irak 8.9	Norveç 100.0	Madagaskar 0.3
Finlandiya 97.1	Zambiya 25.9	Yeni Zelanda 98.8	Myanmar 26.2	BAE 64.6	Namibya 10.8	Kuveyt 87.5	Benin 0.3
Singapur 96.5	Myanmar 25.9	Japonya 98.8	Madagaskar 29.8	Kanada 64.6	Angola 11.1	Katar 86.4	Togo 0.3

3.2.2 LOJİSTİK PERFORMANSI		3.2.3. GAYRİSAFİ SERMAYE OLUŞUMU		3.3. EKOLOJİK SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK		3.3.1 BİRİM ENERJİ KULLANIMI, GDYH	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Almanya 100.0	Angola 0.0	Mozambik 100.0	Yemen 0.0	Malta 57.3	Mozambik 13.0	İrlanda 100.0	T. Tobago 0.0
İsveç 93.0	Burundi 0.5	İran 73.9	Ukrayna 7.0	İrlanda 56.6	Madagaskar 13.0	Hong Kong 99.9	İzlanda 3.4
Belçika 92.6	Nijer 0.9	Çin 68.3	Kenya 12.1	Hong Kong 56.3	Etiyopya 14.0	Yemen 86.4	Zimbabve 4.5
Avusturya 92.1	Zimbabve 3.3	Nepal 66.3	Tunus 12.3	İsviçre 54.0	Togo 14.3	Malta 83.5	Mozambik 5.1
Japonya 92.1	Irak 6.1	Cezayir 65.5	G. Afrika 13.1	Hırvatistan 52.4	Nijerya 14.3	İsviçre 73.7	Togo 5.8

3.3.2. ÇEVRESEL PERFORMANS		3.3.3 ISO 14001 ÇEVRE YÖNETİMİ SERTİFİKALAR	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Danimarka 77.9	Hindistan 18.9	Bosna Hersek 100.0	Etiyopya 0.0
Birleşik Krallık 77.7	Myanmar 19.4	Sırbistan 79.3	Kırgızistan 0.2
Finlandiya 76.5	Vietnam 20.1	Bulgaristan 77.3	Nijerya 0.3
Malta 75.2	Bangladeş 23.1	Karadağ 76.3	Angola 0.3
İsveç 72.7	Pakistan 24.6	K. Makedonya 68.1	Myanmar 0.4

Küresel İnovasyon Endeksi Altyapı bileşeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Genel Altyapı ve Ekolojik Sürdürülebilirlik alt bileşenlerinden oluşmaktadır. Türkiye Bilgi ve İletişim Teknolojileri alt bileşeninde 38. Genel Altya-

pı bileşeninde 41. ve Ekolojik Sürdürülebilirlik alt bileşeninde 61. sırada bulunmaktadır. Türkiye bu bileşende OECD ülkeleri arasında 34. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 5. Sırada yer almaktadır.

3.1. Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) bileşeni BİT erişimi, BİT kullanımı, kamunun online hizmetleri, e-katılım göstergelerini ele almaktadır. Türkiye bu bileşende 2021 yılına göre 9 basamak yükselerek 47. sıradan 38. sıraya ulaşmıştır. OECD ülkeleri arasında Türkiye 24. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında Türkiye 5. sırada yer almaktadır. TÜİK'in hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırmasına göre, hanelerin evden internete erişim oranı 2020 yılında %90,7'den 2021 yılında %92'ye ulaşmıştır. İnternet kullanımı 2020 yılında %79'dan 2021

yılında %82,6'ya ulaşmıştır. Genişbant ile İnternete erişim sağlayan hanelerin oranı 2021 yılında %92,0 oldu. Buna göre hanelerin %61,9'u sabit genişbant bağlantı (ADSL, kablolu İnternet (uydunet), fiber bağlantı vb.) ile İnternete erişim sağlarken %88,5'i mobil genişbant bağlantı ile İnternete erişim sağladı. Genişbant İnternet erişim imkanına sahip hanelerin oranı bir önceki yıl %89,9'du. Onbirinci Kalkınma Planı'nın Bilgi ve İletişim Teknolojileri başlığı altında yer alan eylemler ile Türkiye'nin uzun vadede endekste ilgili bileşende konumunu güçlendireceği görülmektedir.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
3.1.	Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)	49	47	38
3.1.1.	BİT Erişimi	66	66	64
3.1.2.	BİT Kullanımı	61	64	60
3.1.3.	Kamunun Online Hizmetleri	27	22	22
3.1.4.	E-Katılım	37	23	23

3.1.1. BİT Erişimi

Türkiye'nin BİT Erişimi göstergesinde 2021 yılına göre 2 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 64. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 35. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 11. sırada yer almaktadır. Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020) döneminde gerçekleştirilen eylemler neticesinde genişbant ile internete erişim sağlayan

hanelerin oranı 2020 yılında %89,9'dan 2021 yılında %92,0'ye yükseldi. Buna göre hanelerin %61,9'u sabit genişbant bağlantı (ADSL, kablolu İnternet (uydunet), fiber bağlantı vb.) ile İnternete erişim sağlarken %88,5'i mobil genişbant bağlantı ile internete erişim sağladı. BİT Erişimi konusunda gerçekleştirilen eylemler Türkiye'nin endekste yükselmesini sağlayacaktır.

3.1.2. BİT Kullanımı

Türkiye'nin BİT Kullanımı göstergesinde 2021 yılına göre 4 basamak yükseliş göstererek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 60. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 36. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 8. sırada yer almaktadır. Genişbant altyapılarının yaygınlaşması ile paralel olarak hanelerin BİT kullanımlarının da arttığı görülmektedir. TÜİK'in Hanehalkı Bilişim Teknoloji-

leri Kullanım Araştırması'na göre, İnternet kullanım oranı 2021 yılında 16-74 yaş grubundaki bireylerde %82,6 oldu. Bu oran, bir önceki yıl %79,0'dı. İnternet kullanım oranı cinsiyete göre incelendiğinde; bu oranın erkeklerde %87,7 ve kadınlarda %77,5 olduğu görülmektedir. BİT Kullanımı konusunda gerçekleştirilen eylemler Türkiye'nin endekste yükselme trendini devam ettirmesini sağlayacaktır.

3.1.3. Kamunun Online Hizmetleri

Türkiye Kamunun Online Hizmetleri göstergesinde 2021 yılındaki yerini koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 22. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 17. sırada yer alırken üst orta gelir grubunda 3. sırada yer almaktadır. Özel amaçla kamu kurum ya da kuruluşları ile iletişime geçmek veya kamu hizmetlerinden yararlanmak için 2020 yılı Nisan ayı ile 2021 yılı Mart ayını kapsayan on iki aylık dönemde İnterneti kullanan bireylerin oranı %58,9 oldu. Bu oran

daha önce aynı dönem için %51,5 idi. Onbirinci Kalkınma Planı'nda e-devlet hizmetlerini kullanan bireylerin sayısının 2023 yılında %70'e ve e-devlet kapısında sunulan hizmet sayısının 2023 yılında 7.400'e ulaşması hedeflenmektedir. Onbirinci Kalkınma Planı hedefleri ve faaliyetleri ile Türkiye'nin endeks skorundaki yükselişinin devam edeceği görülmektedir. İlgili gösterge kapsamında verilerin güncelliğinin takip edilmesi önem taşımaktadır.

3.1.4. E-Katılım

Türkiye E-Katılım göstergesinde 2020 yılına göre on dört basamak yükseliş göstererek Küresel İnovasyon Endeksi 2021'de 23. Sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 17. sırada yer alırken üst orta gelir grubunda 3. sırada yer almaktadır. E-devlet kapısı kayıtlı kullanıcı sayısı 2018 yılında 48,6 milyon iken 2021 yılında 56,4 milyon kişiye

ulaşmıştır. Bununla birlikte Onbirinci Kalkınma Planı'nda 2023 yılında kayıtlı kullanıcı sayısının 70 milyon kişiye ulaşması hedeflenmektedir. E-devlet kapısı kayıtlı kullanıcı sayısı ve hizmet sayısındaki artış vatandaşların e-katılımı artıracığı görülmektedir. İlgili gösterge kapsamında verilerin güncelliğinin takip edilmesi önem taşımaktadır.

3.2. Genel Altyapı

Genel Altyapı bileşeni kişi başı elektrik üretimi, lojistik performansı gayri safi sabit sermaye oluşumu göstergelerini ele almaktadır. Türkiye bu bileşende 2021 yılına göre 1 basamak

yükselerek 42. sıradan 41. Sıraya ulaşmıştır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 28. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 2. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
3.2.	Genel Altyapı	57	42	41
3.2.1.	Kişi Başına Elektrik Üretimi	54	57	57
3.2.2.	Lojistik Performansı	46	46	44
3.2.3.	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu	47	26	16

3.2.1. Kişi Başına Elektrik Üretimi

Türkiye Kişi Başına Elektrik Üretimi göstergesinde Küresel İnovasyon Endeksi 2021 yılındaki yerini koruyarak 57. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 31. sırada yer alırken üst orta gelir grubunda 9. sırada yer almaktadır. Onbirinci Kalkınma Planı'nda enerji arzının sürekli, kaliteli, sürdürülebilir, güvenli ve katlanılabilir maliyetlerle sağlanması

amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin artırılması ve yatırımlar teşvik edilmesi ile Türkiye'nin kişi başına elektrik üretiminde artış sağlanacağı görülmektedir. Ekonomik büyüme ile bağlantılı olarak artacak elektrik talebine istinaden devreye alınacak yeni üretim kapasitelerinin takip edilmesi ve enerji arzı konusunda

atılacak adımlar Türkiye'nin ilgili göstergedeki konumuna doğrudan yansıtacak ve endekste- ki performansının yükselmesine yardımcı olacaktır.

3.2.2. Lojistik Performansı

Türkiye Lojistik Performansı göstergesinde 2020 yılına göre konumunu koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2021'de 46. Sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 31. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 6. sırada yer almaktadır. Onbirinci Kalkınma Planı içerisinde gösterge kaynağı Lojistik Performansı Endeksi'ne (LPI) atıfta bulunulmuş ve 2018 yılında 47. Sırada yer aldığımız göstergede 2023 yılında 25. sırada yer alınması hedeflenmiştir. Bununla birlikte Kalkınma Planı'nda kara, deniz, demir ve havayolları bağlantıları konusunda yer alan politika ve tedbirler Türkiye'nin lojistik alanında ilerlemesini ve hedeflenen 25. Sıraya ulaşmasını sağlayacaktır. Türkiye'nin LPI indeksinde daha üst sıralara çıkmasına destek olmak amacı ile tanıtım çalışmaları yürütülmesi, endekste performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

3.2.3. Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu

Gayri safi sabit sermaye oluşumu, cari yerel para birimindeki toplam yatırımın cari yerel para birimindeki GSYİH'ya oranı olarak ifade edilmektedir. Gayri safi sabit sermaye oluşumu, Ulusal Hesaplar Sistemi (SNA) 1993 temelinde, bir birim veya sektör için brüt sabit sermaye oluşumunun toplam değeri ve stoklardaki ve satın almalarındaki değişikliklerden değerli varlıkların elden çıkarılmasının çıkarılmasıyla ölçülmektedir. Türkiye Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu göstergesinde 2021 yılına göre 10 basamak yükseliş göstererek Küresel İnovasyon Endeksi 2022 raporunda 16. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 2. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 2. sırada yer almaktadır. Bu doğrultuda, Türkiye verisinin güncelliğinin takip edilmesi endekste yükselişin devam etmesine yardım edecektir.

3.3. Ekolojik Sürdürülebilirlik

Ekolojik Sürdürülebilirlik bileşeni birim enerji kullanımı başına GSYİH, çevresel performans, ISO 14001 çevre yönetimi sertifikaları göstergelerini ele almaktadır. Türkiye bu bileşende Küresel İnovasyon Endeksi 2022 raporunda 61. Sırada yer almıştır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 35. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 14. Sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
3.3.	Ekolojik Sürdürülebilirlik	55	54	61
3.3.1.	Birim Enerji Kullanımı Başına GSYİH	16	19	17
3.3.2.	Çevresel Performans	84	84	125
3.3.3.	ISO 14001 çevre yönetimi sertifikaları	57	66	66

3.3.1. Birim Enerji Kullanımı Başına GSYİH

Türkiye Birim Enerji Kullanımı Başına GSYİH göstergesinde 2021 yılına göre 2 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 17. sırada yer almaktadır. Türkiye

OECD ülkeleri arasında 8. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 5. Sırada yer almaktadır.

3.3.2. Çevresel Performans

Türkiye Çevresel Performans göstergesinde 2020 yılına göre konumunu koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 125. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 38. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 25. sırada yer almaktadır. İklim Değişikliği Kanunu ve ETS yönetmeliklerinin yasal ve kurumsal altyapısının oluşturulması, iklim değişikliği azaltım ve uyum

politikaları için yasal bir zemin sağlayacaktır. Ulusal İklim Değişikliği Stratejisi ve Eylem Planı ile planda yer alan sanayi, enerji, atık, bina, ulaştırma ve tarım gibi ilgili sektörlerde ülkenin orta ve uzun vadeli düşük karbonlu kalkınma hedeflerinin hazırlanması ve Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının Hazırlanması eylemleri Türkiye'nin endeksteki performansının yükselmesine yardımcı olacaktır.

3.3.3. ISO 14001 Çevre Yönetim Sertifikaları

Türkiye ISO 14001 Çevre Yönetim Sertifikaları göstergesinde 2021 yılına göre dokuz basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 66. Sırada yer almaktadır. Türkiye

OECD ülkeleri arasında 34. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 16. sırada yer almaktadır.

4. PİYASALARIN ÇOK YÖNLÜLÜĞÜ

37

Çıktı Alt Endeksi 33	Girdi Alt Endeksi 49	Gelir Üst Orta Gelir	Bölge NAWA	Nüfus (milyon) 85.0	GSYİH (\$) 2,873.8	Kişi başı GSYİH (\$) 33,963	GII 2021 sıra 41
-------------------------	-------------------------	-------------------------	---------------	------------------------	-----------------------	--------------------------------	---------------------

		Puan	Sıralama
4. Piyasaların Çok Yönlülüğü		41,6	37
4.1	Kredi	34,9	39
4.1.1	Startup ve Scaleupların Finansmanı	42,4	35
4.1.2	Özel Sektöre Verilen Yurtiçi Krediler, %GSYH	75,1	44
4.1.3	Mikrofinans Kurumlarınca Verilen Brüt Krediler, %GSYH	n/a	n/a
4.2	Yatırım	7,9	61
4.2.1	Piyasa Değeri, %GSYH	25,5	53
4.2.2	Risk Sermayesi Yatırımcıları	0,0	76
4.2.3	Risk Sermayesi Alıcıları	0,0	76
4.2.4	Alınan Risk Sermayesi Değeri	0,0	33
4.3.	Ticaret, rekabet ve piyasa ölçeği	81,9	11
4.3.1.	Uygulanan Gümrük Vergisi Oranı, %	2,8	71
4.3.2.	Yurtiçi pazarda rekabet yoğunluğu	99,7	2
4.3.3.	Yurtiçi Pazar Ölçeği	2,873.8	11

4. PİYASALARIN ÇOK YÖNLÜLÜĞÜ		4.1. KREDİ		4.1.1 STARTUP VE SCALEUPLARIN FİNANSMANI		4.1.2. ÖZEL SEKTÖRE VERİLEN Y. İÇİ KREDİLER, %GSYH	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
ABD 80.8	Kamerun 4.4	Hong Kong 100.0	Irak 1.2	Finlandiya 65.5	Mozambik 13.7	Hong Kong 100.0	Yemen 0.0
Hong Kong 76.3	Gine 6.9	Kamboçya 76.6	Gana 1.9	Malezya 60.6	Paraguay 17.6	ABD 83.2	Zimbabve 0.3
Estonya 68.8	Burundi 7.4	ABD 69.8	Zimbabve 2.1	Hollanda 60.3	B. Faso 19.1	Japonya 73.8	Irak 1.2
Singapur 68.4	Moritanya 8.8	Nepal 65.0	Gine 3.0	Endonezya 57.3	Dominik Cum. 19.5	Çin 69.9	Gine 1.3
Birleşik Krallık 67.6	Irak 10.8	Danimarka 62.4	Nijerya 3.7	ABD 56.3	Guatemala 20.9	İsviçre 64.4	Gana 2.3
4.1.3 MİKROFİNANS KURUMLARINCA VERİLEN BRÜT KREDİLER, %GSYH		4.2. YATIRIM		4.2.1 PİYASA DEĞERİ, %GSYH		4.2.2 RİSK SERMAYESİ YATIRIMCILARI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Kamboçya 100.0	İzlanda 0.0	İran 96.5	Irak 0.5	Hong Kong 100.0	Cezayir 0.0	Kıbrıs Cum. 100.0	Bangladeş 0.0
Peru 100.0	Mozambik 0.0	Estonya 96.2	Etiyopya 0.6	Güney Afrika 100.0	Belarus 0.5	Hong Kong 100.0	Etiyopya 0.2
Tanzanya 100.0	Angola 0.1	Singapur 92.5	Cezayir 0.7	İran 96.5	Kosta Rika 1.2	İsrail 100.0	Kazakistan 0.2
Nepal 97.5	Endonezya 0.1	İsrail 80.4	Belarus 1.1	S. Arabistan 89.2	Ukrayna 1.5	Lüksemburg 97.5	Sri Lanka 0.3
Moldova 68.5	Brezilya 0.2	ABD 76.4	Nepal 1.2	İsviçre 89.1	Slovakya 2.0	Moritanya 68.5	Tanzanya 0.4
4.2.3. RİSK SERMAYESİ ALICILARI		4.2.4 ALINAN RİSK SERMAYESİ DEĞERİ		4.3. TİCARET, REKABET VE PİYASA ÖLÇEĞİ		4.3.1. GÜMRÜK VERGİSİ ORANI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Kanada 100.0	Cezayir 0.0	Estonya 100.0	B. Faso 0.0	ABD 96.2	Kamerun 1.1	Hong Kong 100.0	Kamerun 0.0
Estonya 100.0	Kazakistan 0.0	İsrail 100.0	Mali 0.0	Almanya 95.8	Burundi 9.0	Brunei 99.9	Nijerya 20.0
İsrail 100.0	Peru 0.2	Moritanya 100.0	Jamaika 0.0	Çin 94.6	Moritanya 10.8	Singapur 99.7	Gine 20.9
Singapur 100.0	Rusya 0.3	Singapur 100.0	Irak 0.1	Japonya 93.3	Gine 10.8	Gürcistan 98.6	Moritanya 21.2
ABD 100.0	Ukrayna 0.4	ABD 100.0	Kazakistan 0.1	Rusya 88.6	Togo 14.6	Şili 97.2	Etiyopya 21.5
4.3.2. YURTIÇİ PAZAR REK. YOĞ.		4.3.3. YURTIÇİ PAZAR ÖLÇEĞİ					
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke	İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke				
Portekiz 100.0	Burundi 0.0	Çin 100.0	Burundi 0.0				
Çin 99.9	Brunei 0.0	Almanya 100.0	Karadağ 0.1				
Türkiye 99.7	Botswana 0.0	Hindistan 100.0	Togo 0.2				
İtalya 99.6	Angola 16.0	Japonya 100.0	İzlanda 0.3				
Avusturya 99.6	Cezayir 31.9	Rusya 100.0	Malta 0.3				

Piyasaların Çok Yönlülüğü bileşeni Kredi, Yatırım ve Ticaret, Rekabet ve Piyasa Ölçeği alt bileşenlerinden oluşmaktadır. Türkiye Kredi alt bileşeninde 39., Yatırım alt bileşeninde 61. ve Ticaret, Rekabet ve Piyasa Ölçeği alt bileşeninde 11. sırada bulunmaktadır. Türkiye

Piyasaların Çok Yönlülüğü bileşeninde 2021 yılında 49. sırada yer alırken, 2022 yılında 12 basamak gerileyerek 37. Sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 22. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 6. sırada yer almaktadır.

4.1. Kredi

Kredi alt bileşeni startup ve scaleupların finansmanı, özel sektöre verilen yurtiçi krediler ve mikrofinans kurumlarınca verilen brüt krediler göstergelerini ele almaktadır. Türkiye bu bileşende 2021 yılına göre 29 basamak

yükselerek 68. Sıradan 39. sıraya ulaşmıştır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 24. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 6. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
4.1.	Kredi	66	68	39
4.1.1.	Startup ve Scaleupların Finansmanı	-	-	35
4.1.2.	Özel Sektöre Verilen Yurtiçi Krediler, %GSYH	46	51	44
4.1.3.	Mikrofinans Kurumlarınca Verilen Brüt Krediler, %GSYH	76	77	n/a

4.1.1 Startup ve Scaleupların Finansmanı

Startup ve Scaleupların Finansmanı göstergesi 2022 yılı raporunda ilk kez değerlendirilmektedir. Türkiye bu göstergede 35. Sıra-

da yer almıştır. Türkiye ayrıca, OECD ülkeleri arasında 25. Sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 5. Sırada yer almıştır.

4.1.2. Özel Sektöre Verilen Yurtiçi Krediler

Özel sektöre verilen yurt içi kredi, krediler, özsermaye dışı menkul kıymet alımları ve ticari krediler ve diğer alacak hesapları gibi finansal kuruluşlar tarafından özel sektöre sağla-

nan ve bir geri ödeme talebi oluşturan finansal kaynakları ifade eder. Bazı ülkeler için bu talepler, kamu işletmelerine verilen kredileri içerir. Mali kuruluşlar, para otoriteleri ve mev-

duat bankaları ile verilerin mevcut olduğu diğer mali kuruluşları (devrilebilir mevduata izin vermeyen ancak vadeli ve tasarruf mevduatı gibi yükümlülükleri kabul eden kuruluşlar dahil) içerir. Türkiye Özel Sektöre Verilen Yurtiçi Krediler göstergesinde 2021 yılına göre 7 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 44. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 24. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 7. sırada

yer almaktadır. Dünya Bankası'nın verileri ve ilgili göstergenin metadatasında atıfta bulunduğu IMF verileri ışığında hazırlanan "Domestic Credits to Private Sector, %GDP" oranı ile BDDK aylık bülten bankacılık kredi verileri ve diğer kurumlarımızın yayımladığı finansman istatistikleri üzerinden yapılan hesaplamalar karşılaştırılarak verinin takibi sağlanması, Türkiye'nin göstergedeki performansının yükselmesine yardımcı olacaktır.

4.1.3. Mikrofinans Kurumlarınca Verilen Brüt Krediler

Türkiye Mikrofinans Kurumlarınca Verilen Brüt Krediler göstergesinde 2020 yılına göre beş basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2021'de 51. sırada yer almıştı. Türkiye 2021 yılında OECD ülkeleri arasında 6.

sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 28. sırada yer aldı. İlgili göstergede Türkiye'nin verisinin mevcut olmaması sebebiyle 2022 puanı hesaplanmamıştır.

4.2. Yatırım

Yatırım alt bileşeni piyasa değeri, risk sermayesi anlaşmaları (yatırımcı), risk sermayesi anlaşmaları (alıcılar) ve alınan risk sermayesi değeri göstergelerini ele almaktadır. Türkiye Yatırım alt bileşeninde 2021

yılına göre 44 basamak yükselerek 61. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 30. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 11. Sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
4.2 Yatırım	Yatırım	44	105	61
4.2.1	Piyasa Değeri, %GSYH	54	55	53
4.2.2	Risk Sermayesi Yatırımcıları	n/a	85	76
4.2.3	Risk Sermayesi Alıcıları		83	76
4.2.4	Alınan Risk Sermayesi Değeri			33

4.2.1. Piyasa Değeri

Türkiye Piyasa Değeri göstergesinde 2021 yılına göre 2 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 53. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 25. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 12. sırada yer almaktadır. Piyasa değeri, borsada işlem gören

yerli şirketlerin hisse fiyatı ile hisse sayısının çarpımıyla elde edilmektedir. Endeks verileri, son üç yılın yıl sonu değerlerinin ortalaması alınarak hesaplanmaktadır. İlgili gösterge temelinde verilerin güncelliğinin sağlanması Türkiye'nin endekste performansının iyileştirmesine yardımcı olacaktır.

4.2.2. Risk Sermayesi Anlaşmaları (Yatırımcı)

Türkiye Risk Sermayesi Anlaşmaları (Yatırımcı) göstergesinde 2021 yılına göre 9 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 76. sırada yer almaktadır. Gösterge

bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 35. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 14. sırada yer almaktadır.

4.2.3. Risk Sermayesi Anlaşmaları (Alıcı)

Türkiye Risk Sermayesi Anlaşmaları (Alıcı) göstergesinde 2021 yılına göre 7 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 76. sırada yer almaktadır. Gösterge

bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 32. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 13. sırada yer almaktadır.

4.2.4 Alınan Risk Sermayesi Değeri

Alınan Risk Sermayesi Değeri göstergesi 2022 yılı raporunda ilk kez değerlendirilmektedir. Türkiye bu göstergede 33. Sırada yer almıştır.

Türkiye ayrıca, OECD ülkeleri arasında 19. Sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 6. Sırada yer almıştır.

4.3. Ticaret, Rekabet ve Piyasa Ölçeği

Ticaret, Rekabet ve Piyasa Ölçeği alt bileşeni uygulanan gümrük vergisi, ağırlıklı ortalaması, yurt içi pazarlarda rekabet yoğunluğu, yurt içi pazar büyüklüğü göstergelerini ele almaktadır. Türkiye Ticaret, Rekabet ve Piyasa Ölçe-

ği alt bileşeninde 2021 yılına göre 1 basamak gerileyerek 11. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 7. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 3. Sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
4.3	Ticaret, rekabet ve piyasa ölçeği	7	10	11
4.3.1	Uygulanan Gümrük Vergisi Oranı , %	62	63	71
4.3.2	Yurtiçi pazarda rekabet yoğunluğu	6	4	3
4.3.3	Yurtiçi Pazar Ölçeği	13	13	11

4.3.1. Türkiye Uygulanan Gümrük Vergisi, Ağırlıklı Ortalama

Türkiye Uygulanan Gümrük Vergisi, Ağırlıklı Ortalama göstergesinde 2021 yılına göre 8 sıra kaybederek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 71. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 37. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 15. sırada yer almaktadır. Ağırlıklı

ortalama uygulanan tarife, her bir ortak ülkeye tekabül eden ürün ithalat payları ile ağırlıklandırılmış etkin olarak uygulanan oranların ortalaması alınarak hesaplanmaktadır. İlgili gösterge temelinde verilerin güncelliğinin sağlanması Türkiye'nin endeksteki performansının iyileştirmesine yardımcı olacaktır.

4.3.2. Yurt İçi Pazarlarda Rekabet Yoğunluğu

Türkiye Yurt İçi Pazarlarda Rekabet Yoğunluğu göstergesinde 2021 yılına göre 1 basamak yükseliş kaydederek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 3. sraya yerleşmiştir. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 2. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında Çin'in ardında 2. sırada yer almaktadır. Yerli sanayi için Herfindahl-Hirschman Endeksi (HHI), alt sektörlerin toplam imalat çıktısındaki paylarının karelerinin toplamı olarak tanımlanır. HHI bir yoğunlaşma ölçüsüdür ve bir ülkenin endüstriyel sistemi-

nin farklı endüstriyel alt sektörler arasında ne ölçüde çeşitlendiğini (veya tersine, birkaç endüstriyel alt sektörde yoğunlaştığını) belirlemeye yardımcı olmaktadır. Yerli sanayi çeşitlendirmesinin ölçülmesi bağlamında, HHI, bireysel alt sektörlerin toplam yerli imalat çıktısındaki paylarının karesinin alınması ve ardından karelerin toplanmasıyla hesaplanmaktadır. İlgili gösterge temelinde verilerin güncelliğinin sağlanması Türkiye'nin endeksteki performansının iyileştirmesine yardımcı olacaktır.

4.3.3. Yurtiçi Pazar Ölçeği

Türkiye Yurt İçi Pazar Büyüklüğü göstergesinde 2021 yılına göre iki basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 11. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye

OECD ülkeleri arasında 6. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 4. sırada yer almaktadır.

5. FİRMALARIN ÇOK YÖNLÜLÜĞÜ

47

Çıktı Alt Endeksi 33	Girdi Alt Endeksi 49	Gelir Üst Orta Gelir	Bölge NAWA	Nüfus (milyon) 85.0	GSYİH (\$) 2,873.8	Kişi başı GSYİH (\$) 33,963	GII 2021 sıra 41
-------------------------	-------------------------	-------------------------	---------------	------------------------	-----------------------	--------------------------------	---------------------

5. FİRMALARIN ÇOK YÖNLÜLÜĞÜ		Puan	Sıralama
		32,5	47
5.1. Bilgi yoğun çalışanlar		38,1	52
5.1.1. Bilgi Yoğun Hizmetlerde İstihdamı İşgücüne Oranı , %		24,0	63
5.1.2. Örgün Eğitim İmkani Sunan Firmaların Oranı , %		30,7	54
5.1.3. Özel Sektöre Ar-Ge Harcamalarının GSYH İçindeki Payı , %		0,7	33
5.1.4. Ar-Ge Harcamalarının GSYH Payında Özel Sektörün Finansmanı, %		57,2	17
5.1.5. Lisans ve Lisansüstü Kadın Çalışanların Toplam İstihdama Oranı, %		11,0	68
5.2. İnovasyon bağlantıları		21,5	75
5.2.1. Üniversite/Sanayi Ar-Ge İşbirliği		43,1	68
5.2.2. Küme Gelişiminin Durumu		48,9	58
5.2.3. Ar-Ge Harcamalarının GSYH Payında Yurtdışı Finansmanı, %		0,0	60
5.2.4. Ortak Girişim / Stratejik İşbirliği Anlaşma Sayısı		0,0	116
5.2.5. En Az 2 Farklı Ofiste Kaydı Bulunan Patent Sayısı		0,3	38
5.3. Bilginin özümsemesi		37,9	44
5.3.1. Fikri Mülkiyet İçin Yapılan Ödemelerin Toplam Ticarete Oranı, %		0,9	44
5.3.2. Yüksek Teknoloji İthalatı, %		9,2	51
5.3.3. BİT Hizmetleri İthalatı, %		0,8	92
5.3.4. Net Doğrudan Yabancı Yatırım Girişi, %GSYH		1,3	91
5.3.5. Araştırma Yeteneği, %		64,9	7

5. FİRMALARIN ÇOK YÖNLÜLÜĞÜ	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İsveç 698	Irak 102
Singapur 657	Angola 132
ABD 64.5	Myanmar 141
Lüksemburg 617	Togo 14.4
Finlandiya 61.6	Tacikistan 15.6

5.1. BİLGİ YOĞUN ÇALIŞANLAR	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Çin 77.8	Mozambik 5.1
İsveç 77.1	Mali 5.1
G. Kore 75.2	Etiyopya 5.3
ABD 75.0	Madagaskar 5.9
Belçika 74.4	Senegal 6.2

5.1.1 BİLGİ YOĞUN HİZMETLERDE İSTİHDAMI İŞGÜCÜNE ORANI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Lüksemburg 100.0	Burundi 0.0
Singapur 93.9	Tanzanya 1.7
İsveç 88.7	Mali 2.0
Norveç 82.0	Madagaskar 2.2
Hollanda 81.7	Mozambik 2.5

5.1.2 ÖRGÜN EĞİTİM İMKANI SUNAN FİRMALARIN ORANI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Çin 100.0	Myanmar 0.0
Ekvador 92.5	Endonezya 2.5
Fransa 84.6	Mısır 2.7
Moğolistan 82.3	Güney Afrika 2.7
Lüksemb. 82.1	Rusya 8.1

5.1.3 ÖZEL SEKTÖRE AR-GE HARCAMALARININ GSYH İÇİNDEKİ PAYI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İsrail 100.0	Paraguay 0.0
G. Kore 77.6	Panama 0.0
ABD 52.9	Irak 0.0
Japonya 52.5	Mozambik 0.0
İsveç 52.0	Guatemala 0.1

5.1.4 AR-GE HARCAMALARININ GSYH PAYINDA ÖZEL SEKTÖRÜN FİNANSMANI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Tayland 100.0	Moritanya 0.0
Japonya 96.9	Myanmar 0.0
Çin 95.8	Brunei 0.0
G. Kore 94.7	Ekvador 0.3
BAE 91.9	Paraguay 0.3

5.1.5 LİSANS VE LİSANSÜSTÜ KADIN ÇALIŞANLARIN TOPLAM İSTİHDAMA ORANI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İsrail 100.0	Uganda 0.0
Ukrayna 99.8	Burundi 0.5
Litvanya 96.4	Etiyopya 0.7
İrlanda 95.8	Tanzanya 0.9
Avusturya 94.2	Mali 1.3

5.2. İNOVASYON BAĞLANTILARI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İsrail 78.4	Irak 0.3
İsveç 68.3	Nijer 1.4
Finlandiya 66.4	Togo 2.8
ABD 66.1	Belarus 6.8
İsviçre 64.3	Myanmar 11.4

5.2.1 ÜNİ./SAN. AR-GE İŞBİRLİĞİ	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İsrail 78.4	Irak 0.3
İsveç 68.3	Nijer 1.4
Finlandiya 66.4	Togo 2.8
ABD 66.1	Belarus 6.8
İsviçre 64.3	Myanmar 11.4

5.2.2 KÜME GELİŞİMİNİN DURUMU	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
ABD 78.5	Angola 28.1
Çin 72.6	Burkina Faso 28.7
İsviçre 71.9	Arnavutluk 28.9
İtalya 70.2	Nikaragua 30.8
BAE 69.9	Zimbabve 31.4

5.2.3 AR-GE HARCAMALARININ GSYH PAYINDA YURTDIŞI FİNANSMANI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Çekya 100.0	Tacikistan 0.0
İzlanda 100.0	Moritanya 0.0
İsrail 100.0	Kuveyt 0.0
Avusturya 91.2	Irak 0.0
Belçika 80.2	Burundi 0.0

5.2.4 ORTAK GİRİŞİM / STRATEJİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMA SAYISI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Kanada 100.0	İran 0.0
Malta 100.0	Irak 0.7
İsrail 90.9	Guatemala 0.8
İsveç 81.4	Dominik Cum. 1.2
ABD 75.5	Peru 1.3

5.2.5 EN AZ 2 FARKLI OFİSTE KAYDI BULUNAN PATENT SAYISI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Japonya 100.0	Tacikistan 0.0
G. Kore 93.8	Togo 0.0
İsviçre 81	Tanzanya 0.0
İsveç 76.2	Zimbabve 0.0
Finlandiya 72.0	Zambia 0.0

5.3. BİLGİNİN ÖZÜMSENMESİ	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Singapur 73.3	Irak 14.3
Lüksemb. 66.0	Bahreyn 16.9
İsveç 64.0	Laos 16.9
Malta 61.2	T. Tobago 17.0
Japonya 60.7	Tacikistan 17.0

5.3.1 FİKRİ MÜLKİYET İÇİN YAPILAN ÖDEMELERİN TOPLAM TİCARETE ORANI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Çekya 100.0	Tacikistan 0.0
İzlanda 100.0	Moritanya 0.0
İsrail 100.0	Kuveyt 0.0
Avusturya 91.2	Irak 0.0
Belçika 80.2	Burundi 0.0

5.3.2 YÜKSEK TEKNOLOJİ İTHALATI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Hong Kong 100.0	Lüksemburg 0.0
Vietnam 100.0	Moritanya 0.6
Filipinler 97.6	Yemen 2.4
Malezya 93.4	Gine 2.9
Çin 85.1	Gana 4.2

5.3.3 BİT HİZMETLERİ İTHALATI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Kıbrıs Cum. 100.0	Paraguay 0.0
Estonya 100.0	Meksika 1.5
Finlandiya 100.0	Vietnam 1.8
Uruguay 91.5	Bangladeş 3.6
İsveç 86.5	Laos 3.9

5.3.4 NET DOĞRUDAN YABANCI YATIRIM GİRİŞİ, % GSYH	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Kıbrıs Cum. 100.0	Hollanda 0.0
Macaristan 100.0	İsviçre 11.1
Malta 100.0	Belçika 34.9
Lüksemburg 96.5	Angola 36.4
Singapur 95.1	Avusturya 36.9

5.3.5 ARAŞTIRMA YETENEĞİ, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
G. Kore 100.0	Mozambik 0.0
BAE 95.1	Umman 0.0
Japonya 91.5	Bahreyn 0.1
ABD 88.3	Cezayir 0.2
İsveç 87.8	Uruguay 0.5

Firmaların Çok Yönlülüğü bileşeni Bilgi Yoğun Çalışanlar, İnovasyon Bağlantıları ve Bilginin Özümsemesi alt bileşenlerinden oluşmaktadır. Türkiye Bilgi Yoğun Çalışanlar alt bileşeninde 49., Yenilik Bağlantıları alt bileşeninde 79. ve Bilginin Özümsemesi alt bileşeninde 36. Sırada bulunmaktadır. Firmaların Çok Yönlülüğü bileşeni bilgi yoğun çalışanlar, inovas-

yon bağlantıları ve bilginin özümsemesi alt bileşenlerinden oluşmaktadır. Türkiye Firmaların Çok Yönlülüğü bileşeninde 2020 yılında 57. sırada yer alırken, 2021 yılında on bir basamak yükselerek 46. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 32. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 8. sırada yer almaktadır.

5.1. Bilgi Yoğun Çalışanlar

Bilgi yoğun çalışanlar alt bileşeni Bilgi-yoğun hizmetlerde istihdamın işgücüne oranı, Örgün eğitim imkanı sunan firmaların oranı, Özel sektör tarafından yapılan Ar-Ge harcamaları, Özel Sektör tarafından finanse edilen Ar-Ge Harcamaları, Lisans ve üstü dereceye sahip kadın

Çalışanlar göstergelerini ele almaktadır. Türkiye Bilgi Yoğun Çalışanlar alt bileşeninde 2021 yılına göre 3 basamak gerileyerek 52. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 35. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 8. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
5.1.	Bilgi yoğun çalışanlar	59	49	52
5.1.1.	Bilgi Yoğun Hizmetlerde İstihdamı İşgücüne Oranı , %	73	69	63
5.1.2.	Örgün Eğitim İmkani Sunan Firmaların Oranı , %	48	50	54
5.1.3.	Özel Sektöre Ar-Ge Harcamalarının GSYH İçindeki Payı , %	36	33	33
5.1.4.	Ar-Ge Harcamalarının GSYH Payında Özel Sektörün Finansmanı , %	28	18	17
5.1.5.	Lisans ve Lisansüstü Kadın Çalışanların Toplam İstihdama Oranı ,%	71	69	68

5.1.1. Bilgi-Yoğun Hizmetlerde İstihdamın İşgücüne Oranı

Türkiye Bilgi-Yoğun Hizmetlerde İstihdamın İşgücüne Oranı göstergesinde 2021 yılına göre 6 sıra yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 63. sırada yer almakta-

dır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 34. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 19. sırada yer almaktadır. Uluslararası Standart Meslek

Sınıflandırmasına (ISCO) göre, 1 ila 3 arasındaki kategorilerde çalışanlarının toplamının, toplam çalışanlarının yüzdesi alınarak hesaplanmaktadır. ISCO-08'de yer alan kategoriler şunlardır: 1 Yönetici; 2 Profesyonel; 3 Teknisyen ve Yardımcı Profesyoneller. ISCO-08 verilerinin mevcut olmadığı durumlarda, ISCO-88 verileri kullanılmıştır. ISCO-88'de yer alan kategoriler şunlardır: (1) Yasa koyucular, üst düzey yetkililer ve yöneticiler; (2)

Profesyoneller; (3) Teknisyenler ve yardımcı profesyoneller. İŞKUR tarafından dijital ekonomi de nitelikli işgücü yetiştirmeye yönelik olarak bilgi yoğun sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde geleceğin mesleklerinde düzenlenecek işbaşı eğitim programı ile 18-29 yaş aralığındaki gençlerin işgücü piyasasına girmeleri sağlanması, bilgi-yoğun hizmetlerdeki istihdamın işgücüne oranının artmasına yardımcı olacaktır.

5.1.2. Örgün Eğitim İmkânı Sunan Firmaların Oranı

Türkiye örgün eğitim imkanı sunan firmaların oranı göstergesinde 2021 yılına göre 4 sıra gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 54. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 17. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 12. sırada

yer almaktadır. İlgili göstergenin Dünya Bankası Girişim Anketi'nin temel almasından dolayı firmalara yönelik teşvik ve destekler konusunda farkındalık faaliyetlerinin yürütülmesi ve ilgili verilerin güncelliğinin takip edilmesi Türkiye'nin performansının artmasına yardımcı olacaktır.

5.1.3. Özel Sektör Tarafından Yapılan Ar-Ge Harcamaları

Türkiye Özel sektör tarafından yapılan Ar-Ge harcamaları göstergesinde 2021 yılındaki yerini koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 33. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 29. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 2. sırada yer almaktadır. 5746 sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinin faaliyetleri gerek ilk baş-

vuru aşamasında gerekse faaliyet dönemine ilişkin mevzuatta belirtilen dönemler içerisinde denetlenmektedir. Bu denetimler kapsamında işletmelerin beyan ettikleri Ar-Ge harcamalarının düşük olduğunun değerlendirilmesi halinde, Ar-Ge Merkezlerinin dış kaynaklı proje ve işbirliklerini geliştirmeleri yönünde çalışmalarda bulunulması endeksteki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

5.1.4. Özel Sektör Tarafından Finanse Edilen Ar-Ge Harcamaları

Türkiye Özel sektör tarafından finanse edilen Ar-Ge harcamaları göstergesinde 2020 yılına göre on basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2021'de 18. sırada yer

almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 12. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 2. Sırada yer almaktadır. TÜİK'in Ar-Ge Faaliyetleri

Araştırması'na göre, 2019 yılında Ar-Ge harcamalarının %56,3'ü mali ve mali olmayan şirketler tarafından finanse edilirken, 2020 yılında bu oran %57,2'ye yükselmiştir. Ar-Ge harcamalarının düşük olduğunun değerlendirilmesi halinde, Ar-Ge Merkezlerinin dış kaynaklı proje ve işbirliklerini geliştirmeleri yönünde çalışmalarda bulunulması endeksteki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

dirilmesi halinde, Ar-Ge Merkezlerinin dış kaynaklı proje ve işbirliklerini geliştirmeleri yönünde çalışmalarda bulunulması endeksteki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

5.1.5. Lisans ve Üstü Dereceye Sahip Kadın Çalışanlar

Türkiye Lisans ve Üstü Dereceye Sahip Kadın Çalışanlar göstergesinde 2021 yılına göre 1 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 68. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 37. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 18. Sırada

yer almaktadır. Onbirinci Kalkınma Planı'nda 2018 yılında %47,4 olan kadınların yükseköğrenim okullaşma oranı 2023 yılı için %60 olması hedeflenmiştir. İlgili gösterge temelinde verilerin güncelliğinin sağlanması Türkiye'nin endeksteki performansının iyileştirmesine yardımcı olacaktır.

5.2. İnovasyon Bağlantıları

İnovasyon Bağlantıları alt bileşeni Üniversite-Sanayi İşbirliği, Küme Gelişimlerinin Durumu, Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payında yurtdışı finansmanı (%), Ortak girişim / stratejik ittifak anlaşmaları, En Az 2 Farklı Ofiste Kaydı Bulunan Patent Sayısı göster-

gelerini ele almaktadır. Türkiye İnovasyon Bağlantıları alt bileşeninde 2021 yılına göre 4 iki basamak yükselerek 75. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 34. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 13. Sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
5.2	İnovasyon bağlantıları	91	79	75
5.2.1	Üniversite/Sanayi Ar-Ge İşbirliği	70	62	68
5.2.2	Küme Gelişiminin Durumu	64	48	58
5.2.3	Ar-Ge Harcamalarının GSYH Payında Yurtdışı Finansmanı, %	59	71	60
5.2.4	Ortak Girişim / Stratejik İşbirliği Anlaşma Sayısı	106	115	116
5.2.5	En Az 2 Farklı Ofiste Kaydı Bulunan Patent Sayısı	50	33	38

5.2.1. Üniversite-Sanayi İşbirliği

Türkiye Üniversite-Sanayi İşbirliği göstergesinde 2021 yılına göre 6 basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 68. Sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 33. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 14. Sırada yer almaktadır. Üst politika belgeleri sanayinin ihtiyaç duyduğu insan kaynağının yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerde öncelikli alanların belirlenmesi ve

desteklenmesi konularına odaklanmaktadır. Üniversitelerin atama ve yükseltme kriterlerinde, başarı ölçütleri içerisinde sanayi projelerinin ve Ar-Ge çalışmalarının yer alması (veya payının artırılması) konusunda süreçlerin izlenmesi ve farkındalıkların artırılmasını amaçlayan faaliyetlerin yürütülmesi ilgili gösterge temelinde Türkiye'nin performansının yükselmesine yardım edecektir.

5.2.2. Küme Gelişimlerinin Durumu

Türkiye Küme Gelişimlerinin Durumu göstergesinde 2021 yılına göre 10 basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 58. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 28. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 12. sırada yer almaktadır.

Firmalardaki teknik bilgi ile altyapı imkân ve kabiliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla kümelenme destek programı kapsamında küme aktörlerinin birbirleriyle etkileşimini artırıcı faaliyetlerin desteklenmesi ilgili gösterge temelinde Türkiye'nin performansının yükselmesine yardım edecektir.

5.2.3. Ar-Ge Harcamalarının GSYİH İçindeki Payında Yurtdışı Finansmanı

Türkiye Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payında yurtdışı finansmanı göstergesinde 2021 yılına göre 11 basamak ilerleyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 60. Sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 31. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 8. Sırada yer almaktadır. 5746 sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında Ar-Ge ve Tasarım Merkezle-

rinin faaliyetleri gerek ilk başvuru aşamasında gerekse faaliyet dönemine ilişkin mevzuatta belirtilen dönemler içerisinde denetlenmektedir. Bu denetimler kapsamında işletmelerin beyan ettikleri Ar-Ge harcamalarının düşük olduğunun değerlendirilmesi halinde Ar-Ge harcamalarının artırılması yönünde tavsiye kararı alınması Türkiye'nin endeksteeki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

5.2.4. Ortak Girişim / Stratejik İttifak Anlaşmaları Sayısı

Türkiye Ortak girişim / stratejik ittifak anlaşmaları sayısı göstergesinde 2021 yılına göre 1 basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 116. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında

38. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 24. sırada yer almaktadır. İlgili gösterge temelinde verilerin güncelliğinin sağlanması Türkiye'nin endeksteeki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

5.2.5. En Az İki Farklı Ofiste Kaydı Bulunan Patent Ailesi Sayısı

Türkiye en az 2 farklı ofiste kaydı bulunan patent ailesi sayısı göstergesinde 2021 yılına göre 5 basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 38. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 33. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında Çin'in ardından 2. sırada yer almaktadır. Gösterge ulusal ve en az bir ulus-

lararası patent ofisinde kaydının bulunmasını içermesinden dolayı, ulusal anlamda patent kayıtlarının niteliğinin artırılması önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, patent sahibi buluşçular ile firmaları bir araya getirecek olan fuarların daha yapısal ve işlevsel hale getirilmesi Türkiye'nin endeksteeki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

5.3. Bilginin Özümzenmesi

Bilginin Özümzenmesi alt bileşeni uygulanan fikri mülkiyet için yapılan ödemelerin toplam ticarete oranı, yüksek teknoloji ithalatı (%), BİT hizmetleri ithalatı (%), doğrudan yabancı yatırım girişleri (% GSYİH), girişimlerde araştırma yeteneği göstergelerini ele almaktadır.

Bilginin Özümzenmesi alt bileşeninde 2021 yılına göre 8 basamak gerileyerek 44. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 28. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 7. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
5.3	Bilginin özümzenmesi	48	36	44
5.3.1	Fikri Mülkiyet İçin Yapılan Ödemelerin Toplam Ticarete Oranı, %	76	56	44
5.3.2	Yüksek Teknoloji İthalatı, %	55	62	51
5.3.3	BİT Hizmetleri İthalatı, %	124	84	92
5.3.4	Net Doğrudan Yabancı Yatırım Girişi, %GSYH	97	100	91
5.3.5	5.3.5 Araştırma Yeteneği, %	19	9	7

5.3.1. Fikri Mülkiyet İçin Yapılan Ödemelerin Toplam Ticarete Oranı

Türkiye, Fikri mülkiyet için yapılan ödemelerin toplam ticarete oranı göstergesinde 2021 yılına göre 8 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 44. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 23. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 12. sırada yer almaktadır. Sınai mülkiyet varlıklarının devir ve lisans işlemlerine ilişkin veri tabanı oluşturulması, Sınai mülkiyet varlıklarının bankalar nezdinde teminat olarak kullanılmasına yönelik olarak işbirliği yapılması, Patent ve faydalı modellerin ticarileştirilmesine yönelik olarak sağlanan vergi teşvik uygulamalarının ve sonuçlarının etkin bir şekilde takip edilmesi ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge

Teşvikleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yönetici Şirketlerin bölgelerinde bulunan Ar-Ge firmaları ile Bakanlıkça tescilli Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinin ciro, Ar-Ge Harcamaları, patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım sayıları, personel sayıları vb. bilgilerin yıllık olarak girildiği Ar-Ge Portalı'na bir sekme daha eklenerek patent, faydalı model ve endüstriyel tasarıma yönelik ön araştırma raporu, araştırma raporu, tarifname dosyalarının hazırlanması gibi operasyonel harcamalar da dahil olmak üzere sınai mülkiyete ilişkin geliştirme maliyetlerinin girilmesi sağlanması eylemleri Türkiye'nin performansının yükselmesine yardımcı olacaktır.

5.3.2. Yüksek Teknoloji İthalatı (%)

Türkiye, Yüksek Teknoloji İthalatı (%) göstergesinde 2021 yılına göre 8 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 51. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 22. Sırada

yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 11. sırada yer almaktadır. TÜİK'in açıkladığı rakamları da bu artışı göstermektedir, 2019 yılında %10,46 olan pay 2021 yılında %11,17'ye yükselmiştir.

5.3.3. BİT Hizmetleri İthalatı (%)

Türkiye, BİT Hizmetleri İthalatı (%) göstergesinde 2021 yılına göre 8 basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 92. sırada yer al-

maktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 36. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 20. sırada yer almaktadır.

5.3.4. Doğrudan Yabancı Yatırım Girişleri (% GSYİH)

Türkiye, Doğrudan Yabancı Yatırım Girişleri (% GSYİH) göstergesinde 2021 yılına göre 9 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 91. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 26.

sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 21. sırada yer almaktadır. İlgili gösterge temelinde verilerin güncelliğinin sağlanması Türkiye'nin endeksteki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

5.3.5. Girişimlerde Araştırma Yeteneği

Türkiye, Girişimlerde Araştırma Yeteneği göstergesinde 2020 yılına göre 2 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 7. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 6. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 1. sırada yer almaktadır. Gösterge kamu,

yükseköğretim, işletme ve sivil toplum kuruluşlarında çalışan tam zamanlı çalışanların toplam verisini ele almaktadır. 2.3.1. Araştırmacılar göstergesi ile yakından ilişkili olan bu gösterge için verilerin doğru kaydedilmesi ve güncelliğinin kontrol edilmesi önem taşımaktadır.

6. BİLGİ VE TEKNOLOJİ ÇIKTILARI

47

Çıktı Alt Endeksi 33	Girdi Alt Endeksi 49	Gelir Üst Orta Gelir	Bölge NAWA	Nüfus (milyon) 85.0	GSYİH (\$) 2,873.8	Kişi başı GSYİH (\$) 33,963	GII 2021 sıra 41
-------------------------	-------------------------	-------------------------	---------------	------------------------	-----------------------	--------------------------------	---------------------

6. BİLGİ VE TEKNOLOJİ ÇIKTILARI		Puan	Sıralama
6. BİLGİ VE TEKNOLOJİ ÇIKTILARI		27,4	47
6.1. Bilgi yaratımı		24,6	37
6.1.1. Kökene Göre Patent Başvuruları		3,3	24
6.1.2. Kökene Göre PCT Uluslararası Patent Başvuruları		0,6	31
6.1.3. Kökene Göre Faydalı Model Başvuruları		1,4	17
6.1.4. Bilimsel ve Teknik Yayınlar		16,8	60
6.1.5. Aftıfta Bulunulan Belgeler H-Endeksi		29,3	35
6.2. Bilgi etkisi		34,9	39
6.2.1. Çalışan Başına GSYH Büyüme Oranı, %		3,5	10
6.2.2. Yeni İşletme Yoğunluğu		1,8	63
6.2.3. Toplam Bilgisayar Yazılım Harcaması % GSYH		0,5	20
6.2.4. ISO 9001 Kalite Sertifikası Sayısı		3,4	70
6.2.5. Yüksek Teknoloji Üretimi, %		31,5	40
6.3. Bilgi Yayınımı		22,8	67
6.3.1. Fikri Mülkiyet Gelirlerinin Toplam Ticarete Oranı, %		0,1	66
6.3.2. Üretim ve İhracat Çeşitliliği		56,0	40
6.3.3. Yüksek Teknoloji İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %		1,9	63
6.3.4. BIT Hizmetleri İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %		0,7	93

6. BİLGİ VE TEKNOLOJİ ÇIKTILARI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İsviçre 671	Moritanya 16
İsveç 629	Gine 21
ABD 608	Angola 24
Finlandiya 597	Benin 30
Hollanda 579	Burundi 38

6.1. BİLGİ YARATIMI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İsviçre 867	Angola 0.0
İsveç 816	Moritanya 0.7
ABD 696	Dominik Cum. 1.0
Çin 695	Honduras 1.0
Finlandiya 687	El Salvador 1.1

6.1.1. KÖKENE GÖRE PATENT BAŞV.	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Çin 100.0	Honduras 0.0
Almanya 100.0	Tanzanya 0.1
Japonya 100.0	Angola 0.1
G. Kore 100.0	Kamboçya 0.1
İsviçre 100.0	Laos 0.1

6.1.2. KÖKENE GÖRE PCT ULUSLARARASI PATENT BAŞVURULARI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Finlandiya 100.0	Tanzanya 0.0
İsrail 100.0	Zambiya 0.0
Japonya 100.0	Tacikistan 0.0
G. Kore 100.0	Togo 0.0
İsveç 100.0	Ruanda 0.0

6.1.3. KÖKENE GÖRE FAYDALI MODEL BAŞVURULARI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Çin 100.0	Togo 0.0
Moğolistan 100.0	Nijer 0.0
Moldova 100.0	Moritanya 0.0
Ukrayna 100.0	Benin 0.0
Tacikistan 79.8	Honduras 0.0

6.1.4. BİLİMSEL VE TEKNİK YAYINLAR	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İzlanda 100.0	Angola 0.0
Danimarka 93.3	Dominik Cum. 1.0
Slovenya 84.8	El Salvador 1.6
Kıbrıs Cum. 82.7	Endonezya 2.1
İsveç 82.0	Guatemala 2.1

6.1.5. AFTIFTA BULUNULAN BELGELER H-ENDEKSİ	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
B. Krallık 100.0	Moritanya 0.0
ABD 100.0	Burundi 0.3
Almanya 87.4	Angola 0.4
Kanada 80.3	Tacikistan 0.5
Fransa 78.6	Togo 0.8

6.2. BİLGİ ETKİSİ	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Estonya 55.5	Moritanya 0.9
ABD 55.0	Yemen 1.0
İtalya 52.8	Gine 2.0
Çin 52.8	Laos 2.3
İsviçre 51.3	Benin 3.1

6.2.1. ÇALIŞAN BAŞINA GSYH BÜYÜME ORANI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Çin 100.0	Yemen 0.0
Tacikistan 94.3	Angola 7.7
Vietnam 93.0	Irak 10.0
Romanya 92.2	S. Arabistan 14.5
Bangladeş 90.6	Namibya 15.4

6.2.2. YENİ İŞLETME YOĞUNLUĞU	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Estonya 100.0	Bangladeş 0.0
Hong Kong 79.4	Paraguay 0.0
B. Krallık 74.8	Nijer 0.2
Botsvana 74.3	Irak 0.2
Y. Zelanda 73.9	Madagaskar 0.4

6.2.3. TOPLAM BİLGİSAYAR YAZILIM HARCAMASI % GSYH	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
ABD 100.0	Etiyopya 0.0
İsviçre 62.9	Tanzanya 0.5
Kanada 62.3	Cezayir 0.6
İrlanda 58.9	Gana 0.7
İspanya 57.4	Uganda 1.0

6.2.4. ISO 9001 KALİTE SERTİF. SAY.	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İtalya 100.0	Tacikistan 0.0
Bulgaristan 97.2	Etiyopya 0.0
Belarus 97.0	Irak 0.3
Sirbistan 63.0	Moritanya 0.4
Çekya 60.8	Yemen 0.5

6.2.5. YÜKSEK TEKNOLOJİ ÜRETİMİ, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Singapur 100.0	Yemen 0.0
İsviçre 89.9	Kırgızistan 1.2
Slovakya 82.0	Tacikistan 1.9
Çekya 80.2	Angola 2.4
Macaristan 79.7	Brunei 2.9

6.3. BİLGİ YAYINIMI	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
İrlanda 73.4	Irak 0.9
Finlandiya 70.0	Benin 1.5
İsrail 67.3	Burundi 1.8
Hollanda 65.4	Brunei 2.0
Japonya 65.2	Nijerya 2.3

6.3.1. FİKRİ MÜLKİYET GELİRLERİNİN TOPLAM TİCARETE ORANI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Hollanda 100.0	Togo 0.0
İsviçre 92.4	Katar 0.0
Japonya 83.8	Mozambik 0.0
ABD 76.2	Nikaragua 0.0
Malta 73.0	Nijerya 0.0

6.3.2. ÜRETİM VE İHRACAT ÇEŞİTLİLİĞİ	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Japonya 100.0	Nijerya 100.0
İsviçre 91.7	Gine 91.7
Almanya 90.1	Kamerun 90.1
G. Kore 89.7	Angola 89.7
Singapur 88.5	Moritanya 88.5

6.3.3. YÜKSEK TEKNOLOJİ İHRACATININ TOPLAM TİC. ORANI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Malezya 100.0	Burundi 0.0
Filipinler 95.8	Cezayir 0.3
Vietnam 94.2	Gine 0.3
Çin 90.7	Mozambik 0.0
Singapur 88.2	Moritanya 0.8

6.3.4. BIT HİZMETLERİ İHRACATININ TOPLAM TİCARETE ORANI, %	
İlk 5 Ülke	Son 5 Ülke
Çin 100.0	Yemen 0.0
Tacikistan 94.3	Angola 7.7
Vietnam 93.0	Irak 10.0
Romanya 92.2	S. Arabistan 14.5
Bangladeş 90.6	Namibya 15.4

Bilgi ve Teknoloji Çıktıları bileşeni Bilgi Yaratımı, Bilgi Etkisi ve Bilgi Yayınımı alt bileşenlerinden oluşmaktadır. Türkiye Bilgi Yaratımı alt bileşeninde 37., Bilgi Etkisi alt bileşeninde 39. ve Bilgi Yayınımı alt bileşeninde 67. sırada bulunmaktadır. Türkiye Bilgi ve Teknoloji Çıktıları

bileşeninde 2021 yılında 50. sırada yer alırken, 2022 yılında 3 basamak yükselerek 47. Sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 33. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 5. sırada yer almaktadır.

6.1. Bilgi Yaratımı

Bilginin Yaratımı alt bileşeni uygulanan Kökene göre patent başvuruları, Kökene göre PCT uluslararası patent başvuruları, Kökene göre faydalı model başvuruları, Bilimsel ve teknik yayınlar, Atıfta bulunan belgeler H-endeksi göstergeleri

rini ele almaktadır. Bilginin Yaratımı alt bileşeninde 2021 yılındaki yerini koruyarak 37. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 27. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 5. sırada yer almaktadır

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
6.1	Bilgi yaratımı	40	37	37
6.1.1	Kökene Göre Patent Başvuruları	30	24	24
6.1.2	Kökene Göre PCT Uluslararası Patent Başvuruları	28	31	31
6.1.3	Kökene Göre Faydalı Model Başvuruları	20	20	17
6.1.4	Bilimsel ve Teknik Yayınlar	54	52	60
6.1.5	Atıfta Bulunulan Belgeler H-Endeksi	35	35	35

6.1.1. Kökene Göre Patent Başvuruları

Türkiye, Kökene göre patent başvuruları göstergesinde 2021 yılındaki yerini koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 24. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 21. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 3. sırada yer almaktadır. Şubat 2022 sonu itibarıyla Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan

patent başvuru sayısı 940'ı yerli, 1.189'u yabancı, toplam 2.129 olarak gerçekleşmiştir. Fikri mülkiyet hakları konusunda farkındalığı artırmak ve patent ve faydalı model başvurusunun teşvik edilmesi için KOBİ'lere yönelik farkındalık çalışmalarının düzenlenmesi ilgili gösterge temelinde Türkiye'nin performansının gelişmesine yardımcı olacaktır.

6.1.2. Kökene Göre PCT Uluslararası Patent Başvuruları

PCT başvurusu, WIPO tarafından yönetilen Patent İşbirliği Anlaşması (PCT) aracılığıyla yapılan uluslararası bir patent başvurusunu ifade etmektedir. PCT sistemi, tek bir uluslararası patent başvurusu yaparak birçok ülkede aynı anda bir buluş için patent koruması talep edilmesini mümkün kılmaktadır. PCT başvurularının kaynağı, ilk adı geçen başvuru sahibinin ikametgâhı ile belirlenir. Veriler, yalnızca PCT Taraf Devletleri (bugüne kadar 154) olan ekonomiler için mevcuttur. PCT'ye taraf olan

Türkiye, Kökene göre PCT uluslararası patent başvuruları göstergesinde 2021 yılındaki yerini koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 31. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 27. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 2. sırada yer almaktadır. Uluslararası ve yurtdışı patent destek programlarının gözden geçirilerek revize edilmesi ve etkin tanıtımının yapılması Türkiye'nin endeksteeki konumunu korumasına yardımcı olacaktır.

6.1.3. Kökene Göre Faydalı Model Başvuruları

Türkiye, Kökene göre faydalı model başvuruları göstergesinde 2021 yılına göre 3 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 17. Sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 6. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 5. sırada yer almaktadır. Fikri mülkiyet hakları konusunda farkındalık çalışmalarının artırılması hem patent hem de faydalı model başvuru sayılarını

artıracaktır. Nitekim konunun önemi Onbirinci Kalkınma Planı'nda "Üniversiteler dâhil kamu kurum ve kuruluşlarına ait patent, faydalı model, tasarım vb. fikri hakların envanteri çıkarılarak özel sektörün bu envanterden faydalanabilmesi için bilgilendirme çalışmaları yapılacak ve özel sektörün bu hakları talebi halinde ticarileştirmeye yönelik teşviklerde öncelik verilecektir" ifadeleri ile yer almıştır.

6.1.4. Bilimsel ve Teknik Yayınlar

Türkiye, Kökene göre patent başvuruları göstergesinde 2021 yılına göre 8 basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 60. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 35. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 9. Sırada yer almaktadır. Üniversitelerin bilimsel ve teknik yayınlarının artırılması konusunda, iyi uygulamaların

arttırılması, uygulama örneklerinin paylaşarak yaygınlaştırılması ve etkisinin değerlendirilmesi ve Bilimsel Araştırma Projeleri ve üniversite içindeki proje faaliyetlerini destekleyen sistemlerin merkezi sistemlerle entegre edilmesi ilgili gösterge temelinde Türkiye'nin endeksteeki performansının gelişmesine yardımcı olacaktır.

6.1.5. Atıfta Bulunan Belgeler H - Endeksi

Türkiye, Atıfta bulunan belgeler H – endeksi göstergesinde 2021 yılındaki yerini koruya-

rak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 35. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Tür-

kiye OECD ülkeleri arasında 28. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 6. sırada yer almaktadır. TÜBİTAK 2019-2023 Stratejisinde H Endeksi Üniversite ve Sanayi kuruluşlarının Ar-Ge ve inovasyon kapasitesini geliştirmek amacı kapsamında Üniversite ve Sanayi kuruluşlarının Ar-Ge ve

inovasyon kapasitesini geliştirmeye yönelik destek vermek hedefi içerisinde yer almaktadır. Bu bağlamda, "Akademisyenlerin araştırmacı niteliklerinin artırılmasına yönelik destekler sağlanacaktır." eylemi Türkiye'nin bu alanda konumunu güçlendirmesine yardımcı olacaktır.

6.2. Bilginin Etkisi

Bilginin alt bileşeni çalışan başına GSYİH büyüme oranı, yeni işletme yoğunluğu, toplam bilgisayar yazılım harcaması, ISO 9001 kalite sertifika sayısı ve Yüksek teknoloji üretimi göstergelerini ele almaktadır. Türkiye Bilginin

Etkisi alt 2021 yılına göre 1 basamak gerileyerek 39. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 28. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 18. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
6.2.	Bilginin etkisi	42	38	39
6.2.1.	Çalışan Başına GSYH Büyüme Oranı, %	37	12	10
6.2.2.	Yeni İşletme Yoğunluğu	65	65	63
6.2.3.	Toplam Bilgisayar Yazılım Harcaması % GSYH	20	20	20
6.2.4.	ISO 9001 Kalite Sertifikası Sayısı	67	70	70
6.2.5.	Yüksek Teknoloji Üretimi, %	42	55	40

6.2.1. Çalışan Başına GSYİH Büyüme Oranı

Türkiye, Çalışan başına GSYİH büyüme oranı göstergesinde 2021 yılına göre 2ş basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 10. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 2. Sırada yer

alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 3. sırada yer almaktadır. İlgili gösterge temelinde verilerin güncelliğinin sağlanması Türkiye'nin endeksteeki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

6.2.2. Yeni İşletme Yoğunluğu

Türkiye yeni işletme yoğunluğu göstergesinde 2021 yılına göre 2 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 63. Sırada yer

almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 29. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 17. sırada yer almaktadır.

6.2.3. Toplam Bilgisayar Yazılım Harcaması

Türkiye, Toplam bilgisayar yazılım harcaması göstergesinde 2021 yılındaki yerini koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 20. Sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 19. sırada yer alırken

üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 1. Sırada yer almaktadır. İlgili gösterge temelinde verilerin güncelliğinin sağlanması Türkiye'nin endeksteeki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

6.2.4. ISO 9001 Kalite Sertifika Sayısı

Türkiye, ISO 9001 Kalite Sertifika Sayısı göstergesinde 2021'deki yerini koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 70. sırada yer almak-

tadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 33. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 17. sırada yer almaktadır.

6.2.5. Yüksek Teknoloji İmalatı

Türkiye, Yüksek teknoloji üretimi göstergesinde 2021 yılına göre 15 basamak ilerleyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 40. Sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 26. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 6 sırada yer almaktadır. Onbirinci Kalkınma Planı, plan dönemi boyunca öncelikli imalat sanayi sektörlerinde teknoloji, yenilik, ürün kalitesi ve verimlilik artışı sağlanması, endüstriyel kapasitenin dönüştürülerek daha

rekabetçi hale getirilmesi ve yüksek katma değerli üretimin artırılması hedeflenmektedir. Aynı zamanda Onbirinci Kalkınma Planı'nda, yüksek teknoloji içeren ürünlerin Türkiye'de üretilmesine ilişkin uluslararası doğrudan yatırımların artırılmasına yönelik teşvik programlarının uygulanması hedefi yer almaktadır. Bu doğrultuda gerçekleştirilen faaliyetlerin ve veri güncelliğinin takibinin sağlanması endeksteeki performansın geliştirilmesine yardımcı olacaktır.

6.3. Bilginin Yayınımı

Bilginin Nüfuzu alt bileşeni fikri mülkiyet gelirlerinin toplam ticarete oranı, üretim ve ihracat çeşitliliği, Yüksek teknoloji ihracatı ve BİT hizmetleri ihracatı göstergelerini ele almaktadır. Türkiye Bilginin Yayınımı alt bileşenin-

de 2021 yılına göre 6 basamak yükselerek 67. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 35. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 13. Sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
6.3.	Bilgi Yayınımı	96	73	67
6.3.1.	Fikri Mülkiyet Gelirlerinin Toplam Ticarete Oranı %	90	76	66
6.3.2.	Üretim ve İhracat Çeşitliliği			40
6.3.3.	Yüksek Teknoloji İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %	64	61	63
6.3.4.	BİT Hizmetleri İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %	124	94	93

6.3.1. Fikri Mülkiyet Gelirlerinin Toplam Ticarete Oranı

Türkiye, Fikri mülkiyet gelirlerinin toplam ticarete oranı göstergesinde 2021 yılına göre 10 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 66. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 33. Sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 15. sırada yer almaktadır. Fikri mülkiyet varlıklarının devir ve lisans işlemlerine ilişkin her tür-

lü verinin kaydedildiği ve takip edildiği bir veri tabanı oluşturulması, fikri mülkiyet varlıklarının bankalar nezdinde teminat olarak kullanılmasına yönelik olarak işbirliği yapılması ve Teknoloji Transfer Platformunun etkinliğinin artırılması için kullanıcı odaklı olarak güncellenmesi fikri mülkiyet gelirlerinin toplam ticarete oranı içindeki payını artıracaktır.

6.3.2. Üretim ve İhracat Çeşitliliği

Türkiye, Üretim ve İhracat Çeşitliliği göstergesinde 2021'deki yerini koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 40. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ül-

keleri arasında 29. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 6. sırada yer almaktadır.

6.3.3 Yüksek Teknoloji İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %

Türkiye, Yüksek teknoloji ihracatının toplam ticarete oranı (%) göstergesinde 2021 yılına göre 2 basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 63. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 35. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 12. Sırada

yer almaktadır. Ar-Ge altyapısının güçlendirilmesinin yanı sıra yüksek teknoloji içeren ürünlerin Türkiye'de üretilmesine ilişkin teşvik programlarının uygulanması Türkiye'nin yüksek teknoloji ürün ihracatının toplam ticaretteki payının artmasını sağlayacaktır.

6.3.4 BİT Hizmetleri İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %

Türkiye, BİT hizmetleri ihracatı göstergesinde 2021 yılına göre 1 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 93. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 36. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 19. sı-

rada yer almaktadır. Yazılım, oyun ve mobil uygulama alanlarında faaliyet gösteren bilişim şirketlerinin tanıtım, danışmanlık, marka tescil, uluslararası belgelendirme faaliyetleri desteklenmesi BİT hizmetleri ihracatına katkı sunacak unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

7. YARATICI ÇIKTILAR

15

Çıktı Alt Endeksi 33	Girdi Alt Endeksi 49	Gelir Üst Orta Gelir	Bölge NAWA	Nüfus (milyon) 85.0	GSYİH (\$) 2,873.8	Kişi başı GSYİH (\$) 33,963	GII 2021 sıra 41
-------------------------	-------------------------	-------------------------	---------------	------------------------	---------------------------	------------------------------------	---------------------

7. YARATICI ÇIKTILAR		Puan	Sıralama
71	Gayri maddi varlıklar	72,2	4
71.1.	Gayri Maddi Varlıkların Yoğunluğu,%	72,8	15
71.2.	Kökene Göre Ticari Markalar	130,2	6
71.3.	Küresel Marka Değeri, %GSYH	14,8	51
71.4.	Kökene Göre Endüstriyel Tasarımlar	16,5	1
72	Yaratıcı ürünler ve hizmetler	13,2	72
72.1.	Kültürel ve Yaratıcı Hizmet İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %	2,0	77
72.2.	Ulusal Filmler	2,4	44
72.3.	Eğlence ve Medya Piyasası	4,3	48
72.4.	Basılı Yayınlar ve Diğer Medya Üretimi	0,7	70
72.5.	Yaratıcı Ürünler İhracatının Toplama Oranı, %	2,6	19
73	Online Yaratıcılık	8,6	48
73.1.	Jenerik Üst Düzey Alan Adları	11,3	37
73.2.	Ülke Uzantılı Üst Düzey Alan Adları	2,2	67
73.3.	Milyon Nüfusa Düşen GitHub Taahhütleri	3,6	68
73.4.	Mobil Uygulama Yaratımı	17,2	17

7. YARATICI ÇIKTILAR			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
İsviçre	56.3	Benin	0.3
Malta	56.1	Nijer	0.3
B. Krallık	55.9	Moritanya	0.6
G. Kore	55.1	Irak	1.0
Hong Kong	53.2	Burundi	1.2

7.1. GAYRİ MADDİ VARLIKLAR			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
G. Kore	85.7	Nijer	85.7
Çin	82.9	Moritanya	82.9
Fransa	76.9	Benin	76.9
Türkiye	72.2	Irak	72.2
Malta	69.6	Mali	69.6

7.1.1 GAYRİ MADDİ VARLIKLARIN YOĞUNLUĞU, %			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
ABD	100.0	Karadağ	0.0
Hollanda	99.6	Moğolistan	0.0
Fransa	99.2	Slovakya	0.0
B. Krallık	98.7	Slovenya	11.5
İrlanda	96.0	K. Makedonya	14.6

7.1.2 KÖKENE GÖRE TİCARİ MARKALAR			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Çin	100.0	Nijer	0.0
İran	100.0	Benin	0.6
Malta	100.0	Moritanya	0.8
Moğolistan	100.0	Zimbabve	0.9
Paraguay	98.9	Irak	1.0

7.1.3 KÖKENE GÖRE MARKA BAŞVURULARI			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
H. Kong	100.0	Uruguay	0.0
ABD	87.0	Zimbabve	0.0
İsviçre	81.8	Zambiya	0.0
İsveç	77.8	Yemen	0.0
G. Kore	77.0	Moldova	0.0

7.1.4 KÖKENE GÖRE ENDÜSTRİYEL TASARIMLAR			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Türkiye	100.0	Tacikistan	0.0
G. Kore	100.0	Nikaragua	0.0
Çin	100.0	Panama	0.0
Moğolistan	94.1	Moritanya	0.0
İtalya	86.5	Laos	0.0

7.2. YARATICI ÜRÜNLER VE HİZMETLER			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Letonya	52.7	Yemen	0.0
Hong Kong	47.4	Benin	0.1
Malta	45.1	Mozambik	0.1
ABD	44.8	Zambiya	0.2
B. Krallık	42.3	Honduras	0.3

7.2.1 KÜLTÜREL VE YARATICI HİZ. İHRACATININ TOP. TİCARETE ORANI, %			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Lüksemb.	100.0	Zambiya	0.0
Malta	100.0	Meksika	0.0
Singapur	100.0	Ürün	0.1
İsveç	76.2	Paraguay	0.1
İsrail	67.5	Benin	0.1

7.2.2. ULUSAL FİLMLER			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
İzlanda	100.0	Pakistan	0.0
Estonya	51.2	Peru	0.1
Letonya	50.0	Tunus	0.4
Y. Zelanda	43.9	Zimbabve	0.4
Çekya	42.8	Kazakistan	0.8

7.2.3. EĞLENCE VE MEDYA PİYASASI			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
ABD	100.0	Pakistan	0.3
İsviçre	99.5	Yemen	0.0
Japonya	73.9	Fas	0.7
Danimarka	72.9	Tunus	0.7
Norveç	68.7	Cezayir	0.8

7.2.4. BASILI YAYINLAR, DİĞ. MEDYA ÜR.			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Arnavutluk	100.0	Laos	0.0
Malta	100.0	Irak	1.5
Kenya	99.5	Bangladeş	1.9
Karadağ	80.8	G. Kore	3.8
Hrvatistan	79.6	Cezayir	4.0

7.2.5 YARATICI ÜRÜNLER İHRACATININ TOPLAMA ORANI, %			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Çin	100.0	Nijerya	0.0
Çekya	100.0	Moritanya	0.0
H. Kong	100.0	Benin	0.1
Malezya	100.0	Moğolistan	0.1
Meksika	100.0	Angola	0.1

7.3. ONLINE YARATICILIK			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
İzlanda	63.6	Gine	0.0
İsviçre	61.0	Burkina Faso	0.0
Holland	60.5	Etyopya	0.1
Lüksemburg	57.9	Burundi	0.1
Hong Kong	56.3	Angola	0.1

7.3.1. JENERİK ÜST DÜZEY ALAN ADLARI			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Malta	100.0	Özbekistan	0.0
ABD	100.0	Etyopya	0.0
İzlanda	97.9	Angola	0.0
Kanada	86.6	Mozambik	0.0
Lüksemburg	84.9	Tacikistan	0.1

7.3.2. ÜLKE UZANTILI ÜST DÜZEY ALAN ADLARI			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Danimarka	100.0	Etyopya	0.0
Karadağ	100.0	Gine	0.0
Hollanda	100.0	Nijer	0.0
İsviçre	100.0	Yemen	0.0
İzlanda	98.4	Irak	0.0

7.3.3 MİLYON NÜFUSA DÜŞEN GİTHUB TAHAHHÜTLERİ			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
H. Kong	100.0	Nijer	0.0
Singapur	100.0	Mali	0.0
İsviçre	69.5	Burkina Faso	0.0
Lüksemb.	62.8	Gine	0.0
İzlanda	54.5	Burundi	0.1

7.3.4. MOBİL UYGULAMA YARATIMI			
İlk 5 Ülke		Son 5 Ülke	
Kıbrıs Cum.	100.0	Madagaskar	0.0
Belarus	52.8	Togo	0.0
İsrail	47.8	Kamerun	0.0
Singapur	42.0	Botswana	0.0
H. Kong	37.9	Gana	0.0

Yaratıcı Çıktılar bileşeni Gayri Maddi Varlıklar, Yaratıcı Ürünler ve Hizmetler ve Online Yaratıcılık alt bileşenlerinden oluşmaktadır. Gayri Maddi Varlıklar alt bileşeninde 4., Yaratıcı Ürünler ve Hizmetler alt bileşeninde 72. ve Online Yaratıcılık alt bileşeninde 48. Sırada

bulunmaktadır Türkiye Yaratıcı Çıktılar bileşeninde 2021 yılında 35. sırada yer alırken, 2022 yılında 20 basamak yükselerek 15. Sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 12. sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 2. sırada yer almaktadır.

7.1. Gayri Maddi Varlıklar

Gayri maddi varlıklar alt bileşeni Gayri Maddi Varlıkların Yoğunluğu, Kökene Göre Ticari Markalar, Küresel Marka Değeri ve Kökene Göre Endüstriyel Tasarımlar göstergelerini ele almaktadır. Türkiye Gayri maddi varlıklar alt bileşeninde

2021 yılına göre 14 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022 yılında 4. Sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 18. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 4. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
7.1.	Gayri maddi varlıklar	31	18	4
7.1.1.	Gayri Maddi Varlıkların Yoğunluğu,%			15
7.1.2.	Kökene göre marka başvuruları	17	6	6
7.1.3.	Küresel Marka Değeri, %GSYH	44	45	51
7.1.4.	Kökene Göre Endüstriyel Tasarımlar	6	5	1

7.1.1. Gayri Maddi Varlıkların Yoğunluğu

Gayri Maddi Varlıkların Yoğunluğu göstergesi 2022 yılı raporunda ilk kez değerlendirilmiştir. Türkiye bu göstergede 15. Sırada yer al-

mıştır. Türkiye ayrıca, OECD ülkeleri arasında 11. Sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 2. Sırada yer almıştır.

7.1.2 Kökene Göre Marka Başvuruları

Türkiye, kökene göre marka başvuruları göstergesinde 2021 yılındaki yerini koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 6. sırada yer

almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 1. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 2. sırada yer almaktadır.

dır. Şubat sonu itibariyle Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan marka başvuru sayısı 5.830'u yerli toplam 27.785 olarak gerçekleşti. Yerli marka başvuru oranı %93 oldu. Markaların uluslararası düzeyde tescilini sağlayan sistem olan Madrid Protokolü kapsamında yapılan marka başvuruları, sınai mülkiyet hakları açısından önemli göstergelerden biridir. 2021 yılında bu kapsamda en fazla uluslararası marka başvurusu yapan ülkeler yer almaktadır. ABD,

Almanya ve Çin'in ilk üç sırayı paylaştığı listede Türkiye 1.682 başvuruyla 10. sırada yer almaktadır. 2019- 2023 Ticaret Bakanlığı Stratejik Planında yer alan mal ve hizmet ticaretine yönelik desteklere ilişkin bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri destek programlarından yararlanan marka sayısının artmasına destek sunacaktır. Yine, marka tescil, uluslararası belgelendirme faaliyetlerine dair destekler marka başvurularının artmasını sağlayacaktır.

7.1.3 Küresel Marka Değeri, %GSYH

Türkiye, küresel marka değeri göstergesinde 2021 yılına göre 6 basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 51. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 29. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 10. sırada yer almaktadır. Onbirinci Kalkınma Planında yer alan yüksek teknolojiye dayalı yerli marka araç üretimi ile rekabet gücü yüksek tedarik sanayinin geliştirilerek uluslararası pazar payının artırılması, yerli marka otomobil projesine yönelik teşvik

mekanizmasının geliştirilmesi, markalaşma araştırmalarına yönelik bir destek programının sunulması, patent ve marka vekilleri meslek kurallarına ilişkin bir kılavuz hazırlanması, ilgili tarafların katılımıyla mevzuat güncellenmesi, markalaşma ve Turquality desteklerinin sürdürülmesi, ülkemize ait firma ve markaların tanıtımı ve bilinirliği hususunda sürdürülebilirliğin sağlanması gibi projeler küresel marka değerinin gelişimine katkı sağlayacaktır.

7.1.4. Kökene Göre Endüstriyel Tasarımlar

Türkiye, küresel marka değeri göstergesinde 2021 yılına göre 4 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 1. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 1. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 1. sırada yer almaktadır. Tasarımların uluslararası tesciline ilişkin Lahey sistemi kapsamında yapılan tasarım başvurularına ilişkin veriler, ülkemizin uluslararası düzeyde sınai mülkiyet performansının bileşenlerden biridir. Tasarım başvuru sayısı 7.896'sı yerli, 144'ü yabancı,

738'i Lahey sistemi üzerinden uluslararası başvuru olmak üzere toplam 8.778 oldu. Yerli tasarım başvuru oranı %90 oldu. Onbirinci Kalkınma Planında yer alan, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında öncelikli sektörlerdeki yatırımların tasarım süreçlerinin desteklenmesi, özel sektör tasarım merkezlerine uygulanan desteklerin süresinin uzatılması ve desteklerin performans odaklı sunulması, AB'de 1 Mart 2021 tarihinde yürürlüğe giren yeni eko tasarım ve yeni enerji etiketi regülasyonuna uyumlu ürün tasarımları

sebebiyle ortaya çıkan ilave yatırım ihtiyacının yatırım teşvikleri kapsamında desteklenmesi, raylı sistem araçlarının tasarım mühendisi ihtiyacını karşılamaya yönelik eğitim programlarının oluşturulması, tasarım ve beceri atölyelerinin kurulması, farklı kurumlar tarafından yürütülen tasarım desteklerinin etki analizi çerçevesinde değerlendirilmesi, bölgesel ge-

lişme politikalarının tasarım ve uygulama aşamalarında karar destek süreçlerini güçlendirecek il ve ilçe düzeyinde Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasının güncellenmesi, kamu iş süreçlerini iyileştirmek üzere Merkezi Servis Tasarım Platformunun kurulması endüstriyel tasarımın gelişimine katkı sunacaktır.

7.2. Yaratıcı Ürünler ve Hizmetler

Yaratıcı Ürünler ve Hizmetler alt bileşeni kültürel ve yaratıcı hizmetler ihracatı, ulusal filmler, eğlence ve medya piyasası, basılı yayınlar ve diğer medya üretimi ve yaratıcı ürünler ihracatı göstergelerini ele almaktadır. Türkiye Yaratıcı

Ürünler ve Hizmetler alt bileşeninde 2021 yılına göre 11 basamak gerileyerek 72. Sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 35. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 13. sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
7.2.	Yaratıcı ürünler ve hizmetler	60	61	72
7.2.1.	Kültürel ve Yaratıcı Hizmet İhracatının Toplam Ticarete Oranı, %	92	82	77
7.2.2.	Ulusal Filmler	62	62	44
7.2.3.	Eğlence ve Medya Piyasası	48	47	48
7.2.4.	Basılı Yayınlar ve Diğer Medya Üretimi	73	75	70
7.2.5.	Yaratıcı Ürünler İhracatının Toplama Oranı, %	19	19	19

7.2.1. Kültürel ve Yaratıcı Hizmetler İhracatı

Türkiye, kültürel ve yaratıcı hizmetler ihracatı göstergesinde 2021 yılına göre 5 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 77. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 37. sırada yer

alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 19. sırada yer almaktadır. Onbirinci Kalkınma Planı, "Kültür endüstrileri ve kültürel girişimlere yönelik mevcut desteklerin etki analizi yapılacak; kapsayıcı, objektif ve kolay erişilebilir destek

mekanizmaları geliştirilecektir" hedefi bu alandaki girişimlerin artmasına yardımcı olacaktır. 2019-2023 Ticaret Bakanlığı Stratejik Planında yer alan bilişim şirketlerinin tanıtım, danışmanlık, marka tescil, uluslararası belgelendirme faaliyetlerinin desteklenmesi bilişim alanındaki ihracata destek verecektir. Onbirinci kalkınma planında yer alan, kaliteli görsel-işitsel içerik

üretimi ve ihracatını artırmaya yönelik koordinasyonu ve istatistiki altyapıyı içeren düzenlemelerin yapılması, tüm paydaşların iş birliğiyle görsel işitsel içerik alanında istatistiki altyapının güçlendirilmesi sürece katkı sunacaktır. İlgili gösterge temelinde verilerin güncelliğinin sağlanması Türkiye'nin endeksteeki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

7.2.2. Ulusal Filmler

Türkiye, Ulusal Filmler göstergesinde 2021 yılına göre 18 basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 44. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 34. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 6. sırada yer almaktadır. Onbirinci Kalkınma planında yer alan, ülkemizi önemli bir film çekim merkezi haline getirmek üzere ülkemizde çekimi yapılacak yabancı yapımların des-

teklendiği, Türk sinemasının dünyada tanınan bir marka haline gelmesi için sinema endüstrisinin gelişiminin sağlanması, Ulusal Sinema Müzesi ve Arşivi'nin kurulması, sinema yapım, dağıtım ve gösterim faaliyetlerinde tekelleşmenin önüne geçmeye yönelik düzenlemeler yapılması, kültür merkezi ve benzeri yapıların sinema statüsüyle kullanımının teşviki ulusal film üretimine ve ihracatına katkı sunacaktır.

7.2.3. Eğlence ve Medya Piyasası

Gösterge veri kaynağı Küresel Eğlence ve Medya Görünümü raporu farklı bölgeler ve eğlence ve medya segmentlerinde tüketici ve reklam harcamalarına ilişkin küresel analizlerin ve beş yıllık tahminlerin yer aldığı bir kaynaktır. Türkiye, eğlence ve medya piyasa-

sı 2021 yılına göre bir basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 48. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 30. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 10. sırada yer almaktadır.

7.2.4. Basılı Yayınlar ve Diğer Medya Üretimi

Türkiye, basılı yayınlar ve diğer medya üretimi göstergesinde 2021 yılına göre 5i basamak ilerleyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 70. sırada yer almaktadır. Gösterge

bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 33. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 15. sırada yer almaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı ülkemizde faaliyet gös-

teren yayınevlerine uluslararası kitap fuarlarında lisans satışı yapabilmeleri için ülke ulusal standında görüşme masaları temin edilmektedir. Böylelikle yazarlarımızın ve yayınevlerimizin yabancı sektör paydaşlarına lisans satışı yapmalarına imkân sağlanarak

ihracat katkısı sağlanmaktadır. Bunun yanı sıra, ilgili gösterge temelinde ISBN atanan başlık sayısı ve bandrol verilen kitap adedi verilerinin güncelliğinin takibinin yapılması endeks performansının geliştirilmesine yardımcı olacaktır.

7.2.5. Yaratıcı Ürünler İhracatı

Türkiye, yaratıcı ürünler ihracatı adları göstergesinde 2021 yılındaki yerini koruyarak Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 19. sırada yer al-

maktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 10. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 4. sırada yer almaktadır.

7.3. Online Yaratıcılık

Online Yaratıcılık alt bileşeni jenerik üst düzey alan adları, ülke uzantılı üst düzey alan adları milyon nüfusa düşen GitHub taahhütleri ve mobil uygulama yaratımı göstergelerini ele almaktadır. Türkiye Online Yaratıcılık

alt bileşeninde 2021 yılına göre 2 basamak ilerleyerek 48. sırada yer almaktadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında 35. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 5. Sırada yer almaktadır.

NO	GÖSTERGE	2020	2021	2022
7.3.	Online Yaratıcılık	69	50	48
7.3.1.	Jenerik Üst Düzey Alan Adları	36	36	37
7.3.2.	Ülke Uzantılı Üst Düzey Alan Adları	69	68	67
7.3.3.	Milyon Nüfusa Düşen GitHub Taahhütleri			68
7.3.4.	Mobil Uygulama Yaratımı	19	18	17

7.3.1. Jenerik Üst Düzey Alan Adları

Türkiye, jenerik üst düzey alan adları göstergesinde 2021 yılına göre 1 basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 37. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında

Türkiye OECD ülkeleri arasında 29. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 4. sırada yer almaktadır.

7.3.2. Ülke Uzantılı Üst Düzey Alan Adları

Türkiye, ülke uzantılı üst düzey alan adları göstergesinde 2021 yılına göre 1 basamak gerileyerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 67. sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 36. sırada yer alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 19.

sırada yer almaktadır. İlgili gösterge temelinde ".tr" uzantılı alan adı sayısını arttırma hedefiyle tahsis ücretlerinin uygun tutulması ve tahsis sayısını arttırmak amacıyla tahsis sürecinin basitleştirilmesi ülke uzantılı üst düzey alan adları sayısının artmasına yardımcı olacaktır.

7.3.3 Milyon Nüfusa Düşen GitHub Taahhütleri

Milyon Nüfusa Düşen GitHub Taahhütleri göstergesi 2022 yılı raporunda ilk kez değerlendirilmektedir. Türkiye bu göstergede 68. Sırada yer

almıştır. Türkiye ayrıca, OECD ülkeleri arasında 37. Sırada yer alırken, üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 19. Sırada yer almıştır.

7.3.4. Mobil Uygulama Yaratımı

Türkiye, mobil uygulama yaratımı göstergesinde 2021 yılına göre bir basamak yükselerek Küresel İnovasyon Endeksi 2022'de 17. Sırada yer almaktadır. Gösterge bazında Türkiye OECD ülkeleri arasında 9. sırada yer

alırken üst orta gelir grubu ülkeleri arasında 1. Sırada yer almaktadır. İlgili gösterge temelinde verilerin güncelliğinin sağlanması Türkiye'nin endeksteki performansın yükselmesine yardımcı olacaktır.

YOİKK 2021-2022 EYLEM PLANI

	EYLEM ADI	TAKVİM	MEVCUT DURUM	EYLEM SORUMLUSU
3	Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023)	Aralık 2021 Mayıs 2022	<ol style="list-style-type: none">10 Şubat 2021 tarihinde WIPO ve Portulans Enstitüsü temsilcileri ile Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi Görev Gücü çalışmalarının değerlendirildiği bir toplantı gerçekleştirilmiştir.5 Mart 2021 tarihinde kısa vadeli göstergelerden sorumlu 15 kurumun 20 temsilcisi ile Küresel İnovasyon Endeksi Değerlendirme Toplantısı düzenlenmiştir.12 Mart 2021 tarihinde TİM Odaklı İnoSuit Programı akademisyen mentorları ile istişare toplantısı düzenlenmiş, orta/uzun vadeli 35 gösterge için 8 farklı çalışma grubu oluşturulmuştur.27 Nisan 2021 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Çetin Ali Dönmez ve Bakanlık Proje ekibine, endeksin veri koordinasyon birimi Portulans Enstitüsü yetkilileri tarafından bildirilen göstergelere ilişkin bilgi notu iletilmiştir.1-30 Nisan 2021 tarihleri arasında 21 akademisyen mentorun katkı sağladığı TİM Odaklı İnoSuit Programı Küresel İnovasyon Endeksi çalışma grupları, 12 farklı toplantı gerçekleştirmiş ve 80'in üzerinde orta ve uzun vadeli eylem önerisi oluşturulmuştur.1-31 Mayıs 2021 tarihleri arasında orta ve uzun vadeli eylem önerileri gözden geçirilerek, 35 göstergenin sorumlu kuruluşlarının değerlendirmelerine sunmak üzere toplantı hazırlıkları yürütülmüştür.1-30 Haziran 2021 tarihleri arasında, TİM Odaklı İnoSuit Programı Küresel İnovasyon Endeksi çalışma grupları ikinci toplantıları gerçekleştirilmiştir. 7 farklı toplantı düzenlenerek eylem önerileri hakkında sorumlu kurum/kuruluşların değerlendirmeleri alınmıştır. Ayrıca, TÜRKİZ bünyesinde, aktif 69 göstergeden sorumlu 20 kurumun 40 kullanıcısı tarafından içerik girişleri gerçekleştirilmiş, TİM gösterge sorumluları tarafından takip, bilgilendirme ve yönlendirmeler yapılmıştır.1-31 Temmuz 2021 tarihleri arasında, sorumlu kurumlardan alınan dönüşler çerçevesinde, çalışma grubu orta/uzun vadeli eylem önerilerinin sadeleştirilmesi konusunda TİM Proje ekibi istişare toplantıları düzenlenmiştir. 8 Temmuz 2021 tarihinde Portulans Enstitüsü ile toplantı gerçekleştirilerek düzenlenmesi planlanan webinar serileri ve 2021 raporuna ilişkin gelişmeler görüşülmüştür. 20 Eylül 2021 tarihinde Küresel İnovasyon Endeksi 2021 açıklanmış, Türkiye, endekste 10 basamak yükselmiştir. Ülkemiz 41'inci sıraya çıkarak tarihindeki en iyi sıralamaya ulaşmıştır. Küresel lansman programının açılışında Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sn. Mustafa VARANK ve "İnovasyon ve Politikaları ve İş Stratejilerinin Yeniden Tasarımı" başlıklı panelde TİM Başkanımız yer almıştır. 22 Eylül 2021 tarihinde Küresel İnovasyon Endeksi kurumsal ortaklarından Hindistan Sanayi Konfederasyonu'nun düzenlediği ulusal lansmanın "G-20 Ekonomileri-Küresel İnovasyonun Popüler Noktaları" başlıklı panelinde ise TİM Başkan Vekili yer almıştır.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı; TİM ve 20 sorumlu kurum/kuruluşlar

YOİKK 2021-2022 Eylem Planı

EYLEM ADI	TAKVİM	MEVCUT DURUM	EYLEM SORUMLUSU
3 Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023)	Aralık 2021 Mayıs 2022	<p>9. 1-31 Ekim 2021 tarihleri arasında Küresel İnovasyon Endeksi 2021 raporu sonuçları ışığında Türkiye'nin konumunun temel bileşen, alt bileşen ve göstergeler bazında analiz edildiği Küresel İnovasyon Endeksi Ülke Boyut Analiz çalışması tamamlanmıştır. Küresel İnovasyon Endeksi 2021-2022 çalışmaları kapsamında eylem maddelerinin güncellenmesi ve yeni eylem önerilerinin sadeleştirilmesi konusunda sorumlu kurum/kuruluşlar ile görüşmeler yapılarak değerlendirmeleri alınmıştır. Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Strateji Belgesi çalışmalarına devam edilmiştir.</p> <p>10. 1-30 Kasım tarihleri arasında, Türkiye Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) hazırlıkları çerçevesinde 2021-2022 çalışma dönemi kapsamında takibi yapılacak olan gösterge ve eylemler için sorumlu kurumlardan görüş alınmış ve geri dönüşlere istinaden takibine devam edilecek gösterge ve eylemler belirlenmiştir. Bu kapsamda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü ile TİM teknik ekiplerinin katılımlarıyla 1 Kasım ve 10 Kasım 2021 tarihlerinde istişare toplantıları gerçekleştirilmiştir. Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Görev Gücü 2021-2022 çalışma dönemi kapsamında, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Çetin Ali DÖNMEZ ve TİM Başkanı'nın teşrifleri ve Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı'ndan sorumlu kurumların üst düzey temsilcilerinin katılımlarıyla gerçekleştirilecek Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı Değerlendirme toplantısı hazırlıkları tamamlanmıştır. 9 Kasım 2021 tarihinde endeksin veri koordinasyon birimi Portulans Enstitüsü ile TİM teknik ekiplerinin katılımlarıyla toplantı gerçekleştirilmiştir.</p> <p>11. 1 Aralık 2021 tarihinde, Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Görev Gücü 2021-2022 çalışma dönemi kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Çetin Ali DÖNMEZ ve TİM Başkanı'nın teşrifleri ile mevcut orta ve uzun eylem maddeleri konusunda değişiklik taleplerinin görüşülmesi, TİM İnoSuit çalışma gruplarınca önerilen orta ve uzun vadeli yeni eylem maddelerine ilişkin sorumlu kuruluş tayin edilmesi ve yeni eylem önerilerine ilişkin değerlendirmelerin yapılabilmesi için 22 kurum ve 78 temsilcinin katılımı ile değerlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. 29 Aralık 2021 tarihinde TÜRKPATENT Başkan Yardımcısı Sayın Cemil BAŞPINAR, TÜRKSMĐ, Hazine ve Maliye Bakanlığı temsilcileri ve İnoSuit Fikri Mülkiyet Çalışma Grubu mentorlarının katılımlarıyla, TÜRKPATENT sorumluluğundaki eylemlere ve gelecek dönem çalışmalarına ilişkin bir değerlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.</p> <p>12. Ocak 2022: Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) belgesi Küresel İnovasyon Endeksi Görev Gücü, Odaklı İnoSuit mentorları ve TİM proje ekibinin katkılarıyla tamamlanarak YOİKK Sekreteryası'na sunulmuştur. 2.3.1. Araştırmacılar ve 2.3.2. GSYİH içinde Ar-Ge'nin payı göstergelerine yönelik 12 Ocak 2022 tarihinde YÖK-TÜİK ve TÜBİTAK temsilcilerinin katılımı ile toplantı düzenlenmiştir.</p> <p>13. Şubat 2022: 1 Aralık 2021 tarihinde Küresel İnovasyon Endeksi Eylem Planı Değerlendirme Toplantısında alınan kararlar doğrultusunda</p>	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı; TİM ve 20 sorumlu kurum/kuruluşlar

YOİKK 2021-2022 Eylem Planı

EYLEM ADI	TAKVİM	MEVCUT DURUM	EYLEM SORUMLUSU
3 Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023)	Aralık 2021 Mayıs 2022	<p>Küresel İnovasyon Endeksi 2022 eylemleri TÜRKİZ Platformunda re-vize edilmiştir. Eylem maddeleri gelişmeleri aylık bazda takip edilmeye devam edilmektedir. Küresel İnovasyon Endeksi Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) belgesi İngilizceye çevrilmiştir.</p> <p>14. Mart 2022: Türkiye verilerinin güncelliğinin kontrol edilmesi ve veri kaynaklarından teyit alınması konularının istişare edilmesi amacıyla TÜİK yetkililerinin katılımı ile toplantı düzenlenmiştir. Alınan bilgiler ışığında UNESCO tarafına verilerin güncelliğinin sağlanması adına bir mektup hazırlanmış ve Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Çetin Ali DÖNMEZ imzası ile Dışişleri Bakanlığı yetkililerine iletilmiştir. 2.3.2. GSYİH içinde Ar-Ge'nin payı göstergesinde yer alan ve TİM sorumluluğundaki Frascati Kılavuzu'nun Türkçe'ye çevrilmesi çalışmaları kapsamında Türkiye'nin OECD Daimi Temsilcisi Prof. Dr. Kerem ALKİN ile görüşmeler yapılmıştır.</p> <p>15. Mart 2022: Türkiye verilerinin güncelliğinin kontrol edilmesi ve veri kaynaklarından teyit alınması konularının istişare edilmesi amacıyla TÜİK yetkililerinin katılımı ile toplantı düzenlenmiştir. Alınan bilgiler ışığında UNESCO tarafına verilerin güncelliğinin sağlanması adına bir mektup hazırlanmış ve Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Çetin Ali DÖNMEZ imzası ile Dışişleri Bakanlığı yetkililerine iletilmiştir. 2.3.2. GSYİH içinde Ar-Ge'nin payı göstergesinde yer alan ve TİM sorumluluğundaki Frascati Kılavuzu'nun Türkçe'ye çevrilmesi çalışmaları kapsamında Türkiye'nin OECD Daimi Temsilcisi Prof. Dr. Kerem ALKİN ile görüşmeler yapılmıştır.</p> <p>16. Nisan 2022: Küresel İnovasyon Endeksi 2022 çalışmaları kapsamında veri güncelliği konusunda WIPO ile iletişime geçilmiş ve UNESCO'nun kaynak yetersizliğinin devam etmesi sebebiyle güncel olmayan verilerde bir gelişme olmadığı kaydedilmiştir. 8 Nisan 2022 tarihinde Türkiye Eylem Planı ve Stratejisi (2021-2023) Değerlendirme Toplantısı Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Çetin Ali DÖNMEZ ile TİM Başkanı'nın başkanlığında çevrimiçi ortamda gerçekleştirilmiştir. Küresel İnovasyon Endeksi Görev Gücü'nde yer alan 20 kurumdan 71 temsilcinin katıldığı toplantıda 2022 yılında aktif olarak takip edilen 64 göstergenin 76 eylem maddesine yönelik sorumlu kuruluş temsilcilerinin değerlendirmeleri alınmıştır. 14 Nisan 2022 tarihinde veri kaynağı UNESCO İstatistik Enstitüsü olan göstergelerinin Türkiye verilerinin güncelliğinin sağlanması amacıyla UNESCO Daimi Temsilcisi ve Büyükelçi Sayın Prof. Dr. Gülnur AYBET, Milli Eğitim Bakanlığı, TÜİK ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı temsilcilerinin katılımıyla toplantı gerçekleştirilmiştir.</p> <p>17. Mayıs 2022: Küresel İnovasyon Endeksi 2022 raporu ana teması "İnovasyonun Geleceği: Verimlilik Durgunluğu ya da Yeniden Canlanma" kapsamında WIPO ve Portulans Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen Küresel İnovasyon Endeksi 2022 Çalıştay'na katılım sağlanmıştır.</p>	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı; TİM ve 20 sorumlu kurum/kuruluşlar

KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ KAPSAMINDAKİ 81 GÖSTERGE

Sıra	Gösterge No	Gösterge Adı
1	1.1.1	Siyasi İstikrar ve Güvenlik
2	1.1.2	Kamunun Etkinliği
3	1.2.1	Mevzuat/Düzenleme Kalitesi
4	1.2.2	Hukukun Üstünlüğü
5	1.2.3	İşten Çıkarma Maliyeti
6	1.3.1	İş Yapma Kolaylığı Politikaları
7	1.3.2	Girişimcilik Politikaları ve Kültürü
8	2.1.1	Eğitim harcaması
9	2.1.2	Öğrenci başına kamu harcaması
10	2.1.3	Okul hayatı beklentisi (yıl)
11	2.1.4	Okuma, matematik ve bilimdeki PISA puanları
12	2.1.5	Öğrenci/öğretmen oranı
13	2.2.1	Yükseköğretime katılım
14	2.2.2	Bilim ve mühendislik mezunlarının toplam mezunlara oranı (%)
15	2.2.3	Yükseköğretimde yabancı öğrenci oranı
16	2.3.1	Araştırmacılar
17	2.3.2	GSYİH içinde Ar-Ge'nin payı
18	2.3.3	Küresel Ar-Ge firmaları
19	2.3.4	QS Dünya Üniversite sıralaması
20	3.1.1	BİT erişimi
21	3.1.2	BİT kullanımı
22	3.1.3	Kamunun online hizmetleri
23	3.1.4	E-katılım (vatandaşların online hizmetlere katılımı)
24	3.2.1	Kişi başı elektrik üretimi
25	3.2.2	Lojistik performansı
26	3.2.3	Gayri safi sabit sermaye oluşumu
27	3.3.1	Birim enerji kullanımı başına GSYİH
28	3.3.2	Çevresel performans
29	3.3.3	ISO 14001 çevre yönetimi sertifikaları
30	4.1.1	Startup ve Scaleupların Finansmanı
31	4.1.2	Özel sektöre verilen yurtiçi krediler
32	4.1.3	Mikrofinans kurumlarınca verilen brüt krediler
33	4.2.1	Piyasa değeri
34	4.2.2	Risk sermayesi anlaşmaları (Yatırımcı)
35	4.2.3	Risk sermayesi anlaşmaları (Alıcı)
36	4.2.4	Alınan Risk Sermayesi Değeri
37	4.3.1	Uygulanan gümrük vergisi, ağırlıklı ortalama
38	4.3.2	Yurt içi pazarlarda rekabet yoğunluğu
39	4.3.3	Yurt içi pazar büyüklüğü
40	5.1.1	Bilgi-yoğun hizmetlerde istihdamın işgücüne oranı
41	5.1.2	Örgün eğitim imkanı sunan firmaların oranı

Sıra	Gösterge No	Gösterge Adı
42	5.1.3	Özel sektör tarafından yapılan Ar-Ge harcamaları
43	5.1.4	Özel Sektör tarafından finanse edilen Ar-Ge Harcamaları
44	5.1.5	Lisans ve üstü dereceye sahip kadın çalışanlar
45	5.2.1	Üniversite-Sanayi İşbirliği
46	5.2.2	Küme Gelişimlerinin Durumu
47	5.2.3	Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payında yurtdışı finansmanı (%)
48	5.2.4	Ortak girişim / stratejik ittifak anlaşmaları sayısı
49	5.2.5	En az 2 farklı ofiste kaydı bulunan patent ailesi sayısı
50	5.3.1	Fikri mülkiyet için yapılan ödemelerin toplam ticarete oranı
51	5.3.2	Yüksek teknoloji ithalatı (%)
52	5.3.3	BİT hizmetleri ithalatı (%)
53	5.3.4	Doğrudan Yabancı Yatırım Girişleri (% GSYİH)
54	5.3.5	Girişimlerde Araştırma Yeteneği (%)
55	6.1.1	Kökene göre patent başvuruları
56	6.1.2	Kökene göre PCT uluslararası patent başvuruları
57	6.1.3	Kökene göre faydalı model başvuruları
58	6.1.4	Bilimsel ve teknik yayınlar
59	6.1.5	Atıfta bulunan belgeler H-endeksi
60	6.2.1	Çalışan başına GSYİH büyüme oranı
61	6.2.2	Yeni işletme yoğunluğu
62	6.2.3	Toplam bilgisayar yazılımı harcaması
63	6.2.4	ISO 9001 kalite sertifikası sayısı
64	6.2.5	Yüksek teknoloji üretimi
65	6.3.1	Fikri mülkiyet gelirlerinin toplam ticarete oranı
66	6.3.2	Üretim ve İhracat Çeşitliliği
67	6.3.3	Yüksek Teknoloji İhracatının Toplam Ticarete Oranı (%)
68	6.3.4	BİT Hizmetleri İhracatının Toplam Ticarete Oranı (%)
69	7.1.1	Gayri Maddi Varlıkların Yoğunluğu (%)
70	7.1.2	Kökene göre marka başvuruları
71	7.1.3	Küresel marka değeri, ilk 5000, GSYİH yüzdesi
72	7.1.4	Kökene Göre Endüstriyel Tasarımlar
73	7.2.1	Kültürel ve yaratıcı hizmetler ihracatı
74	7.2.2	Ulusal filmler
75	7.2.3	Eğlence ve medya piyasası
76	7.2.4	Basılı yayınlar ve diğer medya üretimi
77	7.2.5	Yaratıcı ürünler ihracatı
78	7.3.1	Jenerik üst düzey alan adları
79	7.3.2	Ülke uzantılı üst düzey alan adları
80	7.3.3	Milyon Nüfusa Düşen GitHub Taahhütleri
81	7.3.4	Mobil uygulama yaratımı

KÜRESEL İNOVASYON ENDEKSİ TÜRKİYE GÖREV GÜCÜ

► Türkiye İhracatçılar Meclisi:

- TİM Başkanı, Mustafa GÜLTEPE
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Başkanı, Kutlu KARAVELİOĞLU
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Ahmet Fikret KİLECI
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Baran ÇELİK
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Başaran BAYRAK
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Birol CELEP
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Erdem ÇENESİZ
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Hüseyin MEMİŞOĞLU
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, İbrahim PEKTAŞ
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Mehmet ŞANAL
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Melisa TOKGÖZ MUTLU
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Nilgün ÖZDEMİR
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Orhan SABUNCU
- TİM Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Çalışma Grubu Üyesi, Hasan Osman SABIR
- Genel Sekreter, Bilal BEDİR
- Genel Sekreter Yardımcısı, Dr. Kübra ULUTAŞ
- Strateji İnovasyon ve Girişimcilik Şube Müdürü, Meltem DEMİRTAŞ
- Strateji İnovasyon ve Girişimcilik Şube Müdürü, Gökhan EZGİN
- Strateji İnovasyon ve Girişimcilik Şefi, Gülçin YETKİN
- Strateji İnovasyon ve Girişimcilik Uzman Yardımcısı, Çağrı KÖSE
- Sektörler Şubesi Uzman, Burak GÜNAYDIN
- TİM Ankara Ofisi Şefi, Fadime Nebile MERCAN

► T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı:

- Bakan Yardımcısı, Dr. Çetin Ali DÖNMEZ
- Genel Müdür, M. Bilal MACİT
- Genel Müdür Yardımcısı, Coşkun ÇEKİCİLER
- Genel Müdür Yardımcısı, İlknur İNAM
- Daire Başkanı, Behiye Canan ÜNLÜ
- Daire Başkanı, Hande MERCAN AYGİN
- Uzman, Abdullah Can ATASOY
- Uzman, Ahmet Can YOLDAŞ
- Uzman, Ahmet GERGERLİ
- Uzman, Eda ÜNAL
- Mühendis, Evren Ülkü YOLDAŞ
- Uzman, Gülşah TARHAN
- Uzman, Hakan BAL
- Uzman, Mehmet Emin DOĞAN
- Mühendis, Orhun Melik BURAN
- Uzman, Samed ASLAN
- Uzman, Semir ÇETİN
- Uzman, Zafer UYGUN

► **Bakanlıklar ve Kamu Kurumları TÜRKİZ Sorumluları:**

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, İlker KOÇ
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Abdullah Cemil AKÇAM
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Furkan Fehim BAŞARAN
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Hüseyin CENGİZ
- Rekabet Kurumu, Nesrin ATA
- Rekabet Kurumu, Nur Seda KÖKTÜRK
- Sermaye Piyasası Kurulu, Seçil Sayın KUTLUCA
- T.C. Adalet Bakanlığı, Seçkin KOÇER
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi, Ozan Çağrı GAZİTÜRK
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, Atilla AYDIN
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, Ali Taylan ÖZTAYLAN
- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Elif Pınar POLAT
- T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Hasan OCAK
- T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Murat ALTIOK
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ahmet PANAYIR
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Osman Burak KESER
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Süleyman Uğur GÜR
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Talha GÜNDOĞAN
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yakup KOÇ
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Mehmet Furkan YAZICI
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Alper KAHRAMANCA
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Emrullah EMEN
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gülşah TARHAN
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Mehmet Emin DOĞAN
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Orhun Melik BURAN
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Selma UZUN
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Umut DEMİRTAŞ
- T.C. Ticaret Bakanlığı, Erdal Fatih TOZOĞLU
- T.C. Ticaret Bakanlığı, Gülşah KOÇAK
- T.C. Ticaret Bakanlığı, Suat GÜLSOY
- T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Sinan OĞUZ
- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Ömer Furkan SİRKECİ
- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Selcan Zeren KARABULUT
- Türkiye İstatistik Kurumu, Serhat ATAKUL
- Türkiye İstatistik Kurumu, Vedat METİN
- Türkiye İş Kurumu, Abdullah Tamer YILMAZ
- Türk Patent ve Marka Kurumu, Kübra ÜNAL
- Yükseköğretim Kurumu, Prof. Dr. Hakan DAL

► **Odaklı İnoSuit Mentorları:**

- Akademik Koordinatör, Dr. Merih PASİN
- Akademik Koordinatör, Dr. Mehmet AYDIN
- Necmettin Erbakan Üniversitesi, Dr. Ahmet ÇUBUKÇU
- Marmara Üniversitesi, Doç. Dr. Arzu BALOĞLU
- Marmara Üniversitesi, Doç. Dr. Ayda UZUNÇARŞILI SOYDAŞ
- Kadir Has Üniversitesi, Dr. Ayhan ENŞİCİ
- Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Prof. Dr. Bülent EKER
- Pamukkale Üniversitesi, Prof. Dr. Ceren GÖDE
- İstanbul Okan Üniversitesi Dr. Ceyda OVACI
- İstanbul Okan Üniversitesi, Doç. Dr. Edin Güçlü SÖZER
- Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Prof. Dr. Erdal AKDEVE
- Necmettin Erbakan Üniversitesi, Doç. Dr. Güzide KARAKUŞ
- Gazi Üniversitesi, Prof. Dr. Hüseyin BÖRKLÜ
- Bursa Teknik Üniversitesi, Dr. Koray ALTUN
- Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Doç. Dr. Mihriban ARSLAN
- İstanbul Kültür Üniversitesi, Murat ATILAN
- Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Doç. Dr. Murat SEYFİ
- Mentor, Selçuk KARAATA
- Yıldız Teknik Üniversitesi, Doç. Dr. Serkan ALTUNTAŞ
- İstanbul Okan Üniversitesi, Dr. Sibel Sain ÖZDEMİR
- Çankaya Üniversitesi, Tankut ASLANTAŞ

